

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)

ปริญญา

วิจัยและประเมินผล

การศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัย
และระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

An Evaluation of the Pattaya Coast Safe and Information System Ecotourism Potential
Development Project

นามผู้วิจัย นางสาวสุชาดา ว่องไว

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์สุนทรา โตบัว, กศ.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒน์ ทองไทย, กศ.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดารัตน์ สารสว่าง, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัย
และระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

An Evaluation of the Pattaya Coast Safe and Information System
Ecotourism Potential Development Project

โดย

นางสาวสุชาดา ว่องไว

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุชาติ ว่องไว 2554: การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล
ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(วิจัยและประเมินผลการศึกษา) สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์สุนทรา โต้บัว, กศ.ค. 139 หน้า

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล
ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและ
ผลกระทบในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัย
และระบบสารสนเทศเมืองพัทยา กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่
ปฏิบัติงาน ประชาชนที่อาศัยในเมืองพัทยาและนักท่องเที่ยว โดยเก็บรวบรวมข้อมูล
ด้วยการสอบถาม การสัมภาษณ์ และการเก็บข้อมูลจากเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธี
การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และใช้เกณฑ์ตัดสินผลการประเมินที่ร้อยละ 80
ของผลรวมจำนวนความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวที่อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด

ผลจากการวิจัย พบว่า 1) ศักยภาพการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว
ทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา บรรลุวัตถุประสงค์ 2 ด้าน
คือ ศักยภาพด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเล และศักยภาพ
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ 2 ด้าน คือ ศักยภาพด้านการรองรับ
นักท่องเที่ยวที่มาดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล และศักยภาพด้านการบริการข้อมูล
แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล 2) ผลกระทบของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว
ทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา มี 3 ด้าน คือ ผลกระทบ
ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ผลจากการศึกษา พบว่า แนวทาง
ในการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองพัทยา จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยภายนอก
ได้แก่ ด้านการตลาด การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ และเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม
ในการบริหารเมืองพัทยา

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Suchada Wongwai 2011: An Evaluation of the Pattaya Coast Safe and Information System Ecotourism Potential Development Project. Master of Education (Educational Research and Evaluation), Major Field: Educational Research and Evaluation, Department of Education. Thesis Advisor: Mrs. Suntara Tobua, Ed.D. 139 pages.

The purpose of this research were: 1) to evaluate the Pattaya coast safety and information system ecotourism potential development project 2) to analyze the problem, obstructions and impact of the operations according to the Pattaya coast safety and information system ecotourism potential development project. The target population were administrators, taskmaster, staff workers, people and tourists in Pattaya. The data was collected by questionnaires, interviews, and document analysis. Data were conducted and analyzed by frequency, percentage and content analysis. The criterion for evaluation was 80% of samples who agree with that item at the moderate through the highest level.

The research results found that 1) Two objectives of the potential for conducting of the Pattaya coast safety and information system ecotourism project passed the evaluation criterion were the safety of tourists and people who were doing marine activity and the potential to conserve marine resources. There were two objectives project did not pass the evaluation criterion were the potential for supporting tourists that conducting tourism activities and information about tourism and marine activity service. 2) This project had impact to economic, environment, society and cultural. Study results showed that the ways to promote Pattaya for tourists attraction must use outsource such as marketing, social media advertising and government policy have occasion for local people participatory in Pattaya administration.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สุนทรา โดบัว ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ทองไทย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่คอยเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.วารุณี ลัภนโชคดี ประธานกรรมการสอบและอาจารย์ ดร.กานดา คัทฒพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้เกิดสติปัญญา ตลอดจนจิตสำนึกในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานและการดำรงชีวิต

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ทำวิจัย ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ญาติพี่น้อง รวมทั้งเพื่อนๆ ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และบุคคลอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณงามความดี และประโยชน์ทั้งปวง อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชาแด่พระคุณของบิดา มารดา รวมถึงผู้มีพระคุณทุกท่านและครูอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนและวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย ได้ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีมาตลอด เป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้ผู้วิจัยได้ประสบความสำเร็จในครั้งนี้

สุชาดา ว่องไว

มีนาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	11
แนวคิดการประเมินโครงการ	11
โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและ	
ระบบสารสนเทศเมืองพัทยา	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	57
ผลการวิจัย	58
ข้อวิจารณ์	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	106
สรุปผลการวิจัย	106
ข้อเสนอแนะ	111
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	116
ภาคผนวก	119
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	120
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	122
ภาคผนวก ค ตารางแสดงสถิติการช่วยเหลือนักศึกษาท่องเที่ยว ของหน่วยกู้ภัยทางทะเล ปี 2550-2552	137
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	139

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	48
2	ความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ด้านศักยภาพการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล	63
4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ด้านศักยภาพการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล	69
5	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	77
6	สรุปรายรับจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550 - 2552	78
7	สรุปรายจ่ายจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550 - 2552	80
ตารางผนวกที่		
1	สถิติการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวของหน่วยกู้ภัยทางทะเล ปี 2550 - 2552	138

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา	34
2	ตัวอย่างทรัพยากรทางทะเลบริเวณหมู่เกาะล้านที่พบในปัจจุบัน	74
3	ระบบการแจ้งเหตุฉุกเฉินผ่านปุ่มแจ้งเหตุฉุกเฉิน (S.O.S)	76
4	ภาพแผนภูมิแสดงรายรับ - รายจ่ายงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550 - 2552	81
5	แหล่งท่องเที่ยวและสถานบันเทิงบนถนนคนเดิน	92

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

เมืองพัทยา เป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกที่ประชาชนและนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาเป็นจำนวนมาก ประมาณปีละ 5 ล้านคน เป็นชาวต่างประเทศประมาณร้อยละ 70 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ก่อให้เกิดรายได้ให้กับพื้นที่เมืองพัทยาประมาณ 55,000 ล้านบาทต่อปี คิดเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศ (กองวิชาการและแผนงานเมืองพัทยา, 2552) ซึ่งเมืองพัทยาคูมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวและนำเงินตราจากต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้มีกรณีของการดำเนินกิจกรรมทางทะเลของประชาชนและนักท่องเที่ยวในบางครั้ง ประชาชนและนักท่องเที่ยวประสบภัยพิบัติหลากหลายรูปแบบที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น เรือท่องเที่ยวล่มในทะเล เรือชนกัน ก่อให้เกิดปัญหาการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน หรือก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การลुकล้ำแนวเขตปะการัง ดังนั้นเมืองพัทยาจึงมีนโยบายเร่งด่วนที่ต้องมีมาตรการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และให้การช่วยเหลือประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล ด้วยวิธีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม บังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดหาเครื่องมือสารสนเทศที่ทันสมัย โดยมีการจัดหาและนำเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ประโยชน์ในลักษณะบูรณาการร่วมกับการบริหารจัดการ เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในพื้นที่อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ในลักษณะกองอำนวยการร่วมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยามีกิจกรรมทางทะเลภายในเขตพื้นที่เมืองพัทยา ตลอดจนพัฒนาให้เมืองพัทยามีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา เป็นโครงการที่สนองต่อนโยบายด้านการป้องกัน บรรเทาสาธารณภัยทางทะเลและชายฝั่ง ตามนโยบายของรัฐบาลในการกระจายอำนาจด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อบรรเทาสาธารณภัยของส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง ให้มีความพร้อมด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยและระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ในการเฝ้าระวัง การป้องกันภัย และระงับอุบัติเหตุทางทะเลหรือภัยธรรมชาติ ให้สามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ตลอดจน

คุ้มครอง ป้องกัน รักษาทรัพยากรและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลและชายฝั่งในเขตพื้นที่เมืองพัทยา (SEA AREA A1 ระยะภายใน 30-40 ไมล์ทะเลจากฝั่ง) การดำเนินงานโครงการดังกล่าวอยู่ภายใต้กรอบของระเบียบ และกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการสาธารณภัย (พ.ร.บ.ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2538 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม/พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทะเล ฉบับปี ค.ศ. 1979 (International on Maritime Search and Rescue, 1979) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยของชีวิตในทะเล SOLAS 1974 (The Convention for the Safety Of Life At Sea, 1974, Amendment 1988) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยของชีวิตในทะเลฉบับเพิ่มเติม SOLAS Consolidated Edition ฉบับปี ค.ศ. 1992 ข้อบังคับที่จะต้องส่งเสริมและบังคับใช้สำหรับ ระบบขอความช่วยเหลือและป้องกันภัยทางทะเล ทั่วโลก หรือ GMDSS - Global Maritime Distress and Safety System ระหว่างปี ค.ศ. 1992 และ 1999 และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยในการเดินเรือ และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในท้องทะเลที่คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาผ่านความเห็นชอบเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 (กองวิชาการและแผนงานเมืองพัทยา, 2551)

การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยของเมืองพัทยา มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการให้บริการ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นนั้น เนื่องจากโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเองพัฒนานั้น จัดว่าเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งบริการทางสังคม จึงมีองค์ประกอบต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องหลายประการ เช่น งบประมาณ ระเบียบปฏิบัติ บุคลากร หน่วยงาน ทรัพยากรต่างๆ เป็นต้น ปัจจุบันองค์การที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม เพื่อบริการสังคมมักจะต้องเผชิญกับการเรียกร้องถึงความรับผิดชอบต่างๆ จากกลุ่มผู้บริโภคมากขึ้น เกิดการเรียกร้องความเสมอภาคทางการศึกษาของประชาชน ตลอดจนเกิดปัญหาจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความไม่เท่าเทียมกันในสังคมของคนในเมืองและคนในชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งความจำกัดทางด้านทรัพยากรที่มีอยู่ จึงได้ทำการประเมิน โครงการ เพื่อควบคุมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นการตรวจสอบการใช้งบประมาณของโครงการว่าเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ การประเมินโครงการจึงมิได้จัดกระทำขึ้นมาเพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนของโครงการเท่านั้น แต่ยังเป็นวิธีที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูล และสารสนเทศที่เป็นผลกระทบด้านสังคมและการเมืองด้วย

ในขณะที่ผู้ดำเนินงานโครงการ ได้ตระหนักถึงกระบวนการจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งผลกระทบจากข้อจำกัดด้านทรัพยากร ด้วยเหตุนี้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจึงระดมกำลัง ความรู้ และความคิด รวมทั้งเทคนิควิธีการประเมินเข้ามาเป็นกลไก เพื่อช่วยเหลือผู้บริหารในการจัดทำโครงการบริการสังคมในด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดนโยบาย รวมทั้งดำเนินโครงการและแนวปฏิบัติที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลเป็นที่พอใจของผู้รับบริการ และเป็นการลงทุนน้อยแต่มีประสิทธิผล

การประเมินโครงการจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้ผู้บริหารโครงการ เจ้าของโครงการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำการศึกษาเชิงพรรณนาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการไม่ว่าจะเป็นข้อมูลหรือสารสนเทศที่เกิดจากความคิดเห็นพื้นฐาน การบันทึก ข้อมูลส่วนตัว หรือข้อมูลที่เป็นกลางเกี่ยวกับผลลัพธ์ ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบหรือข้อมูลค่ากลาง ซึ่งเกิดจากกิจกรรมบางประเภทที่มุ่งให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าประสงค์ของโครงการที่พึงปรารถนา (Suchman, 1967) มาตรวจสอบผลการดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ที่กำหนดไว้เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจความสำเร็จและตัดสินคุณค่าของโครงการ

การประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์นี้มีข้อดีอยู่ที่สามารถบอกความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการได้อย่างชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนด แต่การประเมินแบบนี้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับผลการประเมินที่ได้รับว่ามีความแคบจนเกินไป เพราะมุ่งเฉพาะการตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จนกระทั่งทำให้ขาดการพิจารณาข้อมูลอย่างรอบด้านของโครงการ โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นผลข้างเคียงหรือผลกระทบของโครงการ (รัตนะ บัวสนธิ์, 2550) ดังนั้น การประเมินโครงการไม่เพียงคำนึงถึงเฉพาะการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้น ควรคำนึงถึงผลกระทบที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นกับแต่ละองค์ประกอบต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านอื่นๆ ที่อาจเป็นไปได้ มาร่วมพิจารณาด้วย (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2551)

ผู้ประเมินในฐานะที่เป็นหนึ่งในทีมงานบริหารจัดการโครงการนี้ มองเห็นความสำคัญของการประเมินโครงการเพื่อพิจารณาวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของโครงการที่ได้จากกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศ ด้วยวิธีการสำรวจ สัมภาษณ์ สอบถาม และวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลของการดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถหรือความพร้อมในการรองรับ การให้บริการและดำเนินกิจกรรม ด้านความปลอดภัยของเมืองพัทยา รวมถึงการประเมินผลข้างเคียงหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น กับองค์ประกอบต่างๆ ของโครงการ โดยจำแนกประเภทของผลกระทบได้ 3 ด้าน คือ ผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถเตรียมมาตรการหาแนวทาง ในการสนับสนุน การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ นอกเหนือจากนั้นแล้ว ผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ และผลกระทบของโครงการยังสามารถนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการรองรับสถานการณ์ และบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ซึ่งเป็น ประโยชน์ต่อผู้ดำเนินโครงการ หน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่สามารถนำผลการประเมิน ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงโครงการให้มีความคุ้มค่าเป็นประโยชน์ให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และผลกระทบในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา มีดังนี้

1. นำผลการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยาตามวัตถุประสงค์ มาใช้เป็นสารสนเทศย้อนกลับให้บริษัทผู้รับเหมาโครงการ หน่วยงานที่รับผิดชอบในส่วนเมืองพัทยา ได้แก่ สำนักงานท่องเที่ยวเมืองพัทยา และศูนย์กู้ภัยทางทะเลเมืองพัทยา ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการอื่นๆ ในครั้งต่อไป เพื่อให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลการประเมินจะเป็นข้อมูลให้เมืองพัทยาและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยาให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

3. ผลการประเมินด้านผลกระทบโครงการจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศย้อนกลับ สำหรับเมืองพัทยาได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค อีกทั้งลดผลกระทบด้านลบที่เกิดจากการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

4. การประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ทำให้ได้แนวทางการประเมินโครงการเพื่อนำไปใช้กับโครงการอื่นๆต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาจากกลุ่มคนที่ได้รับผลจากการดำเนินโครงการ รวมถึงผู้ได้รับผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อม โดยได้แบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นเจ้าหน้าที่สังกัดเมืองพัทยาที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ซึ่งจะเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการ และประชาชนในท้องถิ่น จำนวน 31 คน ซึ่งเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ในช่วงวันและเวลาที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนสะดวก และสามารถให้ข้อมูลได้ กลุ่มที่ 2 คือ ประชาชนและนักท่องเที่ยว ที่เป็นผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของการให้บริการและการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา จำนวน 290 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถามในวันเสาร์และอาทิตย์ในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการประเมิน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ซึ่งดำเนินการประเมิน โดยใช้รูปแบบ การประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์ ตามแนวความคิดของ Tyler (Tyler, 1950. อ้างใน สมคิด พรหมจู้ย, 2542) ผู้ประเมินมุ่งประเมินผลของโครงการใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประเมินโครงการแบบอิงวัตถุประสงค์ เป็นการประเมินที่ใช้วัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นตัวตั้ง หลังจากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งนำมาสู่การตัดสินใจว่าโครงการนั้น สัมผลหรือ ประสบความสำเร็จ โดยพิจารณาจากสารสนเทศที่เก็บรวบรวมใน 4 ประเด็น ดังนี้

1.1 ศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว

1.2 ศักยภาพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

1.3 ศักยภาพด้านการให้บริการข้อมูลท่องเที่ยว

1.4 ศักยภาพด้านความปลอดภัย

2. ประเมินผลกระทบของโครงการ เป็นการประเมินในลักษณะเงื่อนไข ที่ส่วนใหญ่ มีผลต่อเนื่องมาจากผลลัพธ์จากการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของโครงการ นั่นคือ ถ้าไม่มีผลลัพธ์ก็ไม่มีผลกระทบ เพียงแต่ผลกระทบจะมีได้ทั้งทางบวก และทางลบ โดยใช้เกณฑ์ความเสียหายของโครงการ (Externalities) เป็นเกณฑ์ในการประเมิน โครงการผลกระทบ ซึ่งผลการประเมินนั้นนำมาใช้เป็นหลักประกันได้ว่า การดำเนินโครงการ จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบด้านลบต่อสังคมหรือชุมชน โดยตัวชี้วัดที่นำมา พิจารณา ดังนี้

2.1 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

2.2 ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม

2.3 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

ขอบเขตด้านการกำหนดเกณฑ์การประเมินโครงการ

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยาในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินโครงการในแต่ละตัวชี้วัดให้มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 80 ของผลรวมจำนวนความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวที่อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาของการดำเนินงานโครงการตามสัญญา (Contract Duration) รวมจำนวน 270 วัน และขอขยายสัญญาออกไปอีก จำนวน 90 วัน รวมระยะเวลาการดำเนินงานโครงการทั้งสิ้น 360 วัน โดยวันเริ่มต้นโครงการ (Started Date) คือ วันที่ 28 เดือนกรกฎาคม 2550 และวันสิ้นสุดโครงการ (Ended Date) คือ วันที่ 22 กรกฎาคม 2551

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการประเมินโครงการในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังจากโครงการได้ดำเนินงานเสร็จสิ้นลงแล้ว โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2553

นิยามศัพท์

1. การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ ที่สนองต่อนโยบายด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยทางทะเลและชายฝั่งด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย และระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพในการเฝ้าระวัง การป้องกันภัย

ระงับอุบัติเหตุทางทะเลหรือภัยธรรมชาติ โดยสามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ตลอดจนคุ้มครอง ป้องกัน รักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในเขตพื้นที่ เมืองพัทยา หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ แล้วนำมาตัดสินความสำเร็จหรือความล้มเหลว ของโครงการนั้นอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งตัดสินใจในการปรับปรุงและแก้ไขโครงการนั้น เพื่อนำมา ปฏิบัติต่อไป โดยตัวชี้วัดหลักที่นำมาพิจารณา 2 ประการ คือ

1.1 การประเมินโดยอิงวัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึง การพิจารณาตรวจสอบ ผลการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นภายหลังจากการดำเนินงานโครงการเสร็จสิ้นลง โดยการประเมิน จะใช้วัตถุประสงค์เป็นตัวตั้ง หลังจากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มา วิเคราะห์ เปรียบเทียบกับเกณฑ์การบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งจะนำมาสู่การตัดสิน ความล้มเหลวหรือความสำเร็จของโครงการ ทั้งนี้ตัวชี้วัดการบรรลุวัตถุประสงค์ที่นำมาพิจารณา มี 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1) ศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว หมายถึง สถานภาพของ เมืองพัทยาที่แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของเมืองพัทยาที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวได้ โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่ การบริการ และการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ ท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว และคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว

2) ศักยภาพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล หมายถึง สถานภาพของเมืองพัทยา ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดระเบียบแนวการดำเนินกิจกรรมทางทะเลเพื่อไม่ให้เกิด ความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเล ทั้งนี้ศักยภาพนั้นสามารถวัดได้จากสภาพแหล่งท่องเที่ยว ที่ยังคงสภาพเดิม ปริมาณทรัพยากรทางทะเลที่ยังพบเห็นในแหล่งท่องเที่ยว และความเสียหาย ที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเล ซึ่งปริมาณทรัพยากรดังกล่าวได้จากการสำรวจ ทรัพยากรดินบริเวณ ชายทะเล ทรัพยากรป่าชายเลน ทรัพยากรปะการัง ทรัพยากรหญ้าทะเล ทรัพยากรสัตว์ทะเลหายาก ทรัพยากรพืชและสัตว์ทะเลต่างๆ ซึ่งจำแนกประเภทของทรัพยากรธรรมชาติตามภาระหน้าที่ ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

3) ศักยภาพด้านการให้บริการข้อมูลท่องเที่ยว หมายถึง สถานภาพของเมืองพัทยา ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการรวบรวมและจัดระบบการสืบค้นข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว

ข้อมูลการดำเนินกิจกรรมทางทะเลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งนี้ศักยภาพนั้นสามารถวัดได้จากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยว จำนวนแหล่งข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ การบริการข้อมูลท่องเที่ยวสามารถให้นักท่องเที่ยวค้นหาได้สะดวกหลายช่องทาง ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ และการประชาสัมพันธ์

4) ศักยภาพด้านความปลอดภัย หมายถึง สถานภาพของเมืองพัทยาที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการให้บริการและให้ความช่วยเหลือประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ประสบภัย ทั้งนี้ศักยภาพนั้นสามารถวัดได้จากสถิติการรับแจ้งเหตุของนักท่องเที่ยว

1.2 การประเมินผลกระทบของโครงการ หมายถึง การพิจารณาตัดสินคุณค่าของสารสนเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลอันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ที่รวบรวมจากการสำรวจเอกสาร การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ตัวชี้วัดที่นำมาพิจารณา ได้แก่

1) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การพิจารณาความสัมพันธ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านการประกอบอาชีพของประชากรในเขตเมืองพัทยา รายได้ของประชากรในเขตเมืองพัทยาที่เป็นผลจากการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

2) ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรในท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงในวิถีขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของประชากรในเขตเมืองพัทยา รวมถึงการรับวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้ามา ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ได้แก่ การศึกษา สุขภาพ เป็นต้น รวมถึงปัญหาต่างๆ ที่เป็นผลกระทบทางสังคม

3) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นที่เป็นผลจากการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

2. **เจ้าหน้าที่สังกัดเมืองพัทยา** หมายถึง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเฉพาะในสังกัดเมืองพัทยาที่นำโครงการมาปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการ โดยจำแนกแหล่งที่มาของประชากรออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

2.1 **ผู้บริหาร** หมายถึง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำหนดแผนและนโยบาย ในสังกัดเมืองพัทยาที่สามารถให้ข้อมูลด้านผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพ ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยาได้

2.2 **ผู้ควบคุมงาน** หมายถึง เจ้าหน้าที่สังกัดเมืองพัทยาที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลควบคุม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.3 **เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน** หมายถึง เจ้าหน้าที่สังกัดเมืองพัทยาที่ได้รับมอบหมายให้เป็น ผู้ใช้งานและปฏิบัติงานโดยตรง

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา เป็นการประเมินโครงการที่มุ่งประเมินผลการบรรลุวัตถุประสงค์และผลกระทบของโครงการ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาเรียบเรียงตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดการประเมินโครงการ
2. โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการประเมินโครงการ

ความหมายการประเมินโครงการ

เยาวดี รามชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551) กล่าวว่า การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าของโครงการอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยใช้ข้อมูลจากผลการวัด

พิสนุ พองศรี (2550) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุง แก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้น การประเมินโครงการเมื่อโครงการสิ้นสุดลง มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ ภายใต้สารสนเทศที่ถูกต้อง ครบคลุม และเป็นที่สุดแล้ว ข้อเสนอที่ได้จะชัดเจนและแสดงถึงความโปร่งใสในการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบทุกฝ่าย

จำลอง โพธิ์บุญและคณะ (2546) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลโครงการเพื่อสรุป และอธิบายการดำเนินโครงการว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งเป็นการวิเคราะห์ว่ามีจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและข้อจำกัดใดบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการ และกล่าวว่า การประเมินโครงการ เป็นการวิเคราะห์การดำเนินงานว่าเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนดมากน้อยเพียงใด ในปัจจุบันการประเมินโครงการ เป็นการประเมินผลลัพธ์ ประเมินผลรวมยอดการวิจัย ประเมินผล (Evaluation Research) ซึ่งเป็นการประเมินสภาพแวดล้อม การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการ การวิจัยประเมินผล ได้อาศัยรูปแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นวิทยาศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษา ความเปลี่ยนแปลงของ นโยบาย แผนงาน/โครงการ ว่ามีสาเหตุ ผลกระทบและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ (2545) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการ ของการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ของโครงการอย่างมีระบบ โดยมีวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายเพื่อการปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น

Rutman (1997) ได้ให้ความหมายของการวิจัยประเมินผลไว้ว่า เป็นการนำหลักการ ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการแสวงหาคำตอบ เพื่อได้คำตอบที่ถูกต้อง ที่ตรง ก่อให้เกิด ผลลัพธ์ที่วัดได้ ภายใต้กระบวนการหาเหตุผลของผลกระทบอื่น

Suchman (1967) การประเมินผล หมายถึง การศึกษาเชิงพรรณนาไม่ว่าจะเกิดจากความ คิดเห็นพื้นฐาน การบันทึก ข้อมูลส่วนตัว หรือข้อมูลที่เป็นกลาง เกี่ยวกับผลลัพธ์ ผลกระทบ ทั้งทางบวกและทางลบ หรือข้อมูลค่ากลาง ซึ่งเกิดจากกิจกรรมบางประเภท ที่มุ่งให้บรรลุถึง วัตถุประสงค์หรือเป้าประสงค์ที่พึงปรารถนา

กล่าวโดยสรุปแล้วการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของ สารสนเทศที่เก็บรวบรวมได้อย่างเป็นระบบ โดยนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ พิจารณาংশี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบ แล้วตัดสินใจ ว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้น เพื่อการดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้น

วิธีการประเมิน

1. การประเมินผลลัพธ์จากการดำเนินงานเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์

รัตนะ บัวสนธ์ (2550) กล่าวว่า การประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์ มีวัตถุประสงค์การประเมินเพื่อพิจารณาว่า วัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ได้รับการตอบสนองหรือบรรลุหรือไม่ ดังนั้นในการประเมินจึงใช้วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นตัวตั้ง หลังจากนั้นก็จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ ซึ่งนำมาสู่การตัดสินใจว่าโครงการนั้น ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว โดยทั่วไปแล้วการประเมินโครงการแบบอิงวัตถุประสงค์นี้ จะเป็นการประเมินจากมุมมองภายในของผู้เป็นเจ้าของโครงการ ซึ่งพบว่าจะใช้กันมากในกลุ่มของนักพัฒนาหลักสูตรและผู้บริหารโครงการต่างๆ

การประเมินแบบนี้มีข้อดีอยู่ที่สามารถบอกความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการได้อย่างชัดเจน ตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนด แต่การประเมินแบบนี้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับผลการประเมินที่ได้รับว่ามีความแคบจนเกินไป เพราะมุ่งเฉพาะการตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จนกระทั่งทำให้ขาดการพิจารณาข้อมูลอย่างรอบด้านของโครงการ โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นผลข้างเคียงหรือผลกระทบของโครงการ กลุ่มคนที่เป็นนักประเมินซึ่งจัดว่าอยู่ในกลุ่มที่ใช้แนวทางการประเมินนี้ได้แก่ Ralph W. Tyler (Tyler, 1942 อ้างใน รัตนะ บัวสนธ์, 2550) ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้บุกเบิกพัฒนาความคิดด้านการประเมินนี้

กล่าวโดยสรุปแล้วการประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์ เป็นการพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ได้รับการตอบสนองหรือบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย แผนงานหรือโครงการนั้น โดยการประเมินจะใช้วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นตัวตั้ง หลังจากนั้นก็ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ ซึ่งนำมาสู่การตัดสินใจว่าโครงการประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว

2. การประเมินผลกระทบของโครงการ

เยาเวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551) กล่าวว่า ผลกระทบของโครงการซึ่งเกิดขึ้น ในระยะยาวหรือในระยะหนึ่ง หลังจากที่โครงการนั้นๆ ได้สิ้นสุดลงแล้ว โดยครอบคลุมถึงผลที่โครงการตั้งใจจะให้เกิดขึ้น และผลที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดคิดมาก่อนด้วย ผลดังกล่าวนี้ อาจเป็นที่พึงประสงค์หรือไม่เป็นที่พึงประสงค์ของผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับโครงการก็ได้ นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงผลที่เกิดขึ้นและกระทบโดยตรงต่อบริบทที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับโครงการ หรือที่เรียกกันว่า ผลกระทบทางตรง ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นและกระทบต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ในวงกว้าง ซึ่งมีได้เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับโครงการนั้นๆ หรือที่เรียกกันว่า ผลกระทบทางอ้อม

ประสิทธิ์ ตรงยั้งศิริ (2542) กล่าวว่า การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินในลักษณะเงื่อนไขที่ส่วนใหญ่มีผลต่อเนื่องมาจากผลลัพธ์ นั่นคือ ถ้าไม่มีผลลัพธ์ ก็ไม่มีผลกระทบ เพียงแต่ผลกระทบจะมีได้ทั้งทางบวกและทางลบ การประเมินผลกระทบโดยรวมเป็นการพิจารณาว่า โครงการได้ส่งผลกระทบต่อองค์กร หรือว่าถ้าเป็นโครงการใหญ่กว่าส่งผลกระทบต่อชุมชนและสังคมอย่างไรบ้าง เกณฑ์ความเสียหายของโครงการเป็นเกณฑ์ที่สำคัญในการประเมินโครงการ เพื่อเป็นหลักประกันว่า การดำเนินโครงการจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบด้านลบต่อสังคม หรือชุมชน ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เป็นตัวชี้วัดความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินโครงการ โดยเป็นการประเมินเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact - EIA) ในช่วงก่อนทำโครงการเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับผิดชอบและมีการชดเชยความเสียหายจากผลกระทบในลักษณะที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย เพื่อเป็นหลักประกันความเสี่ยงให้กับสังคม และเป็นมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้อนุมัติและดำเนินงานโครงการ

2) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เป็นตัวชี้วัดผลกระทบหรือความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากโครงการพัฒนาของรัฐ ในลักษณะของผลกระทบภายนอก (Externalities) ซึ่งสร้างภาระให้กับประชาชนและชุมชนโดยรอบที่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเป็นต้นทุนทางสังคม (Social costs) ที่ต้องเสียไป อาทิ พื้นที่การเกษตรที่ถูกน้ำท่วมเสียหายจากโครงการสร้างเขื่อน

3) ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นตัวชี้วัดความเสียหายที่เกิดจากการดำเนินงาน โครงการ และส่งผลกระทบต่อด้านสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน อาทิ การดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การสูญเสียโครงสร้าง แบบแผน และวิถีการดำเนินชีวิตที่ดี ความเสื่อมถอยของขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ความเชื่อ ความเอื้ออาทร ความร่วมมือและความช่วยเหลือเกื้อกูลของชุมชนดั้งเดิม เกณฑ์และตัวชี้วัดดังกล่าวข้างต้น สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินโครงการซึ่งครอบคลุมมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากร และด้านสิ่งแวดล้อม เกณฑ์และตัวชี้วัดจะเป็นประโยชน์ในการติดตาม และประเมินโครงการในลักษณะที่เป็นพลวัตในทุกขั้นตอนของกระบวนการดำเนินโครงการ เพื่อวัดถึงความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการในด้านต่างๆ ซึ่งในทางปฏิบัติจำเป็นต้องนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะโครงการ โดยกำหนดและวัดตัวแปรเฉพาะ เพื่อประมวลเป็นตัวชี้วัดรวม (Composit indictors) ของแต่ละโครงการต่อไป

Smith, L Graham (1993) กล่าวว่า การประเมินผลกระทบ เป็นวิธีทางหนึ่งของการวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อต้นทุน โดยการประเมินผลกระทบนั้น เป็นเทคนิคในการปรับปรุงการเตรียมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจโดยอาศัยกระบวนการของการจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแจกแจงการคาดการณ์ และการประเมินผลกระทบจากการดำเนินงาน โครงการ

การประเมินด้านผลกระทบของโครงการ เป็นการพิจารณาลักษณะเงื่อนไขที่เกิดขึ้นภายหลังจากการดำเนินโครงการ ได้เสร็จสิ้นลง ส่วนใหญ่มีผลต่อเนื่องมาจากผลลัพธ์ นั่นคือถ้าไม่มีผลลัพธ์ก็ไม่มีผลกระทบ เพียงแต่ผลกระทบจะมีได้ทั้งทางบวกและทางลบ การประเมินผลกระทบโดยรวมนั้นเป็นการพิจารณาผลของโครงการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและชุมชน หรือว่าถ้าเป็นโครงการใหญ่จะเป็นการตรวจสอบผลที่มีต่อชุมชนและสังคม การประเมินด้านผลกระทบประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญ 3 ประการ คือ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ตัวชี้วัดต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลโครงการในทุกขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานโครงการ เพื่อวัดถึงความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาโครงการ ซึ่งในทางปฏิบัติจำเป็นต้องนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะโครงการ โดยกำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดของแต่ละโครงการอื่นๆ ต่อไป

กระบวนการและขั้นตอนการประเมินโครงการ

1. กระบวนการประเมินโครงการ

พิสนุ พงศ์ศรี (2550) การประเมินโครงการเป็นกระบวนการของการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ของโครงการอย่างมีระบบ โดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น กระบวนการในการประเมินผลโครงการอาจมีขั้นตอน และรายละเอียดของขั้นตอนแตกต่างกันไปตามแนวคิดของนักวิชาการทางการประเมินผลโครงการแต่ละบุคคล หรืออาจมีรายละเอียดที่แตกต่างเพราะรูปแบบหรือประเภทของการประเมินผล การประเมินโครงการบริการสังคมนั้นสามารถจำแนกประเภทของการประเมิน ได้ดังนี้

1.1 การประเมินความต้องการที่จำเป็น เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการและจำเป็นที่ถูกต้อง เพื่อนำมาสู่การวางแผนการดำเนินงานโครงการก่อนนำโครงการไปสู่ขั้นปฏิบัติ

1.2 การประเมินกระบวนการเมื่อโครงการได้เริ่มดำเนินการ ผู้ประเมินโครงการต้องย้อนกลับไปทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบว่าโครงการนั้นๆ ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ออกแบบไว้หรือไม่ โครงการได้ดำเนินการอย่างครบถ้วนและตรงตามแผนที่วางไว้หรือไม่

1.3 การประเมินผลผลิต ผู้ประเมินต้องมีวิธีวิเคราะห์และมีบริบทที่จะสนับสนุนผลการตัดสินใจของตนเองที่ตรงกับความเป็นจริงให้ได้อย่างสมเหตุสมผล และมีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สังเกตได้ด้วยนักประเมินที่ดีจึงต้องประเมินให้ได้ว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไร รวมทั้งมีผลข้างเคียงอะไรบ้างที่สามารถจะบ่งบอกถึงผลกระทบของโครงการดังกล่าว มีหลักฐานด้านข้อมูลสารสนเทศ และบริบทที่สนับสนุนผลการประเมินซึ่งสามารถนำมาอธิบายได้ทั้งเชิงประจักษ์และเชิงเหตุผลได้มากน้อยเพียงใด มีวิธีการเลือกตัวบ่งชี้ของการประเมินที่สามารถชี้แจง หรือยืนยันความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันได้หรือไม่และเพราะเหตุใด

1.4 การประเมินประสิทธิภาพ การดำเนินโครงการบริการทางสังคมนั้นจะไม่มุ่งแต่ความสำเร็จของโครงการเท่านั้น แต่ต้องมองถึงความคุ้มค่าในเชิงประสิทธิภาพ โดยดำเนินการประเมินเพื่อตอบคำถามการประเมิน ดังนี้

1.4.1 ความสำเร็จของโครงการนั้นๆ เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายแล้วมีความเหมาะสมหรือไม่

1.4.2 ผลผลิตของโครงการเกิดจากปัจจัยที่ลงทุนไปใช้หรือไม่

1.4.3 โครงการนี้มีผลผลิตสูงกว่าโครงการอื่นๆ เมื่อลงทุนเท่ากันหรือไม่
เพราะเหตุใด

กล่าวโดยสรุป คือ การประเมินโครงการในครั้งนี้ มุ่งประเมินผลผลิตที่เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการ ซึ่งผู้ประเมินต้องศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์บริบทที่จะสนับสนุนผลจากการตัดสินใจโครงการที่มีข้อสรุปตรงกับความเป็นจริง มีความสมเหตุสมผล และมีหลักฐานเชิงประจักษ์สามารถสังเกตได้ด้วย เพื่อตัดสินใจได้ว่า การดำเนินโครงการในครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไร อีกทั้งต้องบอกได้ว่ามีผลข้างเคียงอะไรบ้าง ที่สามารถบ่งบอกถึงผลกระทบของโครงการดังกล่าว โดยต้องมีหลักฐานด้านข้อมูลสารสนเทศ และบริบทที่สนับสนุนผลการประเมิน ซึ่งสามารถนำมาอธิบายได้ทั้งเชิงประจักษ์และเชิงเหตุผล

2. ขั้นตอนการประเมินโครงการ

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เป็นขั้นตอนแรกที่ต้องการทำได้แก่ การศึกษาโครงร่างของโครงการที่นำเสนอเพื่อขออนุมัติ เอกสารรายงานความก้าวหน้าของโครงการ รวมทั้งรายงานผลโครงการฉบับสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นต้น สารสนเทศจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการจะช่วยให้นักประเมินทราบภูมิหลัง บริบท เป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนงาน ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ การทบทวนเอกสารต่างๆ ในขั้นนี้ถือว่ามีความสำคัญสำหรับผู้ประเมินที่จะระบุประเด็นและสิ่งที่ต้องการในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ในขั้นนี้ผู้ประเมินต้องตอบคำถามต่อไปนี้เป็นที่ชัดเจน คือ จะประเมินโครงการอะไร ประเมินทำไม เพื่อใคร หรือใครเป็นผู้ใช้ผลการประเมิน โดยผู้ประเมินต้องหาคำตอบให้ชัดเจนจากแหล่งข้อมูลสำคัญ ได้แก่ การศึกษาเอกสาร โครงการ ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการหรือผู้ดำเนินงานโครงการ และผู้สนับสนุนโครงการ แล้วระบุนรายละเอียดอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 3 การกำหนดขอบเขตของการประเมิน หลังจากระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจนแล้ว ในขั้นนี้ผู้ประเมินต้องพิจารณาและตัดสินใจว่าการประเมินนั้นควรมีขอบข่ายเพียงใด ครอบคลุมพื้นที่ใดของโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินโครงการ

ขั้นที่ 4 การพิจารณากำหนดตัวบ่งชี้และที่มาของแหล่งข้อมูล ตัวบ่งชี้โดยทั่วไปพิจารณาจากกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้งอาจพิจารณาจากความคาดหวังของชุมชน สังคม และสถานะแวดล้อมของสังคม โดยตัวบ่งชี้อาจแสดงในเชิงคุณภาพ เช่น ระดับความสำเร็จ ประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา หรือในเชิงปริมาณ ซึ่งอาจใช้ค่าความถี่ ร้อยละหรืออัตราส่วน ในช่วงเวลา จำนวนครั้งของการเข้าร่วมกิจกรรมต่อวัน ต่อสัปดาห์หรือต่อเดือน เป็นต้น

ส่วนข้อมูลที่ต้องใช้ในการประเมินนั้น อาจเป็นข้อมูลปกติที่โครงการได้บันทึกไว้หรืออาจเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่ต้องการเก็บจากภาคสนามโดยตรง และต้องพิจารณาคัดเลือกกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อทำการสอบถามหรือเพื่อขอสัมภาษณ์อีกด้วย โดยมีแนวทางในการพิจารณา 2 รูปแบบ คือ

1) รูปแบบจากบนลงล่าง (Top down) หมายถึง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบในการดำเนินโครงการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้นๆ จากผู้รับผิดชอบระดับสูงสู่ระดับล่าง

2) รูปแบบจากล่างสู่บน (Bottom up) หมายถึง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการรวมทั้งกลุ่มบุคคล เป้าหมายของโครงการและกลุ่มบุคคลที่น่าจะมีผลกระทบจากโครงการ โดยเริ่มจากผู้รับผิดชอบระดับชั้นผู้น้อยหรือระดับล่างไปสู่ผู้รับผิดชอบระดับชั้นผู้ใหญ่หรือระดับบน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นนี้ต้องพิจารณาว่า ข้อมูลที่เก็บได้นั้นเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์ในเชิงปริมาณด้วยค่าสถิติหรือจะวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ขั้นที่ 6 การสรุปผลการประเมิน เป็นการประมวลผลข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางที่จะรายงานผลการประเมิน โดยให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ดังนี้

- 1) ผลผลิตจากโครงการ
- 2) การระบุปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินโครงการ
- 3) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงโครงการ

3. รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

การประเมินตามแนวคิดของไทเลอร์เป็นรูปแบบที่เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่คาดหวังกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง สารสนเทศที่ได้จากการประเมินด้วยรูปแบบของไทเลอร์ คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ รูปแบบการประเมินตามแนวคิดของไทเลอร์จึงเหมาะสำหรับการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) ของนโยบาย แผนงาน หรือโครงการว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ แต่ก่อนที่จะประเมินว่าผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าหมายของนโยบาย แผนงาน หรือโครงการหรือไม่ ควรต้องตรวจสอบความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของวัตถุประสงค์ และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับวัตถุประสงค์ของแผนงาน วัตถุประสงค์ของแผนงานกับเป้าหมายของนโยบายก่อน (Tyler, 1942 อ้างใน ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์, 2545)

4. วิธีการประเมินแบบไทเลอร์

เมื่อปลายทศวรรษที่ 1930 Tyler ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการระบุขอบเขตหรือขนาดของผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือความตั้งใจของโครงการ วิธีการประเมินประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอน (Tyler, 1942 อ้างใน ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์, 2545) ดังนี้

4.1 สร้างจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์กว้างๆ เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จว่าโครงการนี้ มีความตั้งใจให้มีการพัฒนาอะไร บรรลุผลอย่างไร

4.2 จำแนกเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เหล่านั้นเป็นขั้นตอนของการระบุพฤติกรรม ที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยจำแนกเป็นกลุ่มหรือ Domain ได้แก่ พุทธิพิสัย และทักษะพิสัยหรือเกณฑ์อื่นก็ได้

4.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่มีเนื้อหากว้าง และครอบคลุมกิจกรรมของโครงการ ทั้งหมด ซึ่งเป็นแนวทางและเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกิดความเข้าใจเป้าหมายของ การปฏิบัติงาน เช่น การกำหนดในแบบแผนที่ความคิดหรือแผนผังแสดงความเชื่อมโยงของ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เป็นต้น

4.4 เลือกสถานที่สำหรับทำการวัดหรือสังเกตพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ได้ อย่างเหมาะสม

4.5 พัฒนาหรือเลือกสรรเครื่องมือวัดผลหรือเทคนิคการวัดผลที่มีคุณภาพ

4.6 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือวัดในสิ่งที่ต้องการประเมิน

4.7 เปรียบเทียบผลที่วิเคราะห์จากข้อมูลจริงกับความตั้งใจที่ระบุไว้หรือวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป กระบวนการประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ใช้ในการตรวจสอบและ วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ของโครงการอย่างมีระบบ โดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเพื่อการปรับปรุง โครงการให้ดีขึ้น สามารถแบ่งประเภทการประเมินตามวัตถุประสงค์ ตามช่วงเวลา ตามผู้ประเมิน ตามมิติของการประเมินต่างๆ และตามเกณฑ์ช่วงเวลาเพื่อเอื้อต่อการประเมิน โดยใช้ข้อมูล เครื่องมือ ตลอดจนผู้ประเมิน และวิธีการอย่างหลากหลายและครอบคลุม

การประเมินโครงการในครั้งนี้ ได้ใช้รูปแบบการประเมินของ Tyler เพื่อประเมินโครงการ แบบอิงวัตถุประสงค์ โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เป็นขั้นตอนแรก

ที่ต้องการทำเพื่อระบุประเด็นและสิ่งที่ต้องการประเมิน หลังจากนั้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมินและตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์ค่าน้ำหนัก กำหนดกรอบแนวความคิดและขอบเขตการประเมิน สร้างและพัฒนาเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานการประเมิน ซึ่งแต่ละขั้นตอนอาจมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับลักษณะโครงการ หรือตามความเหมาะสมได้ อีกทั้งยังประเมินผลกระทบควบคู่ไปกับการประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในประเด็นการประเมิน ให้เกิดการพิจารณาอย่างรอบด้าน ซึ่งการประเมินผลกระทบ สามารถลดปัญหาที่เกิดจากการประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์ในข้อจำกัดที่ว่ามีความแคบจนเกินไป เพราะการประเมินแบบอิงวัตถุประสงค์มุ่งเฉพาะการตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จนกระทั่งทำให้ขาดการพิจารณาข้อมูลอย่างรอบด้านของโครงการ โดยเน้นความยืดหยุ่นของวิธีการประเมิน ความหลากหลายของข้อมูล เครื่องมือผู้ประเมิน ตลอดจนวิธีการอย่างหลากหลายและครอบคลุม

5. ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

เขาวดี รามชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551) ได้กล่าวว่า ผลจากการประเมินโครงการผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารสามารถนำไปใช้ได้ทั้งในทางปฏิบัติและการบริหารงานโครงการ ดังนี้

5.1 การประเมินจะช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนมากขึ้น และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผล ดีกว่าโครงการที่ไม่ได้รับการประเมิน

5.2 การประเมินโครงการช่วยทำให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ

5.3 การประเมินโครงการมีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการและทำให้โครงการมีข้อที่ก่อให้เกิดความเสียหายลดน้อยลง

5.4 การประเมินโครงการมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน

5.5 การประเมินโครงการมีส่วนร่วมในการสร้างขวัญและกำลังใจให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน โครงการ

5.6 การประเมินโครงการช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารโครงการ

เนื่องจากการประเมินโครงการในครั้งนี้ ทำการประเมินภายหลังจากโครงการเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อประเมินโครงการใน 2 ด้าน คือ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการตามวัตถุประสงค์ และประเมินผลกระทบของโครงการ ซึ่งภายหลังจากการประเมินโครงการผู้ประเมินจะได้ข้อมูลและสารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจผลการดำเนินงานโครงการ ว่าโครงการนั้นประสบผลสำเร็จมากน้อยอยู่ในระดับใด เกิดความคุ้มค่าต่อการนำทรัพยากรมาใช้หรือไม่ และผลการประเมินด้านผลกระทบจะทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโครงการซึ่งสารสนเทศดังกล่าวจะนำมาสู่การวางแผนหรือใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้เมืองพัทยาเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการในครั้งนี้น้อยที่สุด อีกทั้งสารสนเทศจากการประเมินโครงการสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการ เพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

6. การกำหนดเกณฑ์การประเมินโครงการ

พิสนุ พองศรี (2550) การประเมินโครงการที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ซึ่งเป็นผลมาจากการวางแผนและการดำเนินงานด้วยความเข้าใจ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

6.1 เกณฑ์ (Criterion) หมายถึง มาตรฐานสำหรับกำหนดระดับหรือความสำเร็จของสิ่งที่ต้องการประเมิน โดยพิจารณาจากคุณสมบัติสำคัญ ซึ่งเป็นที่สนใจที่สามารถกำหนดและวัดได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้กับการประเมิน อาจทำได้ 2 วิธี ดังต่อไปนี้

6.1.1 การกำหนดเกณฑ์สัมบูรณ์ หมายถึง เกณฑ์การตัดสินใจที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจนและตายตัว โดยผู้ที่มีความรู้และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ผู้ประเมินอาจจัดการสัมมนาระดมความคิด เพื่อรวบรวมความคิดเห็นแล้วสรุปเป็นเกณฑ์สัมบูรณ์สำหรับประเมินโครงการ โดยมีข้อที่ควรพิจารณา 3 ประการ คือ

1) เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นจะต้องสามารถตรวจสอบได้หรือกำหนดดัชนี/ตัวบ่งชี้ (Indicator) ความสำเร็จตามเกณฑ์ได้ และต้องหาสิ่งที่เป็นเครื่องชี้วัดหรือตัวแทนความสำเร็จได้อย่างชัดเจน เช่น กำหนดเกณฑ์ในการผ่านการฝึกอบรมว่าต้องได้ผลสัมฤทธิ์ในแต่ละกลุ่มวิชา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ซึ่งตัวบ่งชี้การผ่านเกณฑ์ก็คือ คะแนนผลสัมฤทธิ์ในแต่ละกลุ่ม เป็นต้น

2) เกณฑ์ที่กำหนดไว้จะต้องไม่สูงจนเกินไป เพราะโอกาสที่จะสรุปผลโครงการอยู่ในเกณฑ์ต่ำมีมาก ทั้งที่ในทางปฏิบัติโครงการอาจจะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

3) เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นต้องไม่ต่ำจนเกินไป เพราะหากกำหนดเกณฑ์ต่ำจนเกินไป จะไม่สามารถจำแนกกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมออกจากกลุ่มประชากรที่ขาดคุณสมบัติได้

6.1.2 การกำหนดเกณฑ์สัมพัทธ์ หมายถึง การตัดสินผลการดำเนินงานของโครงการโดยเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ของโครงการอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน หรือเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานของโครงการเดิม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประเมินโครงการมีทางเลือกในการตัดสินใจต่อโครงการได้หลายทาง เพื่อให้ทราบถึงมาตรฐานของโครงการเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับโครงการอื่น

6.2 มาตรฐาน (Standard) หมายถึง เป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมที่ใช้เป็นเกณฑ์การประเมินสิ่งที่ต้องการพิจารณา ปกติมาตรฐานในการประเมินโครงการจะพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของโครงการว่าต้องมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร

6.3 การตัดสินใจ (Judgement) หมายถึง การนำข้อมูลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานเพื่อสรุปอย่างมีเหตุผล และคุณธรรมว่าระบบที่เราสนใจ และศึกษาจะมีคุณสมบัติเหมาะสมหรือไม่

กล่าวโดยสรุป เกณฑ์ในการประเมินเป็นสิ่งที่ใช้ตัดสินผลการประเมินตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยจะกำหนดเป็นระดับตามความต้องการ และความเหมาะสมกับรายละเอียดจากสารสนเทศ ยิ่งกำหนดเกณฑ์ให้มีหลายระดับก็ยิ่งทำให้การประเมินมีความละเอียดมากขึ้นเท่านั้น แต่จะทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการประเมิน ซึ่งการประเมินโครงการในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้

เกณฑ์สัมบูรณ์ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนและตายตัว โดยผู้ประเมินรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน โครงการแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินผลการดำเนินงาน โครงการตามวัตถุประสงค์ และผลกระทบของโครงการทั้งทางบวกและทางลบ

โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

เมืองพัทยานับได้ว่าเป็นเมืองที่มีคุณลักษณะพิเศษ ที่มีความแตกต่างไปจากเมืองอื่นๆ ซึ่งถือว่าเป็นข้อได้เปรียบของเมืองพัทยา ในด้านความเอื้อประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหารงาน ซึ่งจุดเด่นนี้เป็นข้อได้เปรียบที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในด้านต่างๆ ของเมืองพัทยา ซึ่งกองวิชาการและแผนงานเมืองพัทยา ได้สรุปศักยภาพของเมืองพัทยาสังเขป (กองวิชาการและแผนงานเมืองพัทยา, 2551) ดังนี้

1. เป็นเมืองท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้เป็นเมืองที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ โดยมีแนวชายหาดที่ใช้เป็นสถานที่ตากอากาศยาวติดต่อกัน 5 กิโลเมตร
2. เป็นเมืองศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การธนาคาร ธุรกิจบริการ และพาณิชยกรรมระดับภาค
3. เป็นเมืองศูนย์กลางการบริการและท่องเที่ยวสำหรับ โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (อีสเทิร์นซีบอร์ด)
4. เป็นเมืองศูนย์กลางทางการคมนาคมและโทรคมนาคมระดับภาค
5. เป็นเมืองศูนย์กลางทางการศึกษาทุกระดับ
6. เป็นเมืองที่มีระบบสาธารณูปโภคที่สมบูรณ์แบบเอื้อประโยชน์ต่อการผลิต การลงทุน และการท่องเที่ยว
7. เป็นเมืองที่มีระบบการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ

8. เป็นเมืองที่มีรูปแบบการบริหารบ้านเมืองและระบบการปกครองที่เอื้อต่อการเข้ามา
มีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน

9. เป็นเมืองที่เป็นศูนย์กีฬาและศูนย์กลางการแข่งขันกีฬาทางน้ำ ทั้งในระดับประเทศและ
ระดับโลก

โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศ
เมืองพัทยา รับผิดชอบภารกิจสนองตอบต่อนโยบายทางด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ทางทะเลและชายฝั่ง ตามนโยบายของรัฐบาลในการกระจายอำนาจทางด้านการปกครอง
ส่วนท้องถิ่น และการบรรเทาสาธารณภัยของส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง ให้มีความพร้อม
ด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย และระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ในการเฝ้าระวัง การป้องกันภัย
การระงับอุบัติเหตุทางทะเลหรือภัยธรรมชาติ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย
ตลอดจนคุ้มครอง ป้องกัน ดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในเขตพื้นที่เมืองพัทยา
(SEA AREA A1 ระยะเวลาใน 30-40 ไม้ทะเลจากฝั่ง)

พื้นที่ในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัย
และระบบสารสนเทศเมืองพัทยา อยู่ในเขตพื้นที่ทางทะเลของเมืองพัทยา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ
154.66 ตารางกิโลเมตร และบริเวณชายหาด ประกอบด้วย 1) พื้นที่ชายหาดทะเลที่หาดพัทยาและ
หาดจอมเทียนความยาว 15 กิโลเมตร 2) พื้นที่เกาะและชายฝั่ง และพื้นที่จุดท่องเที่ยวได้ทะเล ได้แก่
เกาะล้าน เกาะกลิ้งบาดาล เกาะครก เกาะมารวิชัย เกาะสาก เกาะหูช้าง เกาะไผ่ เกาะรี้น ตำแหน่ง
เรือจม และเรือรบหลวงกูด

การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบ
สารสนเทศเมืองพัทยา ตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2 นั้น ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนัก
งบประมาณ กระทรวงการคลัง เมื่อปีงบประมาณ 2550 ที่ผ่านมา ซึ่งเมืองพัทยาได้ดำเนินงาน
แล้วเสร็จ เมื่อ ปี พ.ศ. 2551 โดยมีความทันสมัยของเทคโนโลยี ด้านความปลอดภัยทางทะเล และมี
วัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.1 เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลของเมืองพัทยา ด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล
  - 1.2 เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลบริเวณเกาะต่างๆ และชายฝั่งภายในเขตเมืองพัทยา อย่างเป็นรูปธรรม
  - 1.3 เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเลอย่างสมบูรณ์
  - 1.4 เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเลภายในเขตเมืองพัทยาและบริเวณใกล้เคียง
- ## 2. ขอบเขตการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศ ได้ดำเนินงานใน 2 ระยะ คือ
- 2.1 โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศ ตอนที่ 1 ประกอบด้วย
    - 2.1.1 งานก่อสร้างอาคารศูนย์สั่งการและพัฒนาประสิทธิภาพศูนย์บริการเดิม งานติดตั้งระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ งานติดตั้งระบบควบคุมวิทยุสื่อสาร VHF และอุปกรณ์
    - 2.1.2 งานจัดทำข้อมูลเชิงแผนที่เพื่อการท่องเที่ยวและการพาณิชย์ทางทะเล
    - 2.1.3 งานเชื่อมโยงและทดสอบระบบโดยรวม
    - 2.1.4 งานบริหารจัดการโครงการและงานเตรียมการ
    - 2.1.5 งานฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการในการใช้งานระบบสารสนเทศ

2.1.6 งานจัดหาเจ้าหน้าที่ควบคุมประจำโครงการ

2.1.7 งานจัดทำแผนบูรณาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1.8 งานจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

2.2 โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศ ตอนที่ 2 ประกอบด้วย

2.2.1 งานพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ด้านความปลอดภัยในการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ งานพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์และแผนที่ทางทะเล งานจัดหาและติดตั้งระบบเทคโนโลยีการสำรวจระยะไกล (Remote Sensing)

2.2.2 งานบูรณาการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ งานสำรวจจัดหาและติดตั้งสัญลักษณ์กำหนดแนวเขตกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล (Zoning) เพื่อความปลอดภัยและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

2.2.3 งานติดตั้งเครื่องมืออันทันสมัยเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยระบบสารสนเทศ งานติดตั้งระบบตรวจสอบติดตามเรือ (GPS) และรับเหตุ - แจ้งเหตุด้วยระบบสารสนเทศ งานจัดหาและติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์สื่อสาร VHF

2.2.4 งานจัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานร่วมและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรรมวิธีและแนวทางการถ่ายทอดเทคโนโลยี

3. งบประมาณโครงการ

ตอนที่ 1 งบประมาณโครงการ จำนวน 94,000,000.00 บาท

ตอนที่ 2 งบประมาณโครงการ จำนวน 91,800,000.00 บาท

4. ระยะเวลาการดำเนินโครงการ

การดำเนินงานโครงการนี้รวมระยะเวลาดำเนินการตามสัญญาโครงการ (Contract Duration) จำนวน 270 วัน และขอขยายสัญญาอีก 90 วัน รวมระยะเวลาดำเนินงานโครงการทั้งสิ้น 360 วัน โดยวันเริ่มต้นโครงการ (Started Date) วันที่ 28 เดือนกรกฎาคม 2550 และวันสิ้นสุดโครงการ (Ended Date) วันที่ 22 กรกฎาคม 2551

กล่าวสรุปแล้ว โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศ เป็นโครงการที่สนองต่อนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทางทะเลและชายฝั่ง ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยของเมืองพัทยาโดยมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการให้บริการ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จัดว่าเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งบริการทางสังคม โดยทั่วไปจะมีองค์ประกอบต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องหลายประการ ได้แก่ งบประมาณ ระเบียบการปฏิบัติ บุคลากร หน่วยงาน ทรัพยากรต่างๆ ปัจจุบันองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเพื่อบริการสังคม มักจะต้องเผชิญกับการเรียกร้องถึงความรับผิดชอบต่างๆ จากกลุ่มผู้บริโภคมากขึ้น เกิดการเรียกร้องความเสมอภาคทางการศึกษาของประชาชน ตลอดจนเกิดปัญหาจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความไม่เท่าเทียมกันในสังคมของคนในเมืองและคนในชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งความจำกัดทางด้านทรัพยากรที่มีอยู่ จึงจำเป็นต้องมีการประเมินโครงการ เพื่อควบคุมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อเป็นการตรวจสอบการใช้งบประมาณของโครงการ ว่าเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ การประเมินโครงการจึงมิได้จัดกระทำขึ้นมาเพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนของโครงการเท่านั้น แต่ยังเป็นวิธีที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูล และสารสนเทศด้านผลกระทบทางด้านสังคมและการเมืองด้วย

การประเมินโครงการ จะทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจความสำเร็จและตัดสินใจคุณค่าของโครงการ การประเมินโครงการไม่เพียงคำนึงถึงเฉพาะการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้น แต่อาจรวมถึงผลกระทบที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานโครงการที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นกับแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม มาร่วมพิจารณาด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการการท่องเที่ยว วุฒิสภา (2546) ได้ศึกษาผลกระทบของโครงการ Unseen in Thailand 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในโครงการ Unseen in Thailand 1 พร้อมเสนอแนวทางป้องกันปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขจากผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากการสัมภาษณ์ การสอบถามกลุ่มประชากร 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และประชาชน รวมทั้งนำเอกสารที่เกี่ยวข้องมาประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนาเชิงปริมาณ ตามเหตุผลและข้อเท็จจริง เพื่อให้ตรงกับแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์การวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ประเด็นแรก คือ ผลกระทบของโครงการด้านเศรษฐกิจ กลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้นำชุมชน เห็นว่า เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น ประชาชนมีรายได้เสริมมากขึ้น ร้านค้าประกอบการมีจำนวนมากขึ้น ตลอดจนมีกิจการ และอาชีพใหม่ๆ เกิดขึ้น กลุ่มผู้ประกอบการเห็นว่า การท่องเที่ยวทำให้รายได้เพิ่มมากขึ้น ความต้องการแรงงานที่มีความรู้และมีฝีมือเพิ่มมากขึ้น และการผลิตสินค้าของท้องถิ่นมีความหลากหลายในแง่ประเภทและปริมาณ กลุ่มประชาชน เห็นว่า ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น ชุมชนมีอาชีพใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้น และราคาสินค้าในชุมชนสูงขึ้น ประเด็นที่สอง คือ ผลกระทบของโครงการด้านสังคม กลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้นำชุมชน เห็นว่า ชีวิตความเป็นอยู่และสังคมไม่มีการเปลี่ยนแปลง แต่พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของความกระตือรือร้นในการรับข้อมูลข่าวสารของคนในชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการ เห็นว่าทำให้เกิดการพัฒนา ด้านไฟฟ้าและด้านถนนหนทาง แต่มีปัญหาสังคมเพิ่มมากขึ้น กลุ่มประชาชน เห็นว่า มีระบบสาธารณสุขที่สะดวกมากขึ้น มีการอพยพของคนต่างถิ่นมายังชุมชน และก่อให้เกิดปัญหาโรคติดต่อ เช่น กามโรค และโรคเอดส์ เป็นต้น ประเด็นที่สาม คือ ด้านสิ่งแวดล้อม กลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้นำชุมชน เห็นว่า มีปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้น ปริมาณอากาศที่เป็นพิษเพิ่มมากขึ้น และสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมลง กลุ่มผู้ประกอบการ เห็นว่า มีปัญหาขยะ น้ำเสียและมลพิษทางอากาศ กลุ่มประชาชน เห็นว่า คนในชุมชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมากขึ้น รัฐเข้ามามีบทบาทในการวางมาตรการจัดการทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น และมีการรื้อกล้าพื้นที่ป่าไม้ ประเด็นที่ 4 ผลกระทบ ด้านวัฒนธรรม กลุ่มผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้นำชุมชน เห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงด้านการแต่งกายและค่านิยม กลุ่มผู้ประกอบการ เห็นว่าการแต่งกายและวัฒนธรรมประเพณีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ แต่ประชาชนยังคง

บริโภคอาหารพื้นเมืองของท้องถิ่นอยู่ กลุ่มประชาชน เห็นว่า คนในชุมชนมีวิถีชีวิตที่ทันสมัยมากขึ้น แต่ความเชื่อ วัฒนธรรม และการใช้ภาษาถิ่นของคนกลุ่มน้อยยังคงดำรงอยู่

ระพีพรรณ ทองหล่อ และคณะ (2545) ศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาจังหวัดน่าน ได้ข้อมูลที่แสดงถึงผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยว พบว่า

1. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการและประชาชนในจังหวัดน่าน เห็นว่าการท่องเที่ยวทำให้ตนเองและชุมชนมีรายได้ มีการสร้างงาน และเปลี่ยนมาทำอาชีพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากจังหวัดน่าน ได้พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้เกิดกิจการที่ประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และบริษัทนำเที่ยว เป็นต้น และธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม ผู้ประกอบการ เห็นว่าการท่องเที่ยวทำให้มีความต้องการแรงงานที่มีความรู้และมีฝีมือเพิ่มขึ้น และประชาชน เห็นว่าการท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนมีการพัฒนาตนเอง เพื่อให้เป็นคนที่มีความรู้ มีฝีมือในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะการท่องเที่ยวทำให้เกิดการสร้างงานและรายได้ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ดังนั้น การที่จะเข้าสู่ธุรกิจการท่องเที่ยว จำเป็นต้องพัฒนาฝีมือและแรงงาน ให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ เห็นว่าการท่องเที่ยวทำให้เกิดการผลิตสินค้า ประเภทหัตถกรรมมากขึ้น เนื่องจากจังหวัดน่านเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงทางด้านการผลิตสินค้าหัตถกรรม การผลิตสินค้าหัตถกรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวได้จับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าหัตถกรรมเพื่อเป็นของที่ระลึก และดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวจังหวัดน่านได้อีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและโบราณสถาน นอกจากนี้สินค้าหัตถกรรมยังทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปยังชุมชนที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

2. ผลกระทบทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการและประชาชนในจังหวัดน่าน เห็นว่าการท่องเที่ยวนำไปสู่การพัฒนาด้านการคมนาคม ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ สถานพยาบาล ให้มีความสะดวกมากขึ้น เป็นผลเนื่องมาจากความพร้อมของการให้บริการและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านการคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ และการสื่อสาร เป็นต้น มีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ดังนั้นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนา

ด้านการคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการและการสื่อสาร ถือเป็นการเพิ่ม สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้แก่นักท่องเที่ยว และทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ และความพึงพอใจ ในการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

3. ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ผู้ประกอบการและประชาชนในจังหวัดน่าน เห็นว่า การท่องเที่ยวทำให้คนในชุมชนมีวิถีชีวิตที่ทันสมัยมากขึ้น เป็นผลเนื่องมาจาก การที่แหล่งท่องเที่ยว ต้องพัฒนาการคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ และการสื่อสาร เพื่อรองรับ นักท่องเที่ยว ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย เนื่องจากมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น และการท่องเที่ยวทำให้คน นิยมหันมาแต่งกาย ด้วยผ้าพื้นเมืองเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากผ้าทอพื้นเมืองของจังหวัดน่าน ได้แก่ ผ้าทอลายน้ำ ไหลและห้าทอไหล เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่สำคัญและมีชื่อเสียงที่สุดของประเทศ การแต่งกาย ด้วยผ้าพื้นเมือง จึงเป็นการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และเป็นการทำให้ ชุมชนตระหนักถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรม การแต่งกายด้วยผ้าพื้นเมืองมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นจุดขาย สำคัญที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจและอยากมาเยี่ยมชมแหล่งผลิต ผ้าทอพื้นเมืองเพิ่มขึ้นอีกด้วย

บุปผา วงษ์พันธุ์ทา (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินศักยภาพพัฒนาการท่องเที่ยว เชนิเวศอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ เพื่อประเมิน ศักยภาพการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และศึกษา แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและผู้ให้ข้อมูลหลักผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง ตามช่วงเวลา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน และใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ในการจัดเก็บ ข้อมูล

ผลการศึกษามีดังนี้ 1) ศักยภาพการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอำเภอหัวหิน พบว่า มีความเป็นไปได้สูงในเรื่องคุณค่าทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความดึงดูดใจ ส่วนคุณค่าทางหาดทราย น้ำทะเล ความสะดวกในการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว เชิงนิเวศ ความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง 2) แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านการตลาด การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ และ นโยบายของอำเภอหัวหินที่ให้คนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการรองรับการท่องเที่ยว

ด้วยตัวเอง การให้การศึกษาอบรมและสร้างความเข้าใจกับชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ นโยบายที่มีการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และคนในท้องถิ่น ส่วนความคิดเห็นและแนวทางในการพัฒนาควรมุ่งเน้นในรูปแบบสำหรับระบบนิเวศแบบเรียบง่ายสงบมากที่สุด

สมศักดิ์ แจ่มอุลิส (2542) ได้ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนาศึกษาเฉพาะกรณีเกาะนางยวน อำเภอพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ เพื่อประเมินศักยภาพการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการเลือก แบบเฉพาะเจาะจงตามช่วงเวลา ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน และใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

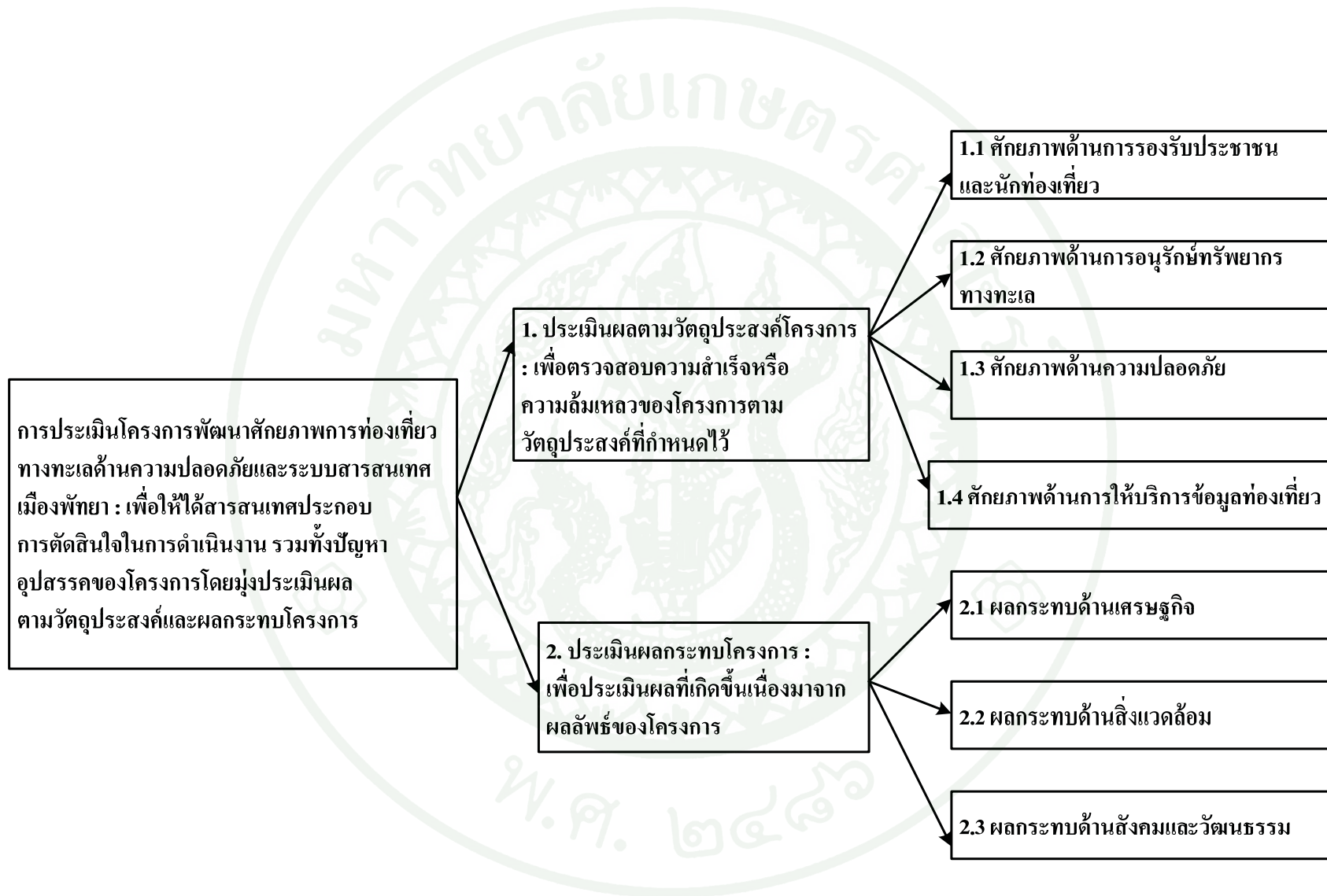
จากผลการวิจัย พบว่า 1) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ทางบวก พบว่า มีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากธุรกิจท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น มีการอพยพแรงงานต่างถิ่น เข้ามาประกอบอาชีพ และยังมี การขยายตัวทางด้านภาคธุรกิจอื่นๆ ที่เป็นผลจากการท่องเที่ยว เช่น โรงงานน้ำดื่ม ร้านขายวัสดุ ก่อสร้าง ร้านอาหาร รถเช่า เป็นต้น ทางลบ พบว่า สูญเสียศักยภาพด้านเศรษฐกิจของชุมชน บุคคลภายนอกเข้ามาลงทุนเป็นเจ้าของกิจการและเป็นผู้บุกเบิกธุรกิจ การต้องพึ่งพาสินค้าจากภายนอกชุมชน ทำให้ต้องสูญเสียการพึ่งพาตัวเองและกระจายรายได้ไปสู่คนในท้องถิ่น สูญเสีย การพึ่งพาตัวเอง ประชาชนเปลี่ยนอาชีพดั้งเดิมมาประกอบอาชีพธุรกิจท่องเที่ยวเป็นรายได้หลัก แต่เนื่องจากรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่ไม่แน่นอน ทำให้รายได้ไม่เพียงพอจ่าย ก่อให้เกิดหนี้สิน ราคาสินค้าและค่าครองชีพสูงขึ้น 2) ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม ทางบวก คือ ทำให้เกิดการอนุรักษ์ทางวัฒนธรรม ประชาชนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงเอกลักษณ์ไทย เพราะนักท่องเที่ยวให้ความสนใจ และเป็นจุดขาย ทำให้เกิดความภูมิใจและหวงแหนวัฒนธรรม ทางลบ คือ ปัญหาการกลับกลายวัฒนธรรม มีการเลียนแบบวัฒนธรรม โดยเฉพาะคนหนุ่มสาว ในเรื่องการแต่งกาย การไว้ผม บุคลิก ลักษณะท่าทาง แต่ก็ไม่สามารถสรุปได้ว่า เกิดจาก การท่องเที่ยวโดยตรงแต่เพียงอย่างเดียว ปัญหาเสพติดมีจำนวนมากขึ้น ความขัดแย้งและแข่งขัน กันระหว่างคนในชุมชนที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวกับไม่ได้ประกอบอาชีพการ ท่องเที่ยว

Yi-Fu Tuan (2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ทางสิ่งแวดล้อม ทัศนคติ และค่านิยมของประชาชนกลุ่มต่างๆ พบว่า กลุ่มคนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน จะมีการรับรู้ทางสิ่งแวดล้อมต่างกัน

Young and Flowers (2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน Cook Country Forest Preserve District (CCFPD) ซึ่งเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อพื้นที่และลักษณะของป่าไม้ตามธรรมชาติ ซึ่งมีความเงียบสงบและไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติใดๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการนันทนาการ นักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะพักผ่อนในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติมากกว่า

จากการตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์ มีตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการหลายตัวแปร ได้แก่ ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว ศักยภาพการรองรับด้านการท่องเที่ยว และแนวทางที่นำมาสู่การส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งในการประเมินโครงการตัวแปรต่างๆ เหล่านี้จะสามารถตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ได้ อีกทั้งยังต้องอาศัยการพิจารณาอย่างรอบด้านของโครงการ เนื่องจากยังมีตัวแปรที่เป็นผลข้างเคียงหรือผลกระทบของโครงการ ได้แก่ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น ที่ผู้ประเมิน เห็นว่า ควรทำการพิจารณาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อนำมาสู่การตัดสินใจว่าโครงการประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว รวมทั้งทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ที่จะใช้ในการเตรียมความพร้อมของการรองรับด้านความปลอดภัย ตลอดจนแนวโน้มของผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคต และแนวทางแก้ไขปรับปรุงในโครงการต่อไป

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา มีกรอบแนวความคิดในการทำวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา เป็นการประเมินภายหลังจากการดำเนินงานโครงการได้เสร็จสิ้นลง มุ่งประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นของโครงการที่อาจเป็นไปได้ รวมถึงปัญหา อุปสรรคที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดผลกระทบที่ต่อการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติโครงการในทิศทางที่ต้องการเท่าที่ควร ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ได้แนวทางการปฏิบัติงานและพัฒนาโครงการ โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาจากกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ได้รับผลโดยตรงและผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการ และได้แบ่งกลุ่มของผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามภารกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการ และกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบของโครงการ ได้แก่ ประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยมีกลุ่มประชากรที่ศึกษา และวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการ เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามภารกิจ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากกลุ่มผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานตามภารกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โครงการ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ผู้ควบคุมงาน จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการ จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นผู้ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่ให้ดูแลควบคุม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา และสัมภาษณ์ประชาชนในท้องถิ่นจำนวน 11 คน ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการในครั้งนี้

1.2 ประชาชนและนักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชาชนและนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตพื้นที่เมืองพัทยา โดยมีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 เลือกพื้นที่แบบเจาะจง โดยการเจาะจงพื้นที่สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญของเมืองพัทยา โดยเลือกเก็บข้อมูลในสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ 4 แห่ง คือ บริเวณหมู่เกาะล้าน หาดจอมเทียน หาดพัทยา และหาดคงตาล ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวจำนวนมาก

1.2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยเลือกจากนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ของสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ และนักท่องเที่ยวพร้อมให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญร่วมกับการสังเกตกลุ่มตัวอย่างที่มีความพร้อมในการให้ข้อมูล ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ จำนวน 360 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ทำให้ได้แบบสอบถามที่มีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 290 ฉบับ การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูล

ที่บริเวณหมู่เกาะล้าน หาดจอมเทียน หาดพัทยา และหาดงตาล ตามลำดับ โดยจำแนกจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มได้ดังนี้

- 1) บริเวณเกาะล้าน ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 105 คน
- 2) หาดจอมเทียน ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 65 คน
- 3) หาดพัทยา ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน
- 4) หาดงตาล ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

การเก็บข้อมูลด้วยการสอบถาม ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลโดยใช้การสังเกตและเลือกสอบถามข้อมูลจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ว่างจากการทำกิจกรรม ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บข้อมูลโดยการแนะนำตัวผู้วิจัย หลังจากนั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ และบอกถึงประโยชน์ของการนำผลการวิจัยไปใช้ และผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว ศักยภาพด้านการให้บริการข้อมูลท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา เมื่อทำการสอบถามเสร็จ ผู้วิจัยได้กล่าวขอบคุณผู้ให้ข้อมูล ที่ได้ให้ความร่วมมือและเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้ผู้ตอบแบบสอบถามใช้เวลาตอบประมาณ 4 - 5 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามข้อมูลที่ต้องการ ซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ

แบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็น เรื่องการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวม

ข้อมูลระดับปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานโครงการ ด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว และด้านการให้บริการข้อมูลท่องเที่ยว รวมถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลด้านผลของการดำเนินงานโครงการ

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนั้น มีกระบวนการและขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการดำเนินงานโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ สิ่งที่ส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการ เพื่อนำมาสร้างเป็นข้อคำถาม

2) สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการประเมิน โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ 1) ศักยภาพด้านการรองรับนักท่องเที่ยวและประชาชน และ 2) ศักยภาพการบริการด้านข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล แล้วนำเสนอข้อคำถามต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนด ผลการพิจารณาพบว่า ข้อคำถามยังไม่ครอบคลุมกับนิยามศัพท์ ผู้วิจัยจึงปรับแก้ข้อคำถามตามข้อเสนอแนะจนกระทั่งข้อคำถามมีความถูกต้องและสอดคล้องกับนิยามศัพท์

แบบสอบถามใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยการกำหนดค่าการให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง ผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง ผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ด้านการเป็นผู้ประเมิน โครงการและการดำเนินงาน โครงการ เพื่อตรวจสอบด้านคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาเพื่อดูความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

4) นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความสอดคล้อง โดยพิจารณาจากการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistence : IOC) ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นในเรื่องข้อคำถาม เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งแสดงถึงข้อคำถามมีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือ มีค่า IOC เท่ากับ 1 มีจำนวน 25 ข้อ จากจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 31 ข้อ และมีข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อ ที่ต้องปรับปรุงด้านภาษาที่ใช้ พบว่า มีค่า IOC อยู่ที่ 0.33 ได้แก่ ข้อที่ 1, 2, 3, 6, 7 และ 8 โดยมีข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) ควรปรับปรุงข้อคำถามให้มีความชัดเจนมากขึ้น 2) ลดข้อคำถามที่มีความซ้ำซ้อนและใกล้เคียงกัน และ 3) เมื่อปรับปรุงข้อคำถามเรียบร้อยแล้วควรนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงด้านภาษาที่ใช้ อีกครั้ง

5) สร้างแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เมื่อนำแบบสอบถามมาปรับแก้ข้อคำถามตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับประชากร จำนวน 10 คน เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ในเรื่องของภาษาที่ใช้ ว่าเมื่อมีการนำไปใช้จริงกับผู้ตอบแล้ว ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ และสามารถตอบคำถามได้ จากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ พบว่า ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจความหมายของภาษา และสามารถตอบคำถามได้ตรงประเด็น ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

แบบสำรวจเอกสาร

แบบสำรวจเอกสารเป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในระดับทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวจในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โครงการ วารสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบัน ที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศ เมืองพัทยา ด้านสถิติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเพื่อตรวจสอบศักยภาพด้านความปลอดภัย ข้อมูลด้านผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และข้อมูลด้านงบประมาณเพื่อสำรวจผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลระดับปฐมภูมิ (Primary Data) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และผลกระทบโครงการในด้านด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยมีกระบวนการและขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา และผลงานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตในการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการอย่างครบถ้วน
2. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โครงการและประชาชนในท้องถิ่น จากนั้นนำไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง และตรวจสอบเนื้อหาของข้อคำถามในเรื่องความครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการประเมิน อีกทั้งตรวจสอบความตรงตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยผู้วิจัยเขียนเป็นประเด็นหรือหัวข้อที่ต้องการ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

2.1 การประเมินด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการ ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

2.2 การประเมินโครงการด้านผลกระทบ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการ และประชาชนในท้องถิ่น เกี่ยวกับผลกระทบของโครงการ ในด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม

3. หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายโดยใช้เป็นกรณีศึกษาจำนวน 3 คน เพื่อนำผลการทดลองใช้แบบสัมภาษณ์ที่ได้มานั้น มาตรวจสอบด้านภาษาที่ใช้ ซึ่งทำให้แบบสัมภาษณ์มีความเหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด แล้วจึงนำไปใช้กับสถานการณ์จริงกับกลุ่มประชากรเป้าหมายที่วางไว้ ผลจากการทดลองใช้แบบสัมภาษณ์ พบว่า ข้อคำถามมีความชัดเจน

4. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการ ส่งให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น พบว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับสถานการณ์จริง และกลุ่มประชากรเป้าหมายที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลจากเอกสาร และแบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเตรียมรายการคำถามที่จะใช้ทั้งหมด โดยมีลักษณะเป็นข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด และมีการซักถามพูดคุยกันระหว่าง

ผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ นอกจากการตอบคำถามตามประเด็นในแบบสอบถามแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้เหตุผลของแต่ละประเด็น เพื่อให้ข้อมูลที่ได้สะท้อนถึงความคิด ความเชื่อ วิธีการและแนวปฏิบัติของบุคคลนั้นจริงๆ ซึ่งผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ขั้นตอนการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการ ได้แก่ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ศึกษาข้อมูล ประวัติของผู้ให้สัมภาษณ์ กำหนด วัตถุประสงค์เกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ เตรียมคำถาม การสัมภาษณ์ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสัมภาษณ์ ซึ่งในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการเป็นหลัก ซึ่งการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะเป็นช่วงที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก และนัดหมายในวันและเวลาราชการ ทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสดูคุยและสังเกตบรรยากาศในสถานที่ทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์ ร่วมกับการสัมภาษณ์ไปด้วย โดยจากการสัมภาษณ์ทุกคนก็ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

2. ขั้นการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการแนะนำตัว บอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยบรรยากาศที่เหมาะสม สุภาพ พยายามสร้างความรู้สึกเป็นกันเอง เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่รู้สึกว่าเป็นการจับผิดหรือซักถามมากเกินไป และเพื่อให้ได้ข้อมูลครบตามวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสัมภาษณ์โดยเน้นการพูดคุยแบบเป็นกันเอง พูดคุยในเรื่องทั่วไป หรือพูดคุยถึงกิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนั้นก่อน จากนั้นจึงพยายามเชื่อมโยงเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการถามในภายหลัง ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะเป็นข้อมูลที่เป็นความลับระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้สัมภาษณ์เท่านั้น เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความสบายใจและเต็มใจให้ข้อมูลที่เป็นความจริง

3. ขั้นการบันทึกการสัมภาษณ์ ก่อนที่ผู้วิจัยจะบันทึกการสัมภาษณ์จะมีการขออนุญาตทุกครั้ง ผู้วิจัยทำการบันทึกผลการสัมภาษณ์ทันทีในเครื่องบันทึกเสียง และทำการบันทึก ลงแบบบันทึกการสัมภาษณ์หลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ ในแต่ละครั้งมีการทบทวนผลการสัมภาษณ์ รวมทั้งสรุปผลการสัมภาษณ์ทุกครั้งที่จบการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูล และตรวจสอบความเข้าใจระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการและผลกระทบที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน นักท่องเที่ยว หน่วยกู้ภัยทางทะเล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งกลุ่มคนที่เลือก

เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงลึก โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน โครงการ ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม

การเก็บข้อมูลจากเอกสาร

ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลจากเอกสาร เพื่อหาร่องรอยหรือหลักฐานในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา เพื่อเป็นการวัดความสามารถในการแยกสิ่งที่เป็นผลการดำเนินงาน และผลกระทบของโครงการในด้านความคิด เรื่องราว เหตุการณ์ หรือการกระทำใดๆ ที่เป็นจุดสำคัญ ข้อดี ข้อเสีย จุดมุ่งหมาย รวมถึงผลลัพธ์ต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการดำเนินงาน โครงการ

แหล่งที่มาเอกสาร ได้แก่ รายงานการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา รายงานสรุปประจำปีเมืองพัทยา หลักฐานรูปภาพ และทำการบันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร โดยแบ่งเป็นประเด็น การศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อนำไปสู่การสร้างข้อสรุปและยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล และใช้พิจารณาข้อมูลร่วมกับวิธีการเก็บข้อมูลอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้องต่อไป

การเก็บข้อมูลด้วยการสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ทำการสอบถามกลุ่มประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มคนที่ไม่สามารถเก็บข้อมูลเชิงลึกได้ด้วยการสัมภาษณ์ โดยการลงภาคสนามเพื่อศึกษาศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล และศักยภาพด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล โดยผู้วิจัยลงภาคสนามเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของเมืองพัทยา การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ โดยอาศัยหลักการสังเกต และหลีกเลี่ยงการสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่พร้อมให้ข้อมูล ได้แก่ รับประทานอาหารเช้า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เล่นน้ำตัวเปียก และเล่นกีฬา

สำหรับการคัดเลือกแบบสอบถาม ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่ผู้ตอบใช้เวลาตอบประมาณ 4-5 นาที ซึ่งมีความสอดคล้องกับจำนวนข้อคำถาม และไม่คัดเลือกแบบสอบถามที่ผู้ตอบมีการเลือกคำตอบซ้ำกันจำนวนมาก มีการจัดเรียงลำดับกันมาก ผู้วิจัยไม่นำแบบสอบถามดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากการตอบแบบสอบถามนั้นอาจเกิดจากการเดา ซึ่งไม่ได้มาจากความคิดเห็นที่เป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม อาจทำให้ข้อมูลจากการสอบถามไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามเสร็จ ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสอบถามจากแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 360 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพ จำนวน 290 ฉบับ สำหรับนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสอบถามแล้วก็ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อสรุปข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 การตรวจสอบความตรง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในการสัมภาษณ์ และสามารถตอบข้อคำถามในแต่ละข้อได้อย่างชัดเจน อีกทั้งตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล และความถูกต้องของข้อมูล

1.2 เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาแล้ว หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ตามตัวชี้วัดที่ต้องการประเมินทั้ง 2 ด้าน คือ ประเมินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยทำการวัดความสามารถในการแยกสิ่งที่เป็นผลการดำเนินงาน และผลกระทบ

ของโครงการ ในด้านความคิด เรื่องราว เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญ จุดมุ่งหมาย ข้อดี ข้อเสีย รวมถึงผลลัพธ์ต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการดำเนินงาน โครงการ

1.3 การตรวจสอบด้านการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการสรุปประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ กลับไปตรวจสอบกับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ โดยตรวจสอบด้านความถูกต้องของการตีความหมาย ของข้อมูล ความสมบูรณ์ของข้อมูลหรือการลดทอนประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ถูกต้อง และครอบคลุมประเด็นการประเมิน ก่อนนำข้อมูลไปวิเคราะห์สรุปในแต่ละประเด็น ซึ่งผลของการตรวจสอบข้อมูล พบว่า ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนั้นมีความถูกต้อง ตรงตามความจริง และข้อมูลที่ได้มีความสอดคล้องกัน

2. ผู้วิจัยได้จัดประเภทของข้อมูลที่ได้มา จากการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง และความคิดเห็นของผู้วิจัย ให้เป็นระบบ โดยหาคำสำคัญของเนื้อหาในทุกหมวดหมู่จากนั้น ผู้วิจัย นำข้อเท็จจริงที่ได้มาจัดกลุ่ม แยกแยะเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อนำไปสู่ การสร้างข้อสรุป

3. การนำเสนอข้อมูล ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ทั้งข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ เอกสารจะเป็นข้อความบรรยาย นำมาวิเคราะห์สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย โดยรวบรวมข้อเท็จจริงย่อยๆ แล้วสรุปรวมไปสู่ส่วนใหญ่ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาประกอบกัน และนำเสนอเป็นแบบพรรณนาความ โดยจัดหาข้อความหรือเหตุการณ์ต่างๆ มานำเสนอเพื่อสนับสนุนข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย โดยนำเหตุการณ์ต่างๆ ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาสรุปประกอบกับ การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นครอบคลุมข้อคำถามการวิจัย และเป็นข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด จากนั้นให้ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในทุกๆ ด้าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ให้ตรงกัน

4. การตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ เมื่อผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำรายงานการวิจัยไปให้ผู้ให้ข้อมูลพิจารณา ด้านความถูกต้องและตรงตาม ความเป็นจริง เป็นการตรวจสอบความเข้าใจระหว่างผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูล เพื่อเกิดความเข้าใจที่ ตรงกัน และได้้นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการพิจารณาของผู้ให้ข้อมูลมาแก้ไข ซึ่งผลของการนำ รายงานการวิจัยไปให้ผู้ให้ข้อมูลพิจารณา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลยืนยันว่ารายงานการวิจัยมีความถูกต้อง

ตรงตามความเป็นจริงในทุกประเด็น ผู้วิจัยจึงดำเนินการจัดพิมพ์รายงานการวิจัย เป็นฉบับสมบูรณ์ ทั้งนี้ชื่อเฉพาะของบุคคล ผู้วิจัยนำเสนอโดยใช้นามสมมติ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร

จากการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยได้ตรวจสอบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อสรุปข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ รายงานการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา รายงานสรุปประจำปีเมืองพัทยา หลักฐานรูปภาพ และทำการบันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาเอกสาร เป็นต้น แล้วนำมาศึกษาทำความเข้าใจ

2. ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสารที่ได้จากการรวบรวมมาแยกเป็นประเด็น และรวบรวมข้อเท็จจริงย่อย ๆ แล้วสรุปรวมไปสู่ข้อสรุปใหญ่ และทำการบันทึกข้อมูลที่ได้เพื่อนำไปสู่ การสร้างเป็นข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. การนำเสนอข้อมูลเป็นแบบพรรณนาความ โดยจัดหาข้อความหรือเหตุการณ์ต่างๆ มาสนับสนุนข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยโดยนำเหตุการณ์หลายๆ เหตุการณ์มาสรุป และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาประกอบกัน เพื่อให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นั้นครอบคลุม วัตถุประสงค์การวิจัย และเป็นข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ มาพิจารณากระบวนการตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม กำหนดหรือให้น้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม ตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ และทำการบันทึกคะแนนลงในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อใช้ในการคำนวณ และวิเคราะห์ผลโดยใช้ค่าสถิติ ตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินใจ โดยเกณฑ์การประเมินโครงการในครั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าร้อยละของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการตอบแบบสอบถามใน 2 ด้าน คือ ศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว และศักยภาพด้านการให้บริการข้อมูลท่องเที่ยว หลังจากนั้นนำค่าร้อยละของระดับความคิดเห็นมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน โดยในแต่ละประเด็นของการประเมินต้องได้คะแนนความคิดเห็นของแต่ละตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินที่ร้อยละ 80 ของผลรวมจำนวนความคิดเห็นของประชาชนและนักท่องเที่ยวที่อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมากที่สุด และมีผลการประเมินในภาพรวมของโครงการอยู่ในระดับร้อยละ 80 ขึ้นไป

3. การนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้ออกแบบการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ มีการอธิบายความหมายข้อมูลได้ตาราง โดยใช้แบบพรรณนาความ และแสดงข้อมูลในเชิงปริมาณประกอบ เพื่อให้สามารถเห็นข้อมูลชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้การนำเสนอข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดไว้ในตารางบทที่ 4 และได้้นำข้อมูลจากแบบสอบถามไปสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากวิธีการอื่นๆ ประกอบ เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องและสอดคล้องกัน

จากวิธีการดำเนินการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นภายหลังจากการดำเนินงาน โครงการที่เสร็จสิ้นลงแล้ว รวมถึงการศึกษาปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ โดยกำหนดกรอบแนวความคิดในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์

คำถามหลัก การประเมิน	คำถามย่อย การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ/ ตัวแปร	ตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์/การแปล ความหมายข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
1) ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา วัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่อย่างไร	1) เมืองพัทยา ศักยภาพในการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร	1) ศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว	1. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในประเด็น ดังนี้ 1.1 การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก 1.2 สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว 1.3 คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว - ทางวัฒนธรรม - หาดทรายและน้ำทะเล - ประวัติศาสตร์ - กิจกรรมการท่องเที่ยว	- นักท่องเที่ยว	- การสอบถาม/แบบสอบถาม	- แบบสอบถาม นำสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ จำนวนร้อยละ และหาค่าเฉลี่ย หลังจากนั้นนำเสนอข้อมูลด้วยตารางและบรรยายรายละเอียดข้อมูลที่ได้ - การแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนตามลำดับ 5 ระดับ	- ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป ร้อยละ 80 เห็นว่า มีความพร้อมในการให้บริการและรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำถามหลัก การประเมิน	คำถามย่อย การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ/ ตัวแปร	ตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์/การแปล ความหมายข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
			- การเข้าถึงแหล่ง ท่องเที่ยว - ความตั้งใจ 1.4 การบริการ ด้านสาธารณสุขโลก เช่น ไฟฟ้า ถนน ประปา เป็นต้น				
	2) เมืองพัทยา มีศักยภาพ ด้านความปลอดภัย และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรม- ชาติได้เพิ่มขึ้น หรือไม่อย่างไร	2) ศักยภาพ ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรม- ชาติทางทะเล	- จำนวนแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติ ทางทะเลที่ถูกทำลาย น้อยลง	- รายงานสถิติ แหล่ง ทรัพยากร ธรรมชาติ ทางทะเล	- สํารวจและ วิเคราะห์ เอกสาร	- วิเคราะห์ข้อมูลด้วย วิธีเชิงคุณภาพ โดยนำ ข้อมูลที่ได้จาก การสำรวจเอกสารมาทำ การวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่และ นำเสนอข้อมูล ด้วยการพรรณนา	- สถานภาพ ทรัพยากรทางทะเล ระหว่างปี 2551- 2552 มีสถานภาพ อยู่ในระดับ ปานกลาง-สภาพดี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำถามหลัก การประเมิน	คำถามย่อย การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ/ ตัวแปร	ตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์/การแปล ความหมายข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
	3) เมืองพัทยา มีศักยภาพ ด้านการให้บริการ ข้อมูล แหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรม ทางทะเลได้อย่าง สมบูรณ์มากขึ้น หรือไม่ อย่างไร	3) ศักยภาพ การให้บริการ ด้านข้อมูล การท่องเที่ยว	- ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ การให้บริการข้อมูล แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมทางทะเล ที่ครบถ้วน สมบูรณ์ - คิดเห็นของ นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ การสืบค้นข้อมูล การท่องเที่ยวได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว	- นักท่องเที่ยว	- การสอบถาม/ แบบสอบถาม	-แบบสอบถาม นำสถิติ มาใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติ และจำนวนร้อยละ หลังจากนั้นนำเสนอ ข้อมูลด้วยตารางและ บรรยายรายละเอียด ข้อมูลที่ได้ - การแปลความหมาย ของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ การแปลความหมาย ของคะแนนตามลำดับ 5 ระดับ -วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี เชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ ได้จากการสำรวจ เอกสารมาทำการ	- ความคิดเห็น ของนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับ ปานกลาง ขึ้นไป ร้อยละ 80 เห็นว่า มีความ พร้อมในการ ให้บริการข้อมูล แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมทางทะเล ที่ครบถ้วน สมบูรณ์มากขึ้น

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำถามหลัก การประเมิน	คำถามย่อย การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ/ ตัวแปร	ตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์/การแปล ความหมายข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
						วิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่และ นำเสนอข้อมูลด้วย การพรรณนาความ	
	4) เมืองพัทยา มีศักยภาพ ด้านความปลอดภัย เพิ่มมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร	4) ศักยภาพ ด้านความปลอดภัย	- จำนวนผู้ประสบภัย ที่ได้จากการรับแจ้งเหตุ	- รายงาน การรับแจ้งเหตุ ของหน่วยกู้ภัย ทางทะเล เมืองพัทยา	- สํารวจและ วิเคราะห์ เอกสาร	วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี เชิงคุณภาพ โดยนำ ข้อมูลที่ได้จากการ สํารวจเอกสารมาทำ การวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่และ นำเสนอข้อมูลด้วย การพรรณนาความ	- มีจำนวน ผู้ประสบภัยและ ผู้เสียชีวิต ระหว่าง ปี 2551-2552 ลดน้อยลง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำถามหลัก การประเมิน	คำถามย่อย การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ/ ตัวแปร	ตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์/การแปล ความหมายข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
				- รายงานสถิติ การประสพภัย จาก 1.สำนักงาน ตำรวจ ท่องเที่ยวเมือง พัทยา 2. ศูนย์บริการ ข้อมูล Call Center 1337	- สํารวจและ วิเคราะห์ เอกสาร		- มีจำนวนการรับ แจ้งเหตุ จากผู้ประสพภัย ระหว่างปี 2551- 2552 ลดน้อยลง
2) โครงการพัฒนา ศักยภาพ การท่องเที่ยว ทางทะเล ด้านความปลอดภัย และระบบ	1) โครงการพัฒนา ศักยภาพการ ท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัย และระบบ สารสนเทศ	1) ผลกระทบด้าน เศรษฐกิจ	- ประชาชนมีรายได้ เสริมเพิ่มมากขึ้น - จำนวนสถาน ประกอบการและ ร้านค้าที่เพิ่มขึ้น - เกิดอาชีพใหม่ใน	- เจ้าหน้าที่ โครงการ -ผู้ควบคุมงาน -ผู้บริหาร	- สัมภาษณ์ / แบบสัมภาษณ์	วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี เชิงคุณภาพ โดยนำ ข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์ มาทำการ วิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่และ	- เจ้าหน้าที่ โครงการ ร้อยละ 80 มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงาน โครงการก่อให้เกิด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำถามหลัก การประเมิน	คำถามย่อย การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ/ ตัวแปร	ตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์/การแปล ความหมายข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
สารสนเทศ เมืองพัทยา ก่อให้เกิด ผลกระทบ ต่อประชาชน และสังคม อย่างไรบ้าง	เมืองพัทยา ก่อให้เกิด ผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ อย่างไรบ้าง		พื้นที่เมืองพัทยา - ความต้องการ ด้านแรงงาน - ความต้องการสินค้า ในท้องถิ่นด้าน ประเภทและจำนวน - ค่าครองชีพ ราคา สินค้า ที่เพิ่มมากขึ้น			นำเสนอข้อมูลด้วยการ พรรณนา	ผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ ในทางบวก มากกว่า ทางลบ
	2) โครงการพัฒนา ศักยภาพ การท่องเที่ยว ทางทะเลด้าน ความปลอดภัยและ ระบบสารสนเทศ เมืองพัทยา ก่อให้เกิด	2) ผลกระทบ ด้านสังคมและ วัฒนธรรม ที่ได้ จากการแสดง ความคิดเห็นของ กลุ่มตัวอย่าง	- การเปลี่ยนแปลงชีวิต ความเป็นอยู่ของ ประชาชน - การเปลี่ยนแปลงด้าน สาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน - การอพยพย้ายถิ่น - การเกิดโรคภัย	- เจ้าหน้าที่ โครงการ -ผู้ควบคุมงาน -ผู้บริหาร - ประชาชนใน ท้องถิ่น	- สัมภาษณ์ / แบบสัมภาษณ์	- วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี เชิงคุณภาพ โดยนำ ข้อมูลที่ได้จาก การสัมภาษณ์ มาทำ การวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่และ นำเสนอข้อมูลด้วย การพรรณนาความ	-เจ้าหน้าที่ โครงการ ผู้ควบคุมงาน ผู้บริหาร ร้อยละ 80 มีความ คิดเห็นว่า การดำเนินงาน โครงการก่อให้เกิด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำถามหลัก การประเมิน	คำถามย่อย การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ/ ตัวแปร	ตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์/การแปล ความหมายข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
	ผลกระทบด้าน สังคมและ วัฒนธรรม อย่างไร บ้าง		โรคติดต่อ เช่น โรค เอชไอวี				ผลกระทบ ด้านสังคมและ วัฒนธรรม ในทางบวก มากกว่า ทางลบ
3) โครงการพัฒนา ศักยภาพ การท่องเที่ยว ทางทะเลด้าน ความปลอดภัยและ ระบบสารสนเทศ เมืองพัทยาเพื่อให้ เกิดผลกระทบ ด้านสิ่งแวดล้อม อย่างไรบ้าง	3) ผลกระทบ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ ได้จากการแสดง ความคิดเห็นของ กลุ่มตัวอย่าง	- ปริมาณขยะ - สภาพอากาศ มลพิษ ทางอากาศ - ความเสื่อมโทรม ของสภาพอากาศ - มลพิษทางอากาศ - มลพิษทางน้ำ - การลู่กล้ำเขต ธรรมชาติ เช่น แนว ปะการัง พื้นที่ป่า	- ปริมาณขยะ - สภาพอากาศ มลพิษ ทางอากาศ - ความเสื่อมโทรม ของสภาพอากาศ - มลพิษทางอากาศ - มลพิษทางน้ำ - การลู่กล้ำเขต ธรรมชาติ เช่น แนว ปะการัง พื้นที่ป่า	- เจ้าหน้าที่ โครงการ -ผู้ควบคุมงาน -ผู้บริหาร	- สัมภาษณ์ / แบบสัมภาษณ์	- วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี เชิงคุณภาพ โดยนำ ข้อมูลที่ได้จาก การสัมภาษณ์ มาทำ การวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่และ นำเสนอข้อมูลด้วย การพรรณนา	- เจ้าหน้าที่ โครงการ ผู้ควบคุมงาน ผู้บริหาร ร้อยละ 80 มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงาน โครงการก่อให้เกิด ผลกระทบ ด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำถามหลัก การประเมิน	คำถามย่อย การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ/ ตัวแปร	ตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์/การแปล ความหมายข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
							ในทางบวก มากกว่า ทางลบ
	4) โครงการพัฒนา ศักยภาพ การท่องเที่ยว ทางทะเลด้าน ความปลอดภัยและ ระบบสารสนเทศ เมืองพัทยา ก่อให้เกิด ผลกระทบด้าน อื่นๆ หรือไม่ อย่างไร	4) ผลกระทบด้าน อื่นๆ ที่ได้จากการ แสดงความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่าง	- ความคิดเห็นของ ผู้บริหารเกี่ยวกับสิ่งที่ ทำให้เมืองพัทยาก่อ การเปลี่ยนแปลง นอกเหนือจากการ เปลี่ยนแปลงด้าน เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม และด้าน สิ่งแวดล้อม - ความคิดเห็นของ นักท่องเที่ยวจากการ สอบถามแบบ ปลายเปิดเกี่ยวกับสิ่งที่	- เจ้าหน้าที่ โครงการ -ผู้ควบคุมงาน -ผู้บริหาร	- สัมภาษณ์ / แบบสัมภาษณ์	วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี เชิงคุณภาพ โดยนำ ข้อมูลที่ได้จาก การสัมภาษณ์ผู้บริหาร มาทำการวิเคราะห์ เนื้อหา จัดหมวดหมู่ และนำเสนอข้อมูลด้วย การพรรณนาความ	ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร เห็นว่า เมืองพัทยามี การเปลี่ยนแปลง นอกเหนือจาก การเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม และ ด้านสิ่งแวดล้อม ระหว่างปี 2551- 2552 มีการ เปลี่ยนแปลงไป

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำถามหลัก การประเมิน	คำถามย่อย การประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ/ ตัวแปร	ตัวบ่งชี้/ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บ ข้อมูล/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์/การแปล ความหมายข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
			ทำให้เมืองพัทธยาเกิด การเปลี่ยนแปลงไป นอกเหนือจาก การเปลี่ยนแปลง ด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม				

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ผู้วิจัยใช้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อประเมินในด้านการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และด้านผลกระทบของโครงการ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินตามวัตถุประสงค์โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ในด้านต่างๆ มีดังนี้

- 1.1 ศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล
- 1.2 ศักยภาพด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล
- 1.3 ศักยภาพด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเล
- 1.4 ศักยภาพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

2. ผลกระทบโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ในด้านต่างๆ มีดังนี้

- 2.1 ด้านเศรษฐกิจ
- 2.2 ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- 2.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการวิจัย

ในการศึกษา เรื่องการประเมิน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมิน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยาใน 4 ด้าน คือ ด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล ด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและ กิจกรรมทางทะเล ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเล และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล หลังจากนั้นนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้ จากการวิเคราะห์เอกสาร และจากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ตามประเด็น วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำไปสู่การสร้างข้อสรุปและยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล พบว่า

ผลการประเมินตามวัตถุประสงค์

การประเมิน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ในด้านต่างๆ มีดังนี้

1. ศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล

จากการสอบถามประชาชนและนักท่องเที่ยวโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูล ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของ โครงการพัฒนาศักยภาพ การท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ได้ผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน 290 คน	ร้อยละ
1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม		
1.1 เพศ		
1) ชาย	114	39.31
2) หญิง	176	60.69
1.2 อายุ		
1) ต่ำกว่า 20 ปี	47	16.21
2) 20-30 ปี	176	60.69
3) 31-40 ปี	42	14.48
4) 41-50 ปี	25	8.62
1.3 สถานภาพ		
1) โสด	229	78.97
2) สมรส	58	20.00
3) หย่า/หม้าย	3	1.03
1.4 ระดับการศึกษา		
1) ประถมศึกษา	15	5.17
2) มัธยมศึกษา	67	23.10
3) ปริญญาตรี	202	69.66
4) สูงกว่าปริญญาตรี	6	2.07

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน 290 คน	ร้อยละ
1.5 อาชีพ		
1) ข้าราชการ	16	5.52
2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ	8	2.76
3) พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	125	43.10
4) ธุรกิจส่วนตัว	18	6.21
5) รับจ้างทั่วไป	20	6.90
6) เกษตรกร	9	3.10
7) นักเรียน/นักศึกษา	88	30.34
8) เกษียณ/ว่างงาน	6	2.07
1.6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1) 1,000 - 5,000 บาท	40	13.79
2) 5,001-10,000 บาท	85	29.31
3) 10,001-15,000 บาท	91	31.38
4) 15,001-20,000 บาท	38	13.10
5) 20,001-25,000 บาท	20	6.90
6) 25,001- 50,000 บาท	16	5.52
1.7 ถิ่นที่อยู่		
1) ภาคเหนือ	35	12.07
2) ภาคกลาง	75	25.86
3) ภาคใต้	16	5.52
4) ภาคตะวันออก	28	9.65
5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	78	26.90
6) กรุงเทพมหานคร	58	20.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน 290 คน	ร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา		
2.1. การเดินทางของนักท่องเที่ยวยังเมืองพัทยา	154	53.10
1) รถส่วนตัว		
2) รถประจำทาง	113	38.97
3) รถของบริษัทนำเที่ยว	12	4.14
4) อื่นๆ เช่น รถตู้ประจำทาง	11	3.79
2.2 ลักษณะการเดินทางของการท่องเที่ยวในครั้งนี้		
1) คนเดียว	8	2.76
2) ครอบครัว	94	32.41
3) กลุ่มเพื่อน	182	62.76
4) บริษัทนำเที่ยว	6	2.07
2.3 ประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่การเดินทางมายังพัทยา		
1) ประกอบกิจกรรมต่างๆ ดังนี้		
- เล่นน้ำทะเล/เล่นกีฬาทางน้ำ/เที่ยวชมธรรมชาติ	270	64.59
- เที่ยวชมโบราณสถาน/โบราณวัตถุ	4	0.96
- สถาบันเทิง	19	4.55
- สัมผัส	118	28.23
2) ประกอบธุรกิจ	3	0.72
3) ปฏิบัติราชการ/สัมมนา	4	0.96
2.4 จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยมาท่องเที่ยวที่พัทยา		
1) ไม่เคย	46	15.86
2) เคย		
- จำนวน 1-2 ครั้ง	80	27.59
- จำนวน 3-4 ครั้ง	49	16.90
- จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	115	39.66

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 290 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.69 มีอายุระหว่าง 17-52 ปี มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 26.11 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.69 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทและลูกจ้างบริษัทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.10 อันดับที่ 2 เป็นนักเรียนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.34 และอันดับที่ 3 อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 6.90 ซึ่งมีรายได้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 1,000 – 50,000 บาทต่อเดือน มีรายได้ อยู่ระหว่าง 10,000-15,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.38 นักท่องเที่ยวอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.90 อันดับที่ 2 ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 25.86 และอันดับที่ 3 กรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 20.00 การเดินทางมาเที่ยวเมืองพัทยา ในครั้งนี้ นักท่องเที่ยวใช้รถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถยนต์ส่วนตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.10 อันดับที่ 2 รถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 38.97 และอันดับที่ 3 ใช้บริการรถบริษัทนำเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 4.14 ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยาในครั้งนี้ นักท่องเที่ยวมาประกอบ กิจกรรมการเล่นน้ำทะเล เล่นกีฬาทางน้ำ เที่ยวชมธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ โดยคิดเป็นร้อยละ 64.59 อันดับที่ 2 มาสังสรรค์กับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 28.23 และอันดับที่ 3 เที่ยวสถานบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 4.55 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางมาเที่ยวเมืองพัทยามากกว่า 5 ครั้ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 39.66 เคยมา 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.59 เคยมา 3-4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.90 และเพิ่งเคยมา เป็นครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 15.86

จากการสอบถามประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อนำข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศ เมืองพัทยา ด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเลได้ผลการประเมิน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความดีและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดำเนินงาน โครงการพัฒนา
ศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา
ศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล

ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น			ผลการประเมิน	
	มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย-น้อยที่สุด		
1. เมืองพัทยามีลานจอด รถยนต์ส่วนบุคคลเพียงพอ สำหรับรองรับนักท่องเที่ยว	ความดี (ร้อยละ)	35 (12.07)	114 (39.31)	141 (48.62)	ไม่ผ่าน
2. เมืองพัทยามีลานจอดรถ เพียงพอสำหรับรองรับรถนำ เที่ยว เช่น รถตู้ รถทัวร์ (รถบัส) เป็นต้น	ความดี (ร้อยละ)	44 (15.17)	115 (39.66)	131 (45.17)	ไม่ผ่าน
3. เมืองพัทยามีห้องน้ำ สาธารณะเพียงพอสำหรับ รองรับนักท่องเที่ยว	ความดี (ร้อยละ)	35 (12.07)	91 (31.38)	164 (56.55)	ไม่ผ่าน
4. เมืองพัทยามีที่ทิ้งขยะ เพียงพอสำหรับรองรับ ปริมาณขยะบริเวณชายหาด	ความดี (ร้อยละ)	42 (14.48)	148 (51.03)	100 (34.48)	ไม่ผ่าน
5. เมืองพัทยามีที่ทิ้งขยะ เพียงพอสำหรับรองรับ ปริมาณขยะบริเวณชายฝั่ง (บนบก)	ความดี (ร้อยละ)	174 (57.24)	69 (22.70)	61 (20.07)	ไม่ผ่าน
6. เมืองพัทยามีระบบ โทรศัพท์สาธารณะที่สะดวก สำหรับนักท่องเที่ยว	ความดี (ร้อยละ)	92 (31.72)	146 (50.34)	52 (17.93)	ผ่าน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			ผลการประเมิน	
	มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย-น้อยที่สุด		
7. เมืองพัทยามีเส้นทาง การคมนาคมที่สะดวก ทั้งทางรถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสารประจำทาง รถตู้โดยสารประจำทาง เรือโดยสาร เป็นต้น	ความถี่ (ร้อยละ)	176 (60.69)	85 (29.31)	29 (10.00)	ผ่าน
8. เมืองพัทยามีถนนที่สามารถ เข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้ อย่างสะดวก	ความถี่ (ร้อยละ)	186 (64.14)	75 (25.86)	29 (10.00)	ผ่าน
9. เมืองพัทยามีป้ายบอกทาง ชัดเจนและบอกความหมายได้	ความถี่ (ร้อยละ)	160 (55.17)	105 (36.21)	25 (8.62)	ผ่าน
10. เมืองพัทยามีระบบไฟฟ้า มีความสะดวกเพื่อรองรับ นักท่องเที่ยว	ความถี่ (ร้อยละ)	166 (57.24)	102 (35.17)	22 (7.59)	ผ่าน
11. เมืองพัทยามีร้านค้า ร้านอาหาร ที่เพียงพอ สำหรับรองรับนักท่องเที่ยว	ความถี่ (ร้อยละ)	195 (67.24)	74 (25.52)	21 (7.24)	ผ่าน
12. เมืองพัทยามีร้านค้าจำหน่าย ของฝากและของที่ระลึก เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	ความถี่ (ร้อยละ)	161 (55.52)	93 (32.07)	36 (12.41)	ผ่าน
13. เมืองพัทยามีที่พักเพียงพอ สำหรับนักท่องเที่ยว	ความถี่ (ร้อยละ)	183 (63.10)	80 (27.59)	27 (9.31)	ผ่าน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น			ผลการประเมิน
		มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย-น้อยที่สุด	
14. เมืองพัทยาที่มีพื้นที่ หาดทรายเพียงพอสำหรับ นักท่องเที่ยวดำเนินการ	ความถี่ (ร้อยละ)	172 (50.29)	102 (29.82)	68 (19.88)	ผ่าน
15. เมืองพัทยาที่มีพื้นที่บริเวณ เพียงพอสำหรับให้ นักท่องเที่ยวเล่นกีฬาทางน้ำ เช่น วินด์เซิร์ฟ เจ็ทสกี เจ็ทสกีเตอร์ บานานาโบ๊ท เล่นเรือใบ เรือยอร์ช เป็นต้น	ความถี่ (ร้อยละ)	161 (55.52)	111 (38.28)	18 (6.21)	ผ่าน
16. เมืองพัทยามีจุดเล่นน้ำ และบริเวณชายหาดเพียงพอ สำหรับนักท่องเที่ยว	ความถี่ (ร้อยละ)	170 (58.62)	89 (30.69)	31 (10.69)	ผ่าน
17. เมืองพัทยามีจุดดำน้ำ ดูปะการังน้ำลึก และปะการัง น้ำตื้น เพียงพอสำหรับรองรับ นักท่องเที่ยว	ความถี่ (ร้อยละ)	100 (34.48)	131 (45.17)	59 (20.34)	ไม่ผ่าน
18. เมืองพัทยามีร้านจำหน่าย และให้เช่าอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ ในการดำเนิรกิจกรรมทางน้ำ เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ ตกปลา เรือสกีเตอร์ เป็นต้น มีจำนวนเพียงพอสำหรับ รองรับนักท่องเที่ยว	ความถี่ (ร้อยละ)	95 (32.76)	151 (52.07)	44 (15.17)	ไม่ผ่าน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น			ผลการประเมิน	
	มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย-น้อยที่สุด		
19. เมืองพัทยา มีป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ชัดเจน เช่น จุดแสดงเขตว่ายน้ำ เขตค่าน้ำ เขตเรื่อน้ำเที่ยว เป็นต้น	ความถี่ (ร้อยละ)	111 (38.28)	123 (42.41)	56 (19.31)	ผ่าน
20. เมืองพัทยามีจำนวนเรือเพียงพอสำหรับบริการนักท่องเที่ยว	ความถี่ (ร้อยละ)	166 (57.24)	118 (40.69)	6 (2.07)	ผ่าน
21. เมืองพัทยา จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลให้บริการข้อมูลเพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว	ความถี่ (ร้อยละ)	122 (42.07)	130 (44.83)	38 (13.10)	ผ่าน
22. เมืองพัทยา ให้ความสะดวกกับนักท่องเที่ยว ในการค้นหาตำแหน่งที่ตั้ง และข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญของเมืองพัทยา ผ่านทางเว็บไซต์ เช่น ข้อมูลหาดพัทยา หาดจอมเทียน หาดวงพระจันทร์ หาดนาเกลือ หมู่เกาะล้าน เป็นต้น	ความถี่ (ร้อยละ)	121 (41.72)	138 (47.59)	31 (10.69)	ผ่าน

หมายเหตุ: เกณฑ์การประเมิน คือ ร้อยละ 80 ของจำนวนความคิดเห็นรวมในระดับปานกลางขึ้นไป

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อผลของการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ในด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล โดยภาพรวมของการประเมินโครงการในด้านศักยภาพการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละประเด็น พบว่า ผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 15 ข้อ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 68.18 ของข้อคำถามทั้งหมด ในจำนวนข้อที่ผ่านเกณฑ์การประเมินประกอบด้วย ข้อ 6 ด้านการให้บริการระบบโทรศัพท์สาธารณะที่สะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว ข้อ 7 ด้านการคมนาคมที่สะดวกทั้งทางรถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสารประจำทาง รถตู้โดยสารประจำทาง เรือโดยสาร ข้อ 8 ด้านการจัดให้มีถนนที่สามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก ข้อ 9 ด้านการจัดให้มีป้ายบอกทางที่ชัดเจนและบอกความหมายได้ ข้อ 10 ด้านการให้บริการระบบไฟฟ้าที่ความสะดวกรับนักท่องเที่ยว ข้อ 11 ด้านการให้บริการร้านค้า ร้านอาหารที่มีจำนวนเพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว ข้อ 12 ด้านการให้บริการร้านจำหน่ายของฝากและของที่ระลึกเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ข้อ 13 การให้บริการที่พักมีจำนวนเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ข้อ 14 การให้บริการพื้นที่หาดทรายเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยวดำเนินกิจกรรมบริเวณชายหาด ข้อ 15 การให้บริการพื้นที่ในการเล่นกีฬาทางน้ำ เช่น วินด์เซิร์ฟ เจ็ตสกี จีเสกซ์เตอร์ บานานาโบ๊ท เล่นเรือใบ เรือยอร์ช ข้อ 16 การบริการจุดเล่นน้ำ และบริเวณชายหาด ข้อ 19 การให้บริการป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ชัดเจน ได้แก่ จุดแสดงเขตว่ายน้ำ เขตดำน้ำ เขตเรื่อน้ำเที่ยว ข้อ 20 การให้บริการเรื่อน้ำเที่ยวที่เพียงพอสำหรับบริการนักท่องเที่ยว ข้อ 21 การให้บริการข้อมูลผ่านศูนย์บริการข้อมูลที่เพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว และข้อ 22 การให้บริการในการค้นหาตำแหน่งที่ตั้งและข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเมืองพัทยาทันทีผ่านทางเว็บไซต์ ได้แก่ ข้อมูลหาดพัทยา หาดจอมเทียน หาดวงพระจันทร์ หาดนาเกลือ และหมู่เกาะล้าน

การประเมินศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเลในด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีทั้งหมด 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 31.82 ของข้อคำถามทั้งหมด ในจำนวนข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ประกอบด้วย ข้อ 1 ด้านการบริการลานจอดรถยนต์ส่วนบุคคลมีจำนวนเพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว ข้อ 2 ด้านการบริการลานจอดเรื่อน้ำเที่ยว ได้แก่ รถตู้ รถทัวร์(รถบัส) ที่มีจำนวนเพียงพอ ข้อ 3 ด้านการบริการห้องน้ำสาธารณะที่เพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว ข้อ 4 ด้านการบริการที่ทิ้งขยะที่เพียงพอสำหรับรองรับปริมาณขยะบริเวณชายหาด ข้อ 5 ด้านการบริการที่ทิ้งขยะเพียงพอสำหรับรองรับปริมาณขยะบริเวณบริเวณชายฝั่ง (บนบก) ข้อ 17 การให้บริการจุดดำน้ำดูปะการังน้ำลึก และปะการังน้ำตื้นที่เพียงพอสำหรับรองรับ

นักท่องเที่ยว ข้อ 18 การให้บริการร้านจำหน่าย และให้เช่าอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางน้ำ ได้แก่ อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์ตกปลา เรือสกีตเตอร์ เป็นต้น ที่มีจำนวนเพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว

จากภาพรวมของการประเมินโครงการด้านศักยภาพการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมของโครงการ คิดเป็นร้อยละ 68.18 ซึ่งถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในด้านศักยภาพการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว

2. ศักยภาพด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล

จากการสอบถามประชาชนและนักท่องเที่ยว เพื่อนำข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ด้านศักยภาพการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล ได้ผลการประเมินดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความดีและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดำเนินงาน โครงการพัฒนา
ศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา
ด้านศักยภาพการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล

ข้อความ		ระดับความคิดเห็น			ผลการประเมิน
		มาก – มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย – น้อยที่สุด	
1. เมืองพัทยาให้ความสะดวก แก่นักท่องเที่ยวในการค้นหา ข้อมูลกิจกรรมทางทะเล เช่น กิจกรรมชายหาด การดำน้ำ ตื้น การดำน้ำลึก การเล่นเรือ เรือดำน้ำ การตกปลา เป็นต้น	ความดี (ร้อยละ)	106 (36.55)	143 (49.31)	41 (14.14)	ผ่าน
2. เมืองพัทยาให้ความสะดวก แก่นักท่องเที่ยวในการค้นหา ข้อมูลสถานที่ติดต่อราชการ เช่น ศาลว่าการเมืองพัทยา สถานีตำรวจ โรงพยาบาล เป็นต้น	ความดี (ร้อยละ)	102 (35.17)	153 (52.76)	35 (12.07)	ผ่าน
3. เมืองพัทยาให้ความสะดวก แก่นักท่องเที่ยวในการค้นหา สถานที่ให้บริการของเอกชน เช่น สถานที่ให้บริการทริป ทัวร์ บริการเช่า ซ็้อ อุปกรณ์ ที่ใช้ดำเนินกิจกรรมทางทะเล เช่น อุปกรณ์ตกปลา อุปกรณ์ ดำน้ำ เป็นต้น	ความดี (ร้อยละ)	184 (63.45)	70 (24.14)	36 (12.41)	ผ่าน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ		ระดับความคิดเห็น			ผลการประเมิน
		มาก – มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย – น้อยที่สุด	
4. เมืองพัทยาให้	ความดี	130	123	37	ผ่าน
ความสะดวกกับนักท่องเที่ยว	(ร้อยละ)	(44.83)	(42.41)	(12.76)	
ในการค้นหาสถานที่พัก เช่น โรงแรม รีสอร์ท เป็นต้น					
5. เมืองพัทยาให้	ความดี	135	138	47	ผ่าน
ความสะดวกกับนักท่องเที่ยว	(ร้อยละ)	(42.19)	(43.13)	(14.69)	
ด้านการบริการข้อมูล ด้านความปลอดภัย เช่น บอกตำแหน่งเขตว่ายน้ำ เขตดำน้ำ เป็นต้น					
6. เมืองพัทยาให้	ความดี	148	104	26	ผ่าน
ความสะดวกกับนักท่องเที่ยว	(ร้อยละ)	(53.24)	(37.41)	(9.35)	
ด้านการบริการรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ผ่าน Call Center 1337					
7. เมืองพัทยาให้ความ	ความดี	140	114	36	ผ่าน
สะดวกกับนักท่องเที่ยว	(ร้อยละ)	(48.28)	(39.31)	(12.41)	
ด้านการบริการข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านทางเว็บไซต์ http://cybersea.pattaya.go.th					

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น			ผลการประเมิน	
	มาก – มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย – น้อยที่สุด		
8. เมืองพัทยาให้บริการ ข้อมูลผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ วิทยู CD ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น	ความถี่ (ร้อยละ)	91 (31.38)	140 (48.28)	59 (20.34)	ไม่ผ่าน
9. เมืองพัทยาให้ ความสะดวกกับนักท่องเที่ยว ด้านการบริการข้อมูล ด้านอุทกศาสตร์ เช่น อุณหภูมิกะแสลม ระดับน้ำ ขึ้นน้ำลง เป็นต้น	ความถี่ (ร้อยละ)	77 (26.55)	140 (48.28)	73 (25.17)	ไม่ผ่าน

หมายเหตุ: เกณฑ์การประเมิน คือ ร้อยละ 80 ของจำนวนความคิดเห็นรวมในระดับปานกลางถึงมากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อผลของการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยาในด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล ผลการประเมินศักยภาพการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละประเด็น พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 7 ข้อ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 77.78 ของข้อความถามทั้งหมด ในจำนวนข้อที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ข้อ 1 ด้านการให้ความสะดวกกับนักท่องเที่ยวในการค้นหาข้อมูลกิจกรรมทางทะเล ได้แก่ กิจกรรมชายหาด การดำน้ำตื้น การดำน้ำลึก การเล่นเรือ เรือดำน้ำ การตกปลา เป็นต้น ข้อ 2 ด้านการให้ความสะดวกกับนักท่องเที่ยวในการค้นหาข้อมูลสถานที่ติดต่อราชการ ได้แก่ ศาลาว่าการเมืองพัทยา สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ข้อ 3 การให้บริการที่มีความสะดวกในการค้นหาสถานที่ให้บริการของเอกชน ได้แก่ สถานที่ให้บริการ ทริปปักร์ บริการเช่า ซ็ู่อุปกรณ์ที่ใช้ดำเนินกิจกรรมทางทะเล ได้แก่ อุปกรณ์ตกปลา อุปกรณ์ดำน้ำ ข้อ 4

การบริการด้านการค้นหาสถานที่พัก ได้แก่ ข้อมูลโรงแรม รีสอร์ท ข้อ 5 การให้บริการกับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับข้อมูลด้านความปลอดภัย ได้แก่ การบอกตำแหน่งเขตว่ายน้ำ เขตดำน้ำ ข้อ 6 การให้ความสะดวก กับนักท่องเที่ยวด้านการบริการรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ผ่าน Call Center1337 และ ข้อ 7 การบริการข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านทางเว็บไซต์ <http://cybersea.pattaya.go.th>

สำหรับการประเมินศักยภาพการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล ด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีทั้งหมด 2 ข้อ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 22.22 ของข้อคำถามทั้งหมด ในจำนวนข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ประกอบด้วย ข้อ 8 ด้านการให้บริการข้อมูลผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ ได้แก่ แผ่นพับ วิทยุ CD ประชาสัมพันธ์ ข้อ 9 ด้านการให้ความสะดวกกับนักท่องเที่ยว ด้านการบริการข้อมูลด้านอุทกศาสตร์ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับอุทกภูมิ กระแสลม ระดับน้ำขึ้น-น้ำลง ประจำวันของเมืองพัทยา

จากผลการประเมินโครงการ ด้านศักยภาพการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล พบว่า เมืองพัทยาไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ที่ร้อยละ 77.78 สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตเครื่องมือ และอุปกรณ์สำนักงานสำหรับให้บริการประชาชนและนักท่องเที่ยว ในระหว่างที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น พบว่า อุปกรณ์สำนักงาน และเครื่องมือสำหรับให้บริการประชาชนและนักท่องเที่ยว ในการสืบค้นข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล มีจำนวนเพียงพอ และมีความพร้อมในด้านการบริการ แต่ยังคงขาดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล เพื่อให้นักท่องเที่ยวและประชาชนทราบถึงการให้บริการดังกล่าว ได้แก่ การให้บริการข้อมูลผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ แผ่นพับ และ CD ประชาสัมพันธ์ และการบริการข้อมูลด้านอุทกศาสตร์ ได้แก่ ข้อมูลอุทกภูมิ กระแสลม ระดับน้ำขึ้น-น้ำลง ซึ่งปัจจุบันเมืองพัทยา ได้มีการพัฒนาระบบให้มีความสมบูรณ์และพร้อมใช้งานแล้ว

3. ศักยภาพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลบริเวณ หมู่เกาะต่างๆ และชายฝั่งภายในเขตเมืองพัทยายังเป็นรูปธรรม ภายใต้การดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยាកองการดำเนินงานโครงการนี้ ได้ทำการสำรวจพื้นที่ พร้อมทั้งใช้ข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

ประกอบการพิจารณาคัดเลือกตำแหน่งการติดตั้งสัญลักษณ์ความปลอดภัยและเขตอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล เพื่อเป็นข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวและเกิดความเหมาะสมของการดำเนินกิจกรรมทางทะเล ในปัจจุบัน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาพักผ่อนและดำเนินกิจกรรมทางทะเลประเภทต่างๆ ของเมืองพัทยา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวตามชายหาด กิจกรรมท่องเที่ยวตามชายทะเลน้ำตื้น (น้ำลึกไม่เกิน 2.0 เมตร) และกิจกรรมท่องเที่ยวทะเลน้ำลึก (น้ำลึกมากกว่า 2.0 เมตร ขึ้นไป) ซึ่งกิจกรรมในประเภทต่างๆ ครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง และมีการสัญจรไปมาของเรือประเภทต่างๆ ได้แก่ เรือโดยสาร เรือเช่าเหมาลำ เจ็ตสกี หรือสกีน้ำ มีจำนวนมาก ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรทางทะเล อีกทั้งเกิดความเสี่ยงแก่นักท่องเที่ยวในขณะดำเนินกิจกรรม ดังนั้น การจัดระเบียบการใช้พื้นที่บริเวณชายหาด และพื้นที่สำหรับดำเนินกิจกรรมของนักท่องเที่ยวในทะเล จึงจัดว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งการจัดสรรพื้นที่ โดยการกำหนดแนวเขตกิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล (Zoning) ด้วยสัญลักษณ์ที่เหมาะสม และฐานข้อมูลสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ และแผนที่ทางทะเล ที่ได้จัดทำขึ้นในโครงการนี้ จะเป็นประโยชน์ในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งเป็นการป้องกันอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยว และประชาชนผู้สัญจรทางน้ำด้วย

เมื่อประเมินทรัพยากรทางทะเลในเขตพื้นที่พัทยาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทรัพยากรทางทะเล และผลการสำรวจโดยวิธี manta-tow ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งเป็นการสำรวจโดยใช้นักสำรวจ 3 หรือ 5 คน ดำน้ำเพื่อสำรวจและทำการประเมินสภาพปะการังด้วยสายตาอย่างคร่าวๆ ในแต่ละจุดเป็นระยะ 10-30 เมตร หลังจากนั้นบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลการสำรวจปะการัง จากการสำรวจ พบว่า ในปี พ.ศ.2548 ผลการประเมินทรัพยากรทางทะเลมีสภาพดีปานกลาง-สภาพดี ในปี พ.ศ.2549 มีผลการประเมินอยู่ในสภาพดีปานกลาง และในปี พ.ศ. 2550 มีสภาพดีปานกลาง และจากการสำรวจสภาพทรัพยากรทางทะเลในเขตเมืองพัทยาของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ในปี 2551-2552 พบว่า เมืองพัทยายังคงมีทรัพยากรปะการัง พืชทะเล หญ้าทะเล และสัตว์ทะเลหายากชนิดต่างๆ ยังมีชีวิตอยู่และครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง เช่น บริเวณเกาะล้าน ที่หาดตาแหวน หาดนวล หาดแสม และหาดเทียน พบปะการังครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 35-50 เมตร และสัตว์มีชีวิตอื่นๆ เช่น เพรียงหัวหอม ดอกไม้ทะเล ฟองน้ำ กัลปังหา และปลาทะเลหลายชนิด เป็นต้น โดยบริเวณเกาะล้าน เกาะครก และเกาะสาก ปะการังส่วนใหญ่เป็นแบบปะการังก้อน เช่น *P. lutea*, *Platygyra* sp., *Goniopora* sp. และ *Favia* sp. มีลักษณะเป็นก้อนขนาดเล็กถึงขนาดปานกลาง ส่วนในระดับน้ำลึกพบปะการังที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

เช่น *Symphyllia* sp. และบางบริเวณพบปะการังเขากวาง (*Acropora* spp.) อยู่บ้าง ปริมาณปะการังมีชีวิตส่วนใหญ่ ปกคลุมพื้นที่ประมาณ 30-35% ที่โซนลาดชันมีปะการังตายอยู่ระหว่าง 15-25% ดังแสดงในภาพที่ 2 (สำนักการท่องเที่ยวเมืองพัทยา, 2552)

ภาพที่ 2 ตัวอย่างทรัพยากรทางทะเลบริเวณหมู่เกาะล้านที่พบในปัจจุบัน

ที่มา: สำนักการท่องเที่ยวเมืองพัทยา (2552: 152)

จากข้อมูลดังกล่าวมา แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลให้คงสภาพอยู่ได้ โดยเมืองพัทยาทำการจัดระเบียบแนวการดำเนินกิจกรรมทางทะเล โดยการกำหนดสัญลักษณ์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ทำให้ทรัพยากรคงสภาพเดิมอยู่ได้ คือ ทรัพยากรทางทะเลในเขตเมืองพัทยাজัดอยู่ในสภาพดีปานกลางถึงสภาพดี ซึ่งเห็นได้จากทรัพยากรทางทะเลที่ยังพบเห็นอยู่ ในปัจจุบันยังคงค้นพบที่บริเวณหมู่เกาะล้าน เกาะครก เกาะสาก ทรัพยากรทางทะเลที่พบส่วนใหญ่เป็นปะการังชนิดต่างๆ ฟองน้ำ เฟรียงหัวหอม กัลปังหา ดอกไม้ทะเล ปลาเล็กเป็นต้น จากผลการประเมินโครงการด้านศักยภาพในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลเมืองพัทยา พบว่า เมืองพัทยามีศักยภาพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลเพิ่มมากขึ้น คือ เมืองพัทยามีทรัพยากรปะการัง หญ้าทะเล สัตว์ทะเลหายาก พืชและสัตว์ทะเลต่างๆ ที่คงความสวยงามและปริมาณทรัพยากรไม่ลดน้อยลง และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเที่ยวพัทยาได้ ทั้งนี้เมืองพัทยาคควรปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมองเห็นความสำคัญและคุณค่าของการนำทรัพยากรไปใช้อย่างระมัดระวัง และพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรทางทะเลที่ดีและให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล เมืองพัทยาได้ให้ความสำคัญและพัฒนาแนวทางในการอนุรักษ์เรื่องในเขตพัทยา เพื่อเป็นการรักษาสมดุลทางธรรมชาติ เพราะบริเวณนี้นั้นจะเป็นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตใต้ท้องทะเล และปัจจุบันเมืองพัทยาได้จัดหารูปแบบการพัฒนาบ้านเมืองที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสภาพแวดล้อมและทรัพยากรทางทะเลของเมืองพัทยา โดยกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เมื่อปี พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2552 และได้มีมาตรการในการพิจารณาคัดกรองผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางทะเลที่มีสาเหตุมาจากการดำเนินโครงการหรือการประกอบกิจการใดๆ โดยให้โครงการหรือการประกอบกิจการใดๆ ที่เข้าข่ายในเรื่องการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางทะเล ทำรายงานการสำรวจและวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เสนอในขั้นตอนการขออนุมัติโครงการ เพื่อคัดกรองโครงการที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางทะเล

4. ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเล

ศักยภาพด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล จากการวิเคราะห์เอกสาร เพื่อประเมินศักยภาพด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล จากสถิติการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวของหน่วยกู้ภัยทางทะเลระหว่างปี พ.ศ.2550-2551 ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ แบ่งประเภทการช่วยเหลือตามลักษณะการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้แก่ การช่วยเหลือเรือเจ็ตสกีชนกัน ช่วยเหลือเรือเร็วโดยสารนำเที่ยวชนกัน ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจมน้ำ ช่วยเหลือเด็กพลัดหลงบริเวณชายหาด ช่วยเหลือเรือกีฬา เรือทางทะเล ประดาน้ำค้นหาผู้ประสบภัยใต้น้ำ

ศักยภาพด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเล จากสถิติการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวของหน่วยกู้ภัยทางทะเล พบว่า การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ทั้ง 6 ประเภท เกิดขึ้นอยู่ตลอดทั้งปี พ.ศ.2550-2551 มีจำนวนการประสบภัยบ่อยครั้งในช่วงเดือน เมษายน เพราะอยู่ในช่วงฤดูการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีจำนวนมากกว่าเดือนอื่นๆ ซึ่งพบว่า การช่วยเหลือเรือกีฬาที่ประสบปัญหา มีจำนวนผู้ประสบภัยเพิ่มมากขึ้นในปี พ.ศ.2551 แต่เจ้าหน้าที่สามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ประสบปัญหาได้ทุกราย ในการช่วยเหลือเด็กพลัดหลงบริเวณชายหาด มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ.2550 การช่วยเหลือเรือเจ็ตสกีชนกัน มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2550 ส่วนการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจมน้ำ มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2550 และ

การช่วยเหลือเรือโดยสารนำเที่ยวชนกัน มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2550 และสำหรับการประมงที่ ไม่เกิดขึ้นในระหว่างปี พ.ศ. 2550-2551 คือ การค้นหาผู้ประมงได้น้ำด้วยการประคาน้ำ

จากข้อมูลด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเลในเขต เมืองพัทยา พบว่า เมืองพัทยามีศักยภาพด้านความปลอดภัยเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้ จากการสำรวจเอกสารร่วมกับการสังเกตบริเวณเขตพื้นที่เมืองพัทยา พบว่า ปัจจุบันเมืองพัทยาพัฒนา ระบบการแจ้งเหตุฉุกเฉินเพื่อความสะดวกในการแจ้งเหตุ โดย มีการพัฒนาระบบแจ้งเหตุผ่านปุ่มแจ้ง เหตุฉุกเฉิน (S.O.S) ที่นักท่องเที่ยวสามารถกดปุ่มเพื่อแจ้งเหตุผ่าน Call Center 1337 ดังแสดงใน ภาพที่ 3 ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยร้ายคุกคามบ่อยครั้ง มีการจัดสายตรวจจีพีเอส (GPS) ทั้งรถยนต์สายตรวจ และจักรยานยนต์สายตรวจ ลาดตระเวนทั่วพื้นที่เขตตรวจทั้งในเวลากลางวัน และกลางคืน มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครบพื้นที่เสี่ยงภัย และมีการสื่อสารผ่านช่องวิทยุสื่อสาร ภาคนักประมง

ภาพที่ 3 ระบบการแจ้งเหตุฉุกเฉินผ่านปุ่มแจ้งเหตุฉุกเฉิน (S.O.S)

สรุปในภาพรวมของการประเมินศักยภาพ ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและ ประชาชนที่ดำเนินกิจกรรมทางทะเล ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพราะจากสถิติการช่วยเหลือ นักท่องเที่ยว และผู้ประมงในเขตเมืองพัทยาของหน่วยกู้ภัยทางทะเลใน ปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน ลดลงลดลงจากปี พ.ศ. 2550

ผลการประเมินด้านผลกระทบของโครงการ

การประเมินด้านผลกระทบของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ผลการประเมินในแต่ละด้าน มีดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการ เพื่อรวบรวม ข้อมูลด้านผลกระทบของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและ ระบบสารสนเทศเมืองพัทยาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (31 คน)	ร้อยละ
1.1 ประเภทผู้ให้สัมภาษณ์		
1) ผู้บริหารเมืองพัทยา	5	16.13
2) ผู้ควบคุมงาน	5	16.13
3) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	10	32.26
4) ประชาชนในท้องถิ่น	11	35.48
1.2 อายุ		
1) 20-30 ปี	12	38.71
2) 31-40 ปี	12	38.71
3) 41-50 ปี	7	22.58

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อการประเมินโครงการในครั้งนี้ ได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งคัดเลือกจากกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา จำนวน 31 คน เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน จำนวน 10 คน ผู้ควบคุมงาน จำนวน 5 คน ผู้บริหาร

เมืองพัทยา จำนวน 5 คน และประชาชนในท้องถิ่น จำนวน 11 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการดำเนินงาน โครงการ มีดังนี้

1. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

จากการวิเคราะห์เอกสารเพื่อประเมินผลกระทบด้านเศรษฐกิจ พบว่า รายรับทั้งหมดของเมืองพัทยามาจาก 6 หมวด คือ หมวดเงินอุดหนุน หมวดภาษีจัดสรร หมวดภาษีอากร หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ค่าใบอนุญาต หมวดรายได้จากทรัพย์สิน ดังตารางสรุปรายรับจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550 - 2552 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปรายรับจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550-2552

รายการ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ
	พ.ศ.2550	พ.ศ.2551	พ.ศ.2552
1. หมวดภาษีอากร	174,302,215.11	185,199,477.96	210,198,686.18
2. หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต	52,397,260.65	68,410,972.53	49,724,515.40
3. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	11,169,425.32	46,061,620.42	60,451,848.64
4. หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์	1,456,506.26	1,621,714.50	1,868,182.63
5. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด เงินอุดหนุนให้เมืองพัทยา (บริษัทพัทยาสล๊อตเตอร์เฮาส์ จำกัด)	-	-	-
6. หมวดภาษีจัดสรร	997,478,202.23	1,027,194,104.80	870,322,401.15
รวมรายได้ 6 หมวด และเงินได้อื่น	1,252,930,819.24	1,345,384,285.09	1,202,647,282.16
7. หมวดเงินอุดหนุน	1,617,821,991.99	1,602,004,000.00	1,694,899,210.00
รวมรายได้ทั้งสิ้น	2,870,752,811.23	2,947,388,285.09	2,897,546,492.16

ที่มา: กองวิชาการและแผนงานเมืองพัทยา (2552)

จากตารางที่ 6 พบว่า รายรับจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2552 มีจำนวนรายได้รวมทั้งสิ้น ลดลงเมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยรวมจากปี พ.ศ.2550-2552 เป็นจำนวนเงินที่ลดลงทั้งสิ้น 11,524,056.00 บาท และรายได้ส่วนใหญ่ที่ลดลงเป็นรายได้ในหมวดภาษีจัดสรร ลดลง 142,013,752.37 บาท หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าใบอนุญาต ลดลง 10,679,601.19 บาท หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด และเงินอุดหนุนให้เมืองพัทยา (บริษัท พัทยาสล็อตเตอร์เฮาส์จำกัด) ลดลง 6,430,164.12 บาท

ส่วนรายรับจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2552 ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยรวมจากปี พ.ศ. 2550-2552 พบว่า รายได้ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นรายได้ในหมวดเงินอุดหนุนเพิ่มขึ้น 84,986,214.01 บาท หมวดรายได้จากทรัพย์สิน เพิ่มขึ้น 31,836,325.77 บาท และหมวดภาษีอากร เพิ่มขึ้น 30,447,839.65 บาท

สำหรับรายจ่ายจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ.2550 - 2552 ของเมืองพัทยา พบว่า รายจ่ายจริงงบประมาณประจำปีของเมืองพัทยามาจากรายจ่ายใน 5 หมวด คือ รายจ่ายงบประมาณกลาง รายจ่ายรวมของหน่วยงาน รายจ่ายจากเงินอุดหนุน รายจ่ายที่จ่ายขาดจากเงินสะสม และรายจ่ายจากเงินกู้ เป็นไปตามตารางที่ 7

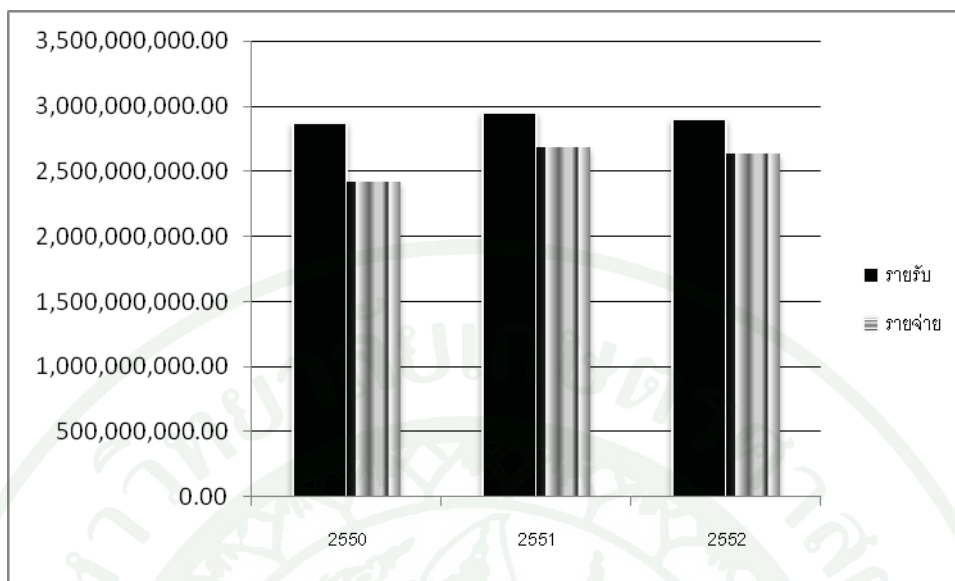
ตารางที่ 7 สรุปรายจ่ายจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550 - 2552

รายการ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ
	พ.ศ. 2550	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552
1. รายจ่ายงบประมาณกลาง (รวม)	76,622,673.00	104,716,013.10	82,346,609.13
2. รายจ่ายของหน่วยงานรวม (รวม)	993,832,077.35	985,011,323.71	943,334,630.52
2.1 รายจ่ายประจำ	648,203,639.12	737,469,315.71	738,488,711.39
2.2 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	345,628,438.23	247,542,008.00	122,499,310.00
3. รายจ่ายจากเงินอุดหนุน (รวม)	1,610,762,449.15	1,596,493,017.74	1,692,879,778.24
3.1 รายจ่ายประจำ	-	-	-
3.2 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	-	-	-
4. รายจ่ายที่จ่ายขาดจากเงินสะสม	-	-	-
4.1 รายจ่ายประจำ	-	-	-
4.2 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	-	-	-
5. รายจ่ายจากเงินกู้	-	-	-
รวมรายจ่ายทั้งสิ้น	2,420,365,825.37	2,686,220,354.55	2,636,214,408.76

ที่มา: กองวิชาการและแผนงานเมืองพัทยา (2552)

จากตารางที่ 7 พบว่า รายจ่ายจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2552 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับจ่ายได้เฉลี่ยรวมจากปี พ.ศ. 2550-2552 จำนวน 50,005,945.79 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่าเป็นรายจ่ายที่มาจากหมวดรายจ่ายเพื่อการลงทุน 125,042,698.00 บาท รายจ่ายของหน่วยงานรวมจำนวน 41,676,693.19 บาท และรายจ่ายงบประมาณกลางรวม จำนวน 22,369,403.97 บาท

จากการวิเคราะห์เอกสารการสรุปรายรับจริง งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550-2552 และรายจ่ายจริง งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550-2552 พบความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและรายจ่าย ดังแสดงในแผนภูมิต่างๆ

ภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงรายรับ-รายจ่ายงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550 - 2552

จากแผนภูมิแสดงรายรับรายจ่าย งบประมาณประจำปี พ.ศ.2552 มีจำนวนรายรับและรายจ่ายลดลงจาก งบประมาณ 2551 แต่เป็นการลดลงแบบสัมพันธ์กัน คือ เมื่อรายจ่ายลดลง รายรับก็ลดลงด้วย และยังพบว่า รายรับและรายจ่าย งบประมาณประจำปี พ.ศ.2551 และปีงบประมาณ 2552 มีจำนวนเพิ่มขึ้น อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจำนวน 20 คน พบว่า ผลกระทบจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวทำให้เศรษฐกิจของเมืองพัทยาเปลี่ยนแปลงไป มีผลมาจากการประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. สถานภาพของเมืองพัทยาที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารงาน ทำให้เกิดการขยายตัวทางด้านภาคธุรกิจอื่นๆ ที่เป็นผลจากการท่องเที่ยว ได้แก่ โรงงานน้ำดื่ม ร้านอาหารก่อสร้าง ร้านอาหาร รถเช่า ทำให้ประชาชนเปลี่ยนอาชีพดั้งเดิมมาประกอบอาชีพธุรกิจท่องเที่ยวเป็นรายได้หลัก และมีกระจายรายได้ไปสู่คนในท้องถิ่นมากขึ้น ทั้งนี้จากการวิเคราะห์เอกสารการจัดทำข้อมูลระบบเชิงแผนที่เพื่อการท่องเที่ยวและการพาณิชย์ทางทะเล พบว่า ผลจากการดำเนินงานโครงการ สามารถทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มมากขึ้น สืบเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว รวมถึงเกิดการค้าขายให้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูการท่องเที่ยวระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนพฤษภาคม ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานั้น ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

2. ผลจากการดำเนินโครงการมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการประกอบอาชีพของประชากรในเขตเมืองพัทยา รายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชากรในเขตเมืองพัทยาที่เป็นผลจากการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่าย การกระจายรายได้ ของชุมชน จากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารบรรยายสรุปเมืองพัทยาและเอกสารงานจัดทำข้อมูลระบบเชิงแผนที่เพื่อการท่องเที่ยวและการพาณิชย์ทางทะเล พบว่า ผลจากการดำเนินงาน โครงการทำให้ประชาชนในเขตเมืองพัทยาเกิดอาชีพใหม่ๆ ได้แก่ อาชีพนำเที่ยว ล่าม ฝับ บาร์ นวดบริเวณชายหาด สัก ขับเรือนำเที่ยว เปิดร้านจำหน่ายและเช่าอุปกรณ์กีฬา รวมถึงทำให้เมืองพัทยามีจำนวนร้านค้า สถานประกอบการเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

จากผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ทำให้เกิดการขยายตัวทางด้านภาคธุรกิจอื่นๆ ที่เป็นผลมาจากการท่องเที่ยว และมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจทำให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ดังต่อไปนี้

ผลกระทบทางบวก

1. จากจำนวนประชาชนและนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานของเมืองพัทยาในการเปลี่ยนแปลงด้าน โครงสร้างทางเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งเมืองพัทยาได้ผลักดันการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว อันเป็นที่มาของแหล่งรายได้สู่ท้องถิ่น กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ มหกรรมการเงินครั้งแรกที่พัทยา (Money Expo Pattaya 2009) มหกรรมรวมพลังเพื่อวันใหม่ เปิดบูชขายสินค้ากว่า 800 บูธ และจัดการแสดงศักยภาพของเมืองพัทยาโดยการเดินทางไปแสดงตามสถานที่ต่างๆ (Roadshow) ขยายตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองพัทยา

2. จากการประกอบกิจการใดๆ ของประชาชนทั้งในพื้นที่และต่างถิ่นมีจำนวนมากขึ้น ทำให้เกิดการสร้างอาชีพและสร้างงาน เกิดการขยายตัวของภาคธุรกิจการท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนในพื้นที่เกิดการกระตุ้นการผลิตของชุมชน

ผลกระทบทางลบ

1. จากจำนวนประชาชนและนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในช่วงฤดูการท่องเที่ยว ทำให้เกิดปัญหารายได้ลดต่ำลงในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูการท่องเที่ยว เกิดภาวะปัญหาการว่างงานของประชาชนในท้องถิ่นนอกฤดูการท่องเที่ยว
2. เกิดปัญหาการนำเข้าแรงงานจากต่างถิ่นรวมถึงปัญหาการจ้างแรงงานต่างด้าว ซึ่งทำให้นายจ้างกดค่าจ้างแรงงานให้มีค่าต่ำลง อีกทั้งนายจ้างหันมาจ้างแรงงานต่างด้าวมากขึ้น ผลที่ตามมา คือ ประชาชนในเขตพื้นที่เกิดการว่างงานด้วย
3. เมื่อมีจำนวนผู้ซื้อสินค้าจำนวนมากขึ้น ผู้ประกอบการมีโอกาปรับราคาสินค้าให้สูงขึ้นตามความต้องการสินค้าที่เพิ่มมากขึ้นของผู้ซื้อ ทำให้เกิดปัญหาราคาสินค้าและค่าครองชีพที่สูงขึ้น ปัญหาที่ดิน ที่อยู่อาศัย สถานที่ประกอบการมีราคาซื้อ และราคาเช่าที่สูงขึ้น
4. เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในการกระจายรายได้ ที่เกิดจากความสามารถของแต่ละบุคคลในการประกอบอาชีพและหารายได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการร้านค้าที่มีรายได้สูงอยู่แล้วเมื่อมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากขึ้นทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอีก แต่ประชาชนที่รับจ้าง ขายแรงงานก็ยังคงรับค่าจ้างเท่าเดิม

2. ด้านสังคมและวัฒนธรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อประเมินผลกระทบ โครงการด้านสังคมและวัฒนธรรม จำนวน 31 คน พบว่า เมืองพัทลุงเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 การเปลี่ยนแปลงด้านการแต่งกาย จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน พบว่า ทั้งประชาชนในพื้นที่และประชาชนที่จัดว่าเป็นประชากรแฝง (ประชากรที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเมืองพัทลุงแต่อาศัยอยู่เพื่อประกอบอาชีพ) มีการแต่งกายที่ทันสมัยมากขึ้น ประชาชนในพื้นที่ใกล้กับสถานประกอบการประเภทผับ บาร์ มีการแต่งกายเลียนแบบชาวตะวันตกมากขึ้น คือ มีประชาชนจำนวนมากสวมใส่เสื้อสายเดี่ยว กางเกงขาสั้น

แต่ยังมีประชาชนในบางพื้นที่ที่มีการแต่งกายแบบอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย คือ สวมใส่ชุดไทย ประยุกต์ ซึ่งปัจจุบันศาลาว่าการเมืองพัทยาได้มีนโยบายให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในส่วนราชการของเมืองพัทยาแต่งกายด้วยชุดไทยประยุกต์หรือด้วยผ้าไทยในวันศุกร์ อีกทั้งสนับสนุนการท่องเที่ยวที่รวบรวมวัฒนธรรมความเป็นอยู่แบบไทยให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ศึกษาและเที่ยวชมในบริเวณตลาดน้ำสี่ภาค ซึ่งจัดว่าเป็นการรณรงค์ให้อุรักษ์วัฒนธรรมของไทยไว้ เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังได้เห็นความสำคัญและถือปฏิบัติต่อกันไป ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า

“เนื่องจากสถานท่องเที่ยวกลางคืนพวก ผับ บาร์ มัคนะเยอะ อีกทั้งมีชาวต่างชาติมาเที่ยวมากมาย เขาก็ชอบมองคนที่แต่งตัวที่เข้าข่ายล่อแหลม ”

“มีการแต่งกายเลียนแบบฝรั่งมากขึ้น เช่น สายเดี่ยว กางเกงขาสั้น คนที่ใส่ส่วนใหญ่ก็ทำงานในผับบาร์ คนทำงานราชการเขาก็แต่งธรรมดา ในศาลาว่าการเมืองก็มีใส่ชุดประจำของแต่ละวันตามที่นายกประกาศ”

2.2 การเปลี่ยนแปลงด้านภาษา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน พบว่า ประชาชนในพื้นที่เมืองพัทยามีการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษมากขึ้น เพื่อเอื้อต่อการติดต่อด้านธุรกิจ การค้าขาย และยังมีภาษารัสเซีย ภาษาจีน ญี่ปุ่นบ้าง ตามกลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งเมืองพัทยাজัดว่าเป็นเมืองที่ชาวต่างประเทศหลายๆ ประเทศให้ความสนใจและนิยมมาท่องเที่ยว ส่วนใหญ่พบประชาชนที่ประกอบอาชีพในเมืองพัทยายามนำภาษาอังกฤษ มาใช้ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว สำหรับหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ ยังคงสื่อสารด้วยภาษาไทย ดังคำกล่าวที่ว่า

“ เมืองพัทยามีคนต่างชาติมาเที่ยวเยอะ ไม่ว่าจะเป็น รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น ตอนนี้ก็เริ่มมีเกาหลี เพื่อความอยู่รอดของคนในพัทยาก็ต้องฝึกใช้ภาษาต่างชาติมากขึ้น ซึ่งจะเป็นภาษาที่เป็นไปตามกลุ่มของนักท่องเที่ยว ”

“การที่มีคนต่างชาตินมาเที่ยวเมืองพัทยามากๆ ก็ต้องมีการจัดทำสื่อ การประชาสัมพันธ์ เช่น ตอนนี้ทำเว็บไซต์ที่มีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษารัสเซีย”

“ตอนนี้ถ้าใครที่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ก็ค่อนข้างหาถิ่นลำบาก เพราะนักท่องเที่ยวที่เป็นฝรั่งเยอะขึ้น ขนาดวินมอเตอร์ไซค์ คนขับรถเมล์ แม่ค้า คนขับเรือ เขายังพูดได้เลยแต่อาจจะผสมผสานกับภาษามือบ้าง”

2.3 การเปลี่ยนแปลงด้านขนบธรรมเนียมประเพณี จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังนิยมท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา ความเชื่อยังคงเหมือนเดิม ไม่ว่าจะเป็นการตักบาตร ทำบุญ เข้าวัดสวดมนต์ ให้ความสำคัญกับ วันสำคัญทางศาสนา อีกทั้งประชาชนในเขตเมืองพัทยายังคงให้ความสำคัญกับประเพณีสำคัญ ประจำท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณีวิ่งควายของจังหวัดชลบุรี ประเพณีวันไหลของวันสงกรานต์ ดังคำกล่าวที่ว่า

“ วัฒนธรรมดั้งเดิมของเมืองพัทยา ประชาชนส่วนใหญ่ก็ให้ความสำคัญอยู่ เช่น ทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา แต่อาจจะน้อยลงบ้างเนื่องจากเขาต้องทำมาหากิน”

“ คนเริ่มให้ความสำคัญและมาทำบุญตักบาตรในวันเกิดของตนเองมากขึ้น ”

“คนในท้องถิ่นและต่างถิ่นจะให้ความสนใจและมาท่องเที่ยวในเทศกาล วันไหลของวันสงกรานต์ เพิ่มมากขึ้น และที่ยังสนใจ อีกอย่างคือประเพณีวิ่งควายของจังหวัดชลบุรี ก็ยังมีคนให้ความสนใจอยู่”

“ และพัทยาได้จัดให้มีตลาดน้ำสี่ภาคเพื่อรวบรวมวัฒนธรรมของคนไทยเพื่อให้ ชาวต่างชาติรวมถึงนักท่องเที่ยวทุกๆ ชาติได้เห็นและชม”

2.4 การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และประชาชนในท้องถิ่น พบว่า เมืองพัทยาเกิดปัญหาแหล่งการพนัน และจำนวน สถานประกอบการที่เป็นแหล่งการพนันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ปัญหาขอทานเร่ร่อน มีจำนวนขอทานเร่ร่อนเพิ่มขึ้นและกระจายตัวอยู่ทั่วทั้งเมือง ปัญหาการทำร้ายเด็กและสตรีมีจำนวนเพิ่มขึ้น ปัญหา

หญิงขายบริการมีจำนวนเพิ่มขึ้น ปัญหาการล่อลวงเยาวชน ปัญหาแรงงานต่างด้าว หลบคนเข้าเมือง และปัญหาการล่องละเมิดทางเพศ ดังกล่าวที่ว่า

“เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาก ความต้องการแรงงานมันก็มากตามมา แรงงานต่างด้าวจ้าง ถูก เขาก็จ้างกันมา ”

“บริเวณชายหาดเต็มไปด้วยหญิงขายบริการ การเจรจาต่อรองระหว่างนักท่องเที่ยว ผู้ขายบริการ ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ในทางลบของเมืองพัทยา บางทีก็มีการทะเลาะกัน ครอบครัแตกแยกเลยก็มี”

“การที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมมันก็ดี เศรษฐกิจในพื้นที่ก็ดีขึ้น ข้อเสียมัน ก็มีมันก็ยากที่เราจะดูแลทั่วถึง เช่น เกิดแหล่งพนัน ขอบทานเร่ร่อน หลอกลวงเด็กมาขาย บริการ การล่องละเมิดทางเพศ และปัญหาปล้น จี้ ชิงทรัพย์เล็กๆ น้อยๆ ไม่เว้น แต่ละวัน”

“การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวก็มีผลทำให้คนในท้องถิ่นเปลี่ยน อาชีพจาก ชาวประมงมาใช้แรงงานในภาคธุรกิจการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น”

“เมืองพัทยายังเจอกับปัญหาน้ำท่วมขังจากฝนตกทั้งตกตามฤดูกาลและจากเหตุฝนตก หนักนอกฤดูกาลซึ่งมักเกิดน้ำท่วมตามมาทุกครั้ง ควรดูแล แก้ไขระบบระบายน้ำ โดยเฉพาะ ย่านพัทยา กลางซอยบัวขาว ซอยตามถนนเรียบหาด ตลาดใหม่ น่าเกลื่อ”

“ที่ผ่านมาจะได้ยินข่าวในทีวี เรื่องปัญหาแผ่นดิน ถนนทรุดตัว เนื่องจากการขุดเจาะ เพื่อการก่อสร้างและปรับปรุงระบบไฟฟ้าและระบบท่อน้ำประปาทำให้เกิดปัญหาการทรุด ตัวของถนน”

จากผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าเมืองพัทยาได้รับผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม ดังนี้

ผลกระทบทางบวก

- 1) มีการสนับสนุน อนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม รักษาเอกลักษณ์ของชุมชน ได้แก่ ด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร การแต่งกาย อาหาร และประเพณีต่างๆ
- 2) ประชาชนเกิดความร่วมมือและเกิดความภาคภูมิใจในการบำรุงรักษาวัฒนธรรม
- 3) จากการพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวทำให้คนในท้องถิ่น มีโอกาสด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ
- 4) การเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพและด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม คือ ประชาชนมีโอกาสด้านประกอบอาชีพมากขึ้น ลดปัญหาการไม่เท่าเทียมกันในสังคม
- 5) จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชาชน นักท่องเที่ยวทั้งในพื้นที่และต่างถิ่น ที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสาธารณสุข เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาลทั้งภาครัฐบาล และเอกชน เกิดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ผลกระทบทางลบ

- 1) จากการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ ทำให้เกิดการแทรกแซงความคิดเห็นส่วนตัวเพิ่มเข้ามา ประชาชนเกิดความเชื่อและค่านิยมบางอย่างในทางที่ผิด เช่น ภาษาพูดที่ทำให้เกิดคำแสลง และประเพณีชาวไทยเรื่องการนั่งกับพื้นเมื่อฟังเทศน์ก็นั่งพับเพียบแต่ปัจจุบันพบเห็นมีจำนวนลดน้อยลง เป็นต้น

2) จากการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมทำให้วัฒนธรรมและประเพณีไทยมีคุณค่าน้อยลง ซึ่งผู้ประกอบการมุ่งเน้นผลกำไรเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรมประเพณีน้อยลง

3) จากการที่มีนักท่องเที่ยวจากต่างถิ่นรวมถึงนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ทำให้เกิดการแทรกซึมของวัฒนธรรมต่างถิ่น เกิดการลอกเลียนแบบ รับเอาวัฒนธรรมของชาวต่างชาติเข้ามา เช่น การแต่งกายที่เลียนแบบนักท่องเที่ยวเกาหลี รัสเซีย ด้านภาษา มีการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น และยังนำมาสู่ปัญหาการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในท้องถิ่นและต่างถิ่นคือ เกิดปัญหาด้านเพศสัมพันธ์และโรคต่างๆ ที่มาจากการท่องเที่ยว เช่น โรคเอดส์ กามโรค เป็นต้น

4) การเปลี่ยนแปลงด้านภาครัฐกิจ และเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ความตึงเครียดในชุมชน ปัญหาการไม่เท่าเทียมกันในสังคม การแทรกแซงทางการเมือง

5) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้เกิดปัญหาการอพยพย้ายถิ่น ชายที่อยู่ ที่ทำกินให้กับนายทุนเพื่อสร้างโรงแรม ที่พัก สำหรับนักท่องเที่ยว ทำให้คนในท้องถิ่นอพยพไปอยู่ที่อื่น

6) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้เกิดปัญหาการอพยพเข้ามาในท้องถิ่นมากขึ้น เพื่อประกอบธุรกิจหรือรับจ้างในสถานบริการต่างๆ โดยเฉพาะผู้ที่มีทักษะ ความสามารถในการบริการด้านการท่องเที่ยว

7) เมื่อประชากรเพิ่มขึ้นทำให้เกิดความแออัด การแย่งกันใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น เกิดปัญหาอาชญากรรม

8) เกิดปัญหาความขัดแย้งด้านการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ปัจจุบันเมืองพัทยา มีการเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยวในอัตราสูง การพัฒนาพื้นที่จึงเกิดขึ้นเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ได้แก่ การสร้างโรงแรม ห้างสรรพสินค้า สวนสนุก สถานบันเทิง เป็นต้น โดยกิจกรรมเหล่านี้ได้เกิดขึ้นปะปนอยู่กับย่านที่พักอาศัยของประชาชน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีลักษณะพลุกพล่าน และมีการเดินทางเข้าออกในพื้นที่สูง อาทิ รถยนต์ รถทัวร์ ดังนั้น กิจกรรมเหล่านี้อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อน รำคาญ และเกิดปัญหาการจราจร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้ที่ใช้พื้นที่เพื่ออยู่อาศัยได้

9) ปัญหาการขยายตัวของเมืองพัทลุงอย่างรวดเร็วและไร้ทิศทาง ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยมากขึ้น โดยขยายตัวไปตามถนนสายหลักและสายรองต่างๆ ทางฝั่งตะวันออกของถนนสุขุมวิท ในขณะที่การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านที่อยู่อาศัยเกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานยังไม่เพียงพอและไม่สามารถรองรับการขยายตัวดังกล่าวได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาในอนาคต

10) ปัญหาการเพิ่มจำนวนของประชากรแฝง (ประชากรที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเมืองพัทลุงแต่อาศัยอยู่เพื่อประกอบอาชีพ) ในพื้นที่เมืองพัทลุงมีประชากรแฝงเข้ามาทำงานและประกอบอาชีพเป็นจำนวนมาก โดยมีสัดส่วนประมาณ 1.90 เท่าของประชากรหลักในพื้นที่ ทำให้ในการวางแผนพัฒนาต้องมีการวางระบบโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งสาธารณูปโภคเพื่อรองรับกลุ่มประชากรแฝงนี้เพิ่มมากขึ้น

3. ด้านสิ่งแวดล้อม

จากการวิเคราะห์เอกสาร ร่วมกับการสังเกตและสัมภาษณ์ประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทลุง เพื่อประเมินผลกระทบของโครงการด้านสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นที่เป็นผลจากการดำเนิน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทลุง ได้ข้อสรุปดังนี้

ผลกระทบทางบวก

1) จากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวทำให้สภาพภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งได้รับการพัฒนา และปรับปรุงให้มีสภาพดีขึ้น

2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางประเภท ถูกนำกลับมาใช้อย่างคุ้มค่า เช่น การนำซากปะการัง สัตว์น้ำ และซากสิ่งมีชีวิตใต้ท้องทะเล นำมาใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัย

3) ทำให้เกิดการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติให้คงอยู่ในสภาพเดิม ทั้งที่เป็นทรัพยากรทางทะเล และทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งทรัพยากรป่าไม้ในเขตพัทลุงจัดเป็นพื้นที่

ป่าสงวนแห่งชาติ และปัจจุบันปริมาณทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ เขตป่าอนุรักษ์โซนอี มีเนื้อที่ 169,864 ไร่ เขตป่าเศรษฐกิจโซนอี มีเนื้อที่ 705,182 ไร่ และเขตป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตรโซนเอ มีเนื้อที่ 4,350 ไร่ เนื่องจากเมืองพัทยาส่งตั้งอยู่ในพื้นที่เขตป่าเศรษฐกิจโซนอี และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จึงยังคงสภาพเดิมและมีพื้นที่ป่าระหว่างปี พ.ศ.2550-2552 คือ มีเนื้อที่ 705,182 ไร่

4) เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งเก็บน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคในเขตเมืองพัทยามีแหล่งน้ำที่สำคัญแก่การอุปโภค บริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรม ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยขุนจิต ตำบลตะเคียนเตี้ย อ่างเก็บน้ำมาบประชัน ตำบลโป่ง อ่างเก็บน้ำห้วยซากนอก ตำบลห้วยใหญ่ อ่างเก็บน้ำหนองกลางดง ตำบลตะเคียนเตี้ย และเมืองพัทยามีคลองสำคัญ 4 แห่ง ได้แก่ คลองยกนา คลองปึกปลับ คลองนาเกลือ คลองพญาใต้ เป็นธารน้ำธรรมชาติที่เกิดจากแนวเนินเขาและที่ราบแถบยาวขนานไปกับชายฝั่งทะเล ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณนาเกลือ ลักษณะของลำน้ำโดยทั่วไป มีขนาดเล็กและตื้นเขินในช่วงฤดูแล้ง

5) เกิดการพัฒนาวิธีในการบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะมูลฝอย การลดปัญหาเสียง อีทีที เป็นต้น ซึ่งจากการวิเคราะห์เอกสารบรรยายสรุปเมืองพัทยา พบว่า แหล่งน้ำในเมืองพัทยาส่งส่วนใหญ่เป็นน้ำทะเล ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเกณฑ์มาตรฐานสำหรับแหล่งน้ำทะเลที่เหมาะสมสำหรับการใช้ว่ายน้ำและเล่นกีฬาทางน้ำได้นั้น จะต้องมีจำนวน โคลิฟอร์มแบคทีเรียไม่เกิน 1,000 MPN/100 มิลลิกรัม โดยแหล่งน้ำทะเลในเขตเมืองพัทยาส่งจะแบ่งออกเป็น 4 เขต ได้แก่ จอมเทียน พัทยา นาเกลือ และเกาะล้าน ซึ่งส่วนใหญ่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ผลกระทบทางลบ

1) จากการท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ซึ่งพบตามบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งบริเวณชายหาด ในทะเลและบนบก

2) การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในการอุปโภค บริโภค และก่อให้เกิดน้ำเสีย ที่เกิดจากการสร้างที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร ภัตตาคารต่างๆ

3) เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวสำหรับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกมากขึ้น

4) ปัญหามลพิษทางอากาศ อากาศเสีย เนื่องจากการคมนาคมที่มีความแออัด และก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด ซึ่งจากการวิเคราะห์เอกสารบรรยายสรุปเมืองพัทยา พบว่าคุณภาพอากาศโดยทั่วไปในเขตเมืองพัทยายู่ในเกณฑ์ที่ได้มาตรฐาน จะมีปัญหาเฉพาะบริเวณแยกของถนนสายสำคัญๆ เช่น ถนนพัทยากลาง ถนนพัทยาใต้ และบริเวณที่มีการจราจรแออัด จะมีคุณภาพของอากาศต่ำกว่ามาตรฐานกำหนด และมีสภาพอากาศเป็นพิษบ้างแต่มีในปริมาณไม่สูงมาก ประกอบกับเมืองพัทยาได้รับอิทธิพลจากลมทะเล จึงสามารถลดปัญหามลภาวะของอากาศลงได้บ้าง

5) เกิดปัญหามลพิษทางเสียง เกิดเสียงอึกทึก เสียงดัง จากสถานที่ก่อสร้าง สถานที่ท่องเที่ยว ผับ บาร์ ที่มีจำนวนมาก ดังแสดงในภาพที่ 5 และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน พบว่า สถานบันเทิงหลายแห่งสร้างเสียงอึกทึกเกินไป เมืองพัทยาควรจัดระเบียบสถานบันเทิงที่สร้างเสียงอึกทึกมากเกินไป ให้มีการควบคุมความดังของเสียง และเพิ่มความเข้มงวดให้มากขึ้น เห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า

“สถานบันเทิงหลายแห่ง โดยเฉพาะย่าน Walking Street มีจำนวนสถานบันเทิงหลายแห่ง สร้างเสียงอึกทึกมากเกินไป เมืองพัทยาควรจัดระเบียบสถานบันเทิงที่สร้างเสียงอึกทึกมากเกินไป”

ภาพที่ 5 แหล่งท่องเที่ยวและสถานบันเทิงบนถนนคนเดิน(Walking Street)

ข้อวิจารณ์

จากการประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ผู้วิจัยขอวิจารณ์ตามข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินโครงการใน 2 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

ผลการประเมินตามวัตถุประสงค์

เมืองพัทยาได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศขึ้นมาเพื่อตอบสนองนโยบายการบริหารราชการด้านความปลอดภัยจากการสอบถามประชาชนและนักท่องเที่ยว การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสำรวจและวิเคราะห์เอกสาร เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ศักยภาพด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว เมืองพัทยาเป็นเมืองที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเมืองพัทยาจะเน้นการให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนเรื่องการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นความสามารถของเมืองพัทยาในการบริหารจัดการด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว

จากผลการประเมินโครงการด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว พบว่า เมืองพัทยายังมีความพร้อมในการให้บริการระบบโทรศัพท์สาธารณะที่สะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว การจัดให้มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกทั้งทางรถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสารประจำทาง เรือโดยสาร รถตู้โดยสารประจำทาง เป็นต้น การจัดให้มีถนนที่สามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก การจัดให้มีป้ายบอกทางที่ชัดเจนและบอกความหมายได้ การให้บริการระบบไฟฟ้าที่ความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว การให้บริการร้านค้าร้านอาหาร ที่เพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว การให้บริการร้านจำหน่ายของฝากและของที่ระลึกเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว การให้บริการด้านที่พักเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว การให้บริการพื้นที่หาดทรายเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ดำเนินกิจกรรม การให้บริการป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ชัดเจน ได้แก่ จุดแสดงเขตว่ายน้ำ เขตดำน้ำ เขตเรือสำเภา การให้บริการเรือสำเภาที่เพียงพอสำหรับบริการนักท่องเที่ยว การให้บริการข้อมูลผ่านศูนย์บริการข้อมูลที่เพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว และการบริการที่สะดวกกับนักท่องเที่ยวในการค้นหาตำแหน่งที่ตั้งและข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเมืองพัทยาผ่านทางเว็บไซต์ ได้แก่ หาดพัทยา หาดจอมเทียน หาดดวงพระจันทร์ หาดนาเกลือ และหมู่เกาะล้าน

สิ่งที่เมืองพัทยาต้องพัฒนาเพื่อรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นนั้น จากผลการประเมินโครงการ พบว่า เมืองพัทยาคควรจัดหาสถานที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล และรถนำเที่ยว ได้แก่ รถตู้ รถทัวร์ (รถบัส) ให้เพียงพอ เพิ่มปริมาณห้องน้ำสาธารณะให้เพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว สถานที่ที่ขยับบริเวณชายหาดและบนบก ควรพัฒนาการให้บริการจุดจำหน่ายอุปกรณ์น้ำลึกและปะการังน้ำตื้นให้เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว เพิ่มร้านจำหน่าย และให้เช่าอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการดำน้ำทางน้ำ ได้แก่ อุปกรณ์ดำน้ำ ตกปลา เรือสปีดเตอร์ ซึ่งผลการประเมินที่พบ มีความสอดคล้องกับ บุปผา วงษ์พันธุ์ทา (2544) ที่ได้อธิบายว่า เมืองที่ได้ขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองท่องเที่ยว ควรมีการพัฒนาสาธารณูปโภคอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บริการแก่ชุมชนและนักท่องเที่ยว สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวควรจัดการในเรื่องของความสะอาด ที่จอดรถ สุขา เส้นทางเดินรถทั้งขาเข้าและขาออก และจัดให้มีการอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นอยู่เสมอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการรองรับและพัฒนาการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

2. ศักยภาพด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล ประชาชนและนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อผลของการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ในด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล ผลการประเมินศักยภาพด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรม

ทางทะเล เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละประเด็น พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน นับว่าเมืองพัทยามีความพร้อมในการบริการข้อมูลในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ข้อมูลด้านการดำเนินกิจกรรมทางทะเล ซึ่งข้อมูลที่มีความพร้อมในการให้บริการ ได้แก่ ข้อมูลด้านการทำกิจกรรมชายหาด การดำน้ำตื้น การดำน้ำลึก การเล่นเรือ เรือดำน้ำ และการตกปลา
- 2) ข้อมูลด้านการติดต่อกับหน่วยงานราชการ สถานที่ติดต่อกับส่วนราชการ สถานที่ราชการที่ ซึ่งข้อมูลที่มีความพร้อมในการให้บริการ ได้แก่ ข้อมูลการติดต่อศาลาว่าการเมืองพัทยา สถานีตำรวจ และโรงพยาบาล
- 3) ข้อมูลด้านการค้นหาสถานที่ให้บริการของเอกชน ได้แก่ สถานที่ให้บริการ ทริปทัวร์ บริการเช่าและซื้อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางทะเล ได้แก่ อุปกรณ์ตกปลา อุปกรณ์ดำน้ำ
- 4) ข้อมูลด้านสถานที่พัก ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท
- 5) ข้อมูลด้านความปลอดภัย ได้แก่ การบอกตำแหน่งเขตว่ายน้ำ เขตดำน้ำดูปะการัง น้ำตื้นและปะการังน้ำลึก
- 6) ข้อมูลด้านการบริการรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ผ่าน Call Center 1337 และการบริการข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านทางเว็บไซต์ <http://cybersea.pattaya.go.th>

สำหรับในส่วนที่เมืองพัทยาต้องทำการพัฒนาเกี่ยวกับ การบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล คือ เมืองพัทยาคควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับ วิทยุ CD และเพิ่มการบริการให้ความสะดวกกับนักท่องเที่ยวด้านการบริการข้อมูลด้านอุทกศาสตร์ ข้อมูล อุณหภูมิ กระแสลม ระดับน้ำขึ้นน้ำลง โดยจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

เมืองพัทยามีช่องทางในการนำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้โดยตรง มีการสืบค้นข้อมูลที่สะดวก รวดเร็ว และเป็นที่ยอมรับมากในยุคปัจจุบันนี้ คือ การใช้

สื่ออินเทอร์เน็ต โดยเมืองพัทยาได้ให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านทางเว็บไซต์ www.pattaya.co.th และ <http://cybersea.pattaya.go.th> โดยนักท่องเที่ยวสามารถสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวได้อย่างละเอียดก่อนตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมต่างๆ ในเขตเมืองพัทยา

การประเมินศักยภาพด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล พบว่าเมืองพัทยาไม่ผ่านเกณฑ์ในการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล จากการสำรวจเอกสารโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา พบว่า เมืองพัทยาได้มีการพัฒนาช่องทางในการบริการขึ้นในปีงบประมาณ 2550 ซึ่งประชาชนและนักท่องเที่ยวยังขาดความรู้และความเข้าใจในการใช้ระบบช่องทางดังกล่าว ซึ่งเป็นสิ่งที่เมืองพัทยาควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวและประชาชนได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาช่องทางในการบริการข้อมูลเหล่านั้นขึ้นมา ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ (ปรีชา วิจิตรธรรมรส, 2549) ที่กล่าวว่า ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการจัดการท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลนั้นจะทำให้รู้ว่าการจะสื่อสารด้านต่างๆ ควรใช้ข้อมูลอะไร ส่งให้กับใคร และต้องเลือกใช้ช่องทางที่เหมาะสม ซึ่งข้อมูลที่สำคัญสามารถแยกได้ดังนี้ ข้อมูลของนักท่องเที่ยว ข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยว และข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

3. ศักยภาพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล สถานการณ์การท่องเที่ยวของเมืองพัทยาจัดว่ามีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการพิจารณาสถานภาพของเมืองพัทยาที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดระเบียบแนวเขตการดำเนินกิจกรรมทางทะเล เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ที่จะทำให้อุทยานทางทะเลเกิดความสมดุลทางระบบนิเวศของอุทยานทางทะเล และชายฝั่ง เมื่อเปรียบเทียบอุทยานทางทะเลของเมืองพัทยาจากปี พ.ศ. 2550-2552 พบว่าเมืองพัทยามีอุทยานทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสถานภาพปานกลางถึงสภาพดี แสดงให้เห็นว่าเมืองพัทยามีศักยภาพ ในการอนุรักษ์อุทยานทางทะเลให้คงสภาพเดิมอยู่ได้ ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากเมืองพัทยาได้มีนโยบาย และให้ความสำคัญในการอนุรักษ์อุทยานทางทะเล โดยเมืองพัทยาได้ทำการติดตั้งสัญลักษณ์กำหนดแนวเขตกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล (Zoning) เพื่อแสดงแนวเขตการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวตามชายหาด กิจกรรมการท่องเที่ยวตามชายทะเลน้ำตื้น (น้ำลึกไม่เกิน 2.0 เมตร) และกิจกรรมการท่องเที่ยวทะเลน้ำลึก (น้ำลึกมากกว่า 2.0 เมตร ขึ้นไป) กิจกรรมในประเภทต่างๆ ครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง และมีการสัญจรไปมาของเรือประเภทต่างๆ ได้แก่ เรือโดยสาร เรือเช่าเหมาลำ เจ็ตสกีหรือสกีน้ำ ทำให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยว และเป็น

การทำลายทรัพยากรในทะเลในขณะดำเนินกิจกรรม การจัดระเบียบการใช้พื้นที่บริเวณชายหาด และบริเวณพื้นที่ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว จึงมีความจำเป็นอย่างมากในด้านความปลอดภัย และอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ซึ่งเป็นการจัดสรรพื้นที่โดยการกำหนดแนวเขตกิจกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล (Zoning) ด้วยสัญลักษณ์ที่เหมาะสม เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่ดำเนินกิจกรรมทางน้ำ

อย่างไรก็ตาม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หากธรรมชาติและระบบนิเวศได้รับผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดก็ตาม โอกาสที่ธรรมชาติและระบบนิเวศเหล่านั้นจะเสื่อมโทรมลงหรือถูกทำลายไปก็มีความเสี่ยงสูงเช่นกัน ดังนั้นทางเมืองพัทยาควรเร่งรัดให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยวให้ตระหนักและช่วยกันป้องกัน รักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้อยู่ในสภาพเดิม สอดคล้องกับ (คณะกรรมการการท่องเที่ยว วุฒิสภา, 2546) อธิบายว่า ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้ดี และเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่ต้องมุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมไม่เสื่อมสลาย สร้างจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยว และผู้มาเยือนนำทรัพยากรไปใช้อย่างระมัดระวัง และจัดให้มีระบบการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งแตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่นที่เน้นการนำเอาทรัพยากรขึ้นมาใช้ประโยชน์ อีกทั้งสอดคล้องกับ ฐานข้อมูลทรัพยากรทางทะเล กรมทรัพยากรทางทะเล กล่าวว่า เกาะล้าน เกาะครกและเกาะซาก ปะการังส่วนใหญ่เป็นแบบปะการังก้อน เช่น *P. lutea*, *Platygyra* sp., *Goniopora* sp. และ *Favia* sp. ก้อนขนาดเล็กถึงขนาดปานกลาง ส่วนในระดับน้ำลึกพบปะการังที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เช่น *Symphyllia* sp. และบางบริเวณพบปะการังเขากวาง (*Acropora* spp.) อยู่บ้าง ปริมาณปะการังมีชีวิตส่วนใหญ่ปกคลุมพื้นที่ประมาณ 30 – 35% ที่โชนลาดชันมีปะการังตายอยู่ระหว่าง 15–25% ผลจากการสำรวจโดยวิธี manta - tow พบว่า ในปี 2538 มีสภาพดีปานกลางถึงสภาพดี ปี พ.ศ. 2549 มีสภาพดีปานกลาง และ ปี พ.ศ. 2550 มีสภาพดีปานกลาง

4. ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเล จากตารางผนวก 1 ที่แสดงสถิติการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวของหน่วยกู้ภัยทางทะเล พบว่า การให้ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ทั้ง 6 ประเภท เกิดขึ้นอยู่ตลอด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 - 2552 มีจำนวนการประสบบัญบ่อยครั้งในช่วงเดือนเมษายน เพราะอยู่ในช่วงฤดูการท่องเที่ยวจำนวนนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีจำนวนมากกว่าเดือนอื่นๆ ซึ่งพบว่า การช่วยเหลือเรือกีฬาที่ประสบปัญหา มีจำนวนผู้ประสบบัญบ่อยเพิ่มมากขึ้น

ในปี พ.ศ. 2551 แต่เจ้าหน้าที่ที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ประสบปัญหาได้ทุกราย ในการช่วยเหลือเด็กพลัดหลงบริเวณชายหาด มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2550 การช่วยเหลือเรือเจ็ต สกีชนกัน มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2550 ส่วนการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจมน้ำ จำนวนลดลง จากปี พ.ศ. 2550 และการช่วยเหลือเรือเร็วโดยสารนำเที่ยวชนกัน มีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2550 และไม่มีผู้ประสบภัยได้น้ำในระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552 รายละเอียดดังปรากฏในตารางแสดงสถิติ การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวของหน่วยกู้ภัยเมืองพัทยา ตารางผนวก 1 (กองวิชาการและแผนงาน เมืองพัทยา, 2552)

เมื่อสำรวจเอกสารและทำการสังเกตบริเวณเขตพื้นที่เมืองพัทยา พบว่า ปัจจุบันเมืองพัทยา พัฒนาระบบการแจ้งเหตุฉุกเฉินได้สะดวกมากขึ้น มีการแจ้งเหตุผ่านปุ่มแจ้งเหตุฉุกเฉิน (S.O.S) ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยร้ายคุกคามบ่อยครั้ง มีการจัดสายตรวจจีพีเอส (GPS) ทั้งรถยนต์ สายตรวจ และจักรยานยนต์สายตรวจลาดตระเวนทั่วพื้นที่เขตตรวจทั้งกลางวันและกลางคืน มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครบพื้นที่เสี่ยงภัย และมีการสื่อสารผ่านช่องวิทยุสื่อสารภาคประชาชน

โดยภาพรวม จากสถิติการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ประสบภัยในรูปแบบต่างๆ มีจำนวน ลดลง อีกทั้งปัจจุบันเมืองพัทยาได้บูรณาการระบบสารสนเทศมาใช้ร่วมกับการให้ความช่วยเหลือ นักท่องเที่ยว เพื่อให้การช่วยเหลือนั้นครอบคลุมพื้นที่ ช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็วและทันท่วงที และยังมีโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนและพัฒนาเมืองพัทยาให้เป็น เมืองท่องเที่ยวที่มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดีที่สุดในประเทศ สอดคล้องกับนโยบายการบริหาร เมืองพัทยา 14 นโยบาย คือ นโยบายที่ 2 ที่ว่าด้วยความปลอดภัย เมืองพัทยาปลอดภัยทั้งภายในและ ภายนอกบ้าน 24 ชั่วโมง ซึ่งปัจจุบันเมืองพัทยาได้ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อสร้างความปลอดภัย ตลอดชายหาดและทั่วทั้งเมืองอย่างต่อเนื่องเพื่อการดูแลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนและนักท่องเที่ยว อีกทั้งมีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจทัพพระยา 2310 เพื่อทำงาน ประสานงานกับหน่วยงานในภาครัฐบาล ตำรวจ ทหาร เพื่อให้เกิดความรวดเร็วสนองต่อ ความต้องการและแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

ผลกระทบของโครงการ

1. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

1.1 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงด้านรายรับของเมืองพัทยา ซึ่งมีผลทำให้รายได้ในหมวดเงินอุดหนุน หมวดภาษีจัดสรร หมวดค่าธรรมเนียม หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด หมวดรายได้จากทรัพย์สิน มีปริมาณรายรับเพิ่มมากขึ้นในระหว่างปี พ.ศ. 2550 - 2552

1.2 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงด้านรายจ่ายของเมืองพัทยา ซึ่งรายจ่ายจริงงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550 - 2552 เป็นรายจ่ายทั้งหมดของเมืองพัทยาที่มาจาก หมวดที่เป็นรายจ่ายสูงสุดของเมืองพัทยา คือ รายจ่ายจากเงินอุดหนุน รายจ่ายของหมวดเงินประจำ และรายจ่ายงบกลาง จากผลกระทบที่เกิดขึ้น ทำให้เศรษฐกิจของเมืองพัทยายเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลทำให้รายได้ของประชาชนในท้องถิ่น ที่มาจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการมีจำนวนมากขึ้น รวมถึงการค้าขายให้กับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูการท่องเที่ยว ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนพฤษภาคม ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานั้น ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ประชาชนในเขตเมืองพัทยาก่อเกิดการพัฒนาอาชีพใหม่ๆ ตามสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ประกอบอาชีพนำเที่ยว ล่าม ผับ บาร์ นวดบริเวณชายหาด สัก ขับเรือเที่ยว จำหน่ายและเช่าอุปกรณ์กีฬา เป็นต้น รวมถึงทำให้เมืองพัทยามีร้านค้า จำนวนร้านค้าและสถานประกอบการมีจำนวนมากขึ้น เช่น ร้านเช่าจักรยาน ร้านขายและเช่าอุปกรณ์กีฬา สถานที่พัก โรงแรม เป็นต้น

อีกทั้งส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวมในชุมชน เนื่องจากประชาชนในเขตเมืองพัทยามีอาชีพที่หลากหลายทำให้ประชาชนมีงานทำมากขึ้น ทำให้บุตรหลานในท้องถิ่นกลับมาประกอบอาชีพในเขตเมืองพัทยามากขึ้น ทำให้เกิดการไหลเวียนของเงินในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

การพิจารณาความสัมพันธ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านการประกอบอาชีพของประชากรในเขตเมืองพัทยา รายได้ของประชากรในเขตเมืองพัทยาคือเป็นผลจากการดำเนิน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ตัวชี้วัดที่สามารถบอกถึงสภาพเศรษฐกิจที่มาจากนักท่องเที่ยวสามารถวัดได้จากรายได้ที่มาจากหมวดภาษีอากร หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต ซึ่งสอดคล้องกับ (ประสิทธิ์ ตรงยิ่งศิริ, 2542) อธิบายว่า

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เป็นรายได้ประเภทการจ่ายโอนที่มาจาก รายได้ประเภทภาษีต่างๆ ค่าปรับ ดอกเบี้ย และค่าเสื่อมราคา ซึ่งอยู่ในรูปของการเพิ่มรายได้ที่แท้จริงให้กับประเทศโดยรวม ส่วนผลกระทบต่อบุคคลที่สามหรือประชาชน ในการพิจารณาโครงการและแผนการดำเนินงานที่เป็นของรัฐบาล จะเน้นความสำคัญไปที่การส่งเสริมสวัสดิการของชุมชนมากกว่าการแสวงหาผลกำไรทางการเงิน ถ้าโครงการของรัฐมุ่งแสวงหาผลกำไรเพียงอย่างเดียวโดยไม่พิจารณาผลตอบแทนสุทธิที่มีผลต่อเศรษฐกิจและสวัสดิการ สภาพเศรษฐกิจในระยะยาวของประเทศอาจจะลดน้อยลงได้อีกทั้งสอดคล้องกับ(คณะกรรมการการท่งเที่ยว วุฒิสภา, 2546) กล่าวว่าการกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ คือ ทำให้เศรษฐกิจในสังคมดีขึ้น ประชาชนมีรายได้เสริมมากขึ้น มีจำนวนร้านค้าและสถานประกอบการมากขึ้น ตลอดจนมีกิจการและอาชีพใหม่ๆ เกิดขึ้นในชุมชน เกิดความต้องการแรงงานที่มีความรู้และมีฝีมือเพิ่มมากขึ้น และการผลิตสินค้าท้องถิ่นในแง่ของประเภทและปริมาณที่มากขึ้น

จากการประเมินผลกระทบด้านเศรษฐกิจ พบว่า การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ทำให้เมืองพัทยาเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของพื้นที่ ทำให้เกิดการสร้างอาชีพและสร้างงาน เกิดการขยายตัวของภาคธุรกิจการท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนในพื้นที่ เกิดการกระตุ้นการผลิตของชุมชนในขณะเดียวกัน ทำให้เกิดปัญหารายได้ลดต่ำลงในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูการท่องเที่ยว เกิดภาวะปัญหาการว่างงานของประชาชนในท้องถิ่นนอกฤดูการท่องเที่ยว เกิดปัญหาการนำเข้าแรงงานจากต่างถิ่น รวมถึงปัญหาการจ้างแรงงานต่างด้าว ปัญหาราคาสินค้าและค่าครองชีพที่สูงขึ้น ปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัย สถานที่ประกอบการมีราคาซื้อและเช่าที่สูงขึ้น และเกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในการกระจายรายได้

จากผลการประเมินผลกระทบโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ซึ่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ทั้งทางบวกและทางลบ พบว่า ผลการประเมินมีความสอดคล้องกับ (สมศักดิ์ แจ่มอุลิส, 2542) ได้อธิบายว่าผลกระทบด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยว มีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบ คือ ผลกระทบทางบวก ทำให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น มีการขยายตัวภาคธุรกิจ เป็นต้น และทางลบ คือ ทำให้มีนักลงทุนต่างถิ่นเข้ามาลงทุนมากขึ้น เกิดการสูญเสียศักยภาพด้านเศรษฐกิจของชุมชน เกิดการกระจายรายได้ไปสู่บุคคลนอกท้องถิ่น ราคาสินค้าและค่าครองชีพสูงขึ้น เป็นต้น

2. ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เพื่อประเมินผลกระทบโครงการด้านต่างๆ ดังนี้ การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่า เมืองพัทยาเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ คือ การเปลี่ยนแปลงด้านการแต่งกาย คือ มีการแต่งกายเลียนแบบชาวตะวันตกมากขึ้น สำหรับหน่วยงานราชการยังมีการรณรงค์ให้บุคลากรในองค์กรแต่งกายแบบอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยอยู่ สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านภาษา จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าประชาชนในพื้นที่เมืองพัทยามีการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษมากขึ้นเพื่อเอื้อต่อการติดต่อด้านธุรกิจ การค้าขาย และยังมีภาษารัสเซีย ภาษาจีน ญี่ปุ่นบ้างตามกลุ่มนักท่องเที่ยว ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านขนบธรรมเนียมประเพณี พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อและศรัทธาในพระพุทธศาสนาอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการตักบาตร ทำบุญ เข้าวัดสวดมนต์ ให้ความสำคัญกับวันสำคัญทางศาสนาให้ความสำคัญกับประเพณีสำคัญประจำท้องถิ่นอยู่ และการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมพบว่า

2.1 เมืองพัทยากเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จากการพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวทำให้คนในท้องถิ่นมีโอกาสด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ การเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพและด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม คือ ประชาชนมีโอกาสในการประกอบอาชีพมากขึ้น ลดปัญหาการไม่เท่าเทียมกันในสังคม และจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชาชนและนักท่องเที่ยวทั้งในพื้นที่และต่างถิ่นที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสาธารณสุข เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาลทั้งรัฐบาล และเอกชน และเกิดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ปัญหาแหล่งการพนัน และมีจำนวนสถานประกอบการที่เป็นแหล่งการพนันเพิ่มมากขึ้น ปัญหาขอทานเร่ร่อน มีจำนวนขอทานเร่ร่อนเพิ่มขึ้นและกระจายตัวอยู่ทั่วทั้งเมือง ปัญหาการทำร้ายเด็กและสตรีมีจำนวนเพิ่มขึ้น ปัญหาหญิงขายบริการมีจำนวนเพิ่มขึ้น ปัญหาการล่อลวงเยาวชน และล้วงละเมิดทางเพศ ปัญหาแรงงานต่างด้าว และหลบคนเข้าเมือง ผลการประเมินมีความสอดคล้องกับ (คณะกรรมการการท่องเที่ยว วุฒิสภา, 2546) ที่ค้นพบว่า ผลจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านชีวิตความเป็นอยู่ แต่พบว่าการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของความกระตือรือร้นในการรับข้อมูลข่าวสารของคนในชุมชน ทำให้เกิดการพัฒนาด้านไฟฟ้าและด้านถนนหนทาง มีระบบสาธารณสุขที่สะดวกมากขึ้น แต่มีปัญหาสังคมเพิ่มมากขึ้น คือ มีการอพยพของคนต่างถิ่น

มายังชุมชน และก่อให้เกิดปัญหาโรคติดต่อ เช่น กามโรค และโรคเอดส์ เกิดปัญหาหยาขะ อากาศเป็นพิษ และปัญหาน้ำเสีย เป็นต้น

2.2 เมืองพัทยาเกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ซึ่งทำให้เมืองพัทยามีการสนับสนุนอนุรักษ์ ฟื้นฟูวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชุมชน ได้แก่ ภาษา การแต่งกาย อาหาร และประเพณีต่างๆ ประชาชนเกิดความร่วมมือ และเกิดความภาคภูมิใจในการบำรุงรักษาวัฒนธรรมมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและวัฒนธรรมทำให้เกิดการแทรกแซงทางความคิดเห็นส่วนตัวเพิ่มเข้ามา ความเชื่อในทางที่ผิดในบางอย่าง ทำให้วัฒนธรรมและประเพณีไทยมีคุณค่าน้อยลง ซึ่งผู้ประกอบการมุ่งเน้นผลกำไรเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เกิดการแทรกซึมของวัฒนธรรมต่างชาติ เกิดการลอกเลียนแบบ รับเอาวัฒนธรรมของชาวต่างชาติเข้ามา เช่น การแต่งกายที่เลียนแบบนักท่องเที่ยวชาวเกาหลี รัสเซีย ด้านภาษา มีการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น และยังนำมาสู่ปัญหาการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในท้องถิ่นและต่างถิ่น คือ เกิดปัญหาด้านเพศสัมพันธ์และโรคต่างๆ ทำให้สูญเสียวัฒนธรรมการท่องเที่ยวที่เป็นท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ความจริงเครียดในชุมชน ปัญหาการไม่เท่าเทียมกันในสังคม การแทรกแซงทางการเมือง ทำให้เกิดปัญหาการอพยพย้ายถิ่น ชายที่อยู่ ที่ทำกินให้กับนายทุน เพื่อสร้างโรงแรม ที่พัก สำหรับนักท่องเที่ยวทำให้คนในท้องถิ่นอพยพไปอยู่ที่อื่น เกิดปัญหาการอพยพเข้ามาในท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่มีทักษะความสามารถในการบริการด้านการท่องเที่ยวและทำให้เกิดความแออัด การแย่งกันใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น เกิดปัญหาอาชญากรรม มีความสอดคล้องกับ (สมศักดิ์ แจ่มอุทิศ, 2542) ได้อธิบายว่า ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจากการท่องเที่ยว มีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบ คือ ทำให้เกิดชุมชนเกิดความตระหนักรักความเป็นไทยมากขึ้น เกิดความหวงแหนรักษาวัฒนธรรม ส่วนผลกระทบทางลบ คือ เกิดการเลียนแบบทางวัฒนธรรม การแต่งกาย ทรงผม ลักษณะท่าทาง ปัญหายาเสพติดให้โทษ และยังก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคมด้วย

3. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

จากการวิเคราะห์เอกสารเพื่อประเมินผลกระทบโครงการด้านสิ่งแวดล้อม ได้ผลการประเมิน ดังนี้

3.1 ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำที่สำคัญแก่การอุปโภค บริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรม พบว่า เมืองพัทลุงไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ อาศัยน้ำฝนจากอ่างเก็บน้ำของอำเภอบางละมุง และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นเพื่อให้มีน้ำพอเพียงต่อการอุปโภค บริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรม และแหล่งน้ำสำคัญ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยขุนจิต ตำบลตะเคียนเตี้ย อ่างเก็บน้ำมาบประชัน ตำบลโป่ง อ่างเก็บน้ำห้วยชากนอก ตำบลห้วยใหญ่ อ่างเก็บน้ำหนองกลางดง ตำบลตะเคียนเตี้ย และเมืองพัทลุงมีคลองสำคัญ 4 แห่ง ได้แก่ คลองยกนา คลองปึกพลับ คลองนาเกลือ คลองพัทลุงใต้ เป็นธารน้ำธรรมชาติที่เกิดจากแนวเนินเขาและที่ราบแถบยาวขนานไปกับชายฝั่งทะเล ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณนาเกลือ ลักษณะของลำน้ำโดยทั่วไป มีขนาดเล็กและตื้นเขินในช่วงฤดูแล้ง

3.2 การลुक้าป่าที่เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พบว่า เมืองพัทลุงเป็นเมืองที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ซึ่งทรัพยากรป่าไม้ในเขตพัทลุงจัดเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และปัจจุบันปริมาณทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ สามารถจำแนกได้ดังนี้ เขตป่าอนุรักษ์โซนอี มีเนื้อที่ 169,864 ไร่ เขตป่าเศรษฐกิจโซนอี มีเนื้อที่ 705,182 ไร่ และเขตป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตรโซนเอ มีเนื้อที่ 4,350 ไร่ เนื่องจากเมืองพัทลุงจัดอยู่ในพื้นที่เขตป่าเศรษฐกิจโซนอี และพื้นที่ป่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติจึงยังคงสภาพเดิมและมีพื้นที่ป่า ระหว่างปี พ.ศ. 2550 - 2552 คือ มีเนื้อที่ 705,182 ไร่ ปัจจุบันปริมาณทรัพยากรป่าไม้ในเขตเมืองพัทลุงเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

3.3 คุณภาพของแหล่งน้ำ พบว่า แหล่งน้ำในเมืองพัทลุงส่วนใหญ่เป็นน้ำทะเล ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเกณฑ์มาตรฐานสำหรับแหล่งน้ำทะเลที่เหมาะสมสำหรับการใช้ว่ายน้ำและเล่นกีฬาทางน้ำได้นั้น จะต้องมีจำนวนโคลิฟอร์มแบคทีเรียไม่เกิน 1,000 MPN/100 มิลลิกรัม โดยมีแหล่งน้ำทะเลในเขตเมืองพัทลุงจะแบ่งออกเป็น 4 เขต ได้แก่ จอมเทียน พัทลุง นาเกลือ และเกาะล้าน ซึ่งส่วนใหญ่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

3.4 คุณภาพของอากาศ คุณภาพอากาศโดยทั่วไปในเขตเมืองพัทลุงอยู่ในเกณฑ์ที่มาตรฐาน จะมีปัญหาเฉพาะบริเวณแยกของถนนสายสำคัญๆ เช่น ถนนพัทลุงกลาง ถนนพัทลุงใต้

และบริเวณที่มีการจราจรแออัด จะมีคุณภาพของอากาศต่ำกว่ามาตรฐานกำหนด และมีสภาพอากาศเป็นพิษบ้าง แต่มีในปริมาณไม่สูงมาก ประกอบกับเมืองพัทยาได้รับอิทธิพลจากลมทะเล จึงสามารถลดปัญหาหมอกภาวะของอากาศลงได้บ้าง

การประเมินผลกระทบโครงการด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นที่เป็นผลจากการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ได้แก่ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำที่สำคัญแก่การอุปโภค บริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรม ปริมาณพื้นที่ป่า คุณภาพของแหล่งน้ำ คุณภาพของอากาศ ตัวชี้วัดที่นำมาพิจารณาในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม มีความสอดคล้องกับ (ประสิทธิ์ ทรงยิ่งศิริ, 2542) อธิบายว่า การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เป็นตัวชี้วัดความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นผลจากการดำเนินโครงการ โดยเป็นการวัดและประเมินเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact - EIA) ในช่วงก่อนทำโครงการเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับผิดชอบและมีการชดเชยความเสียหายจากผลกระทบในลักษณะที่เหมาะสม และเป็นธรรมแก่ผู้เสียหายเพื่อเป็นหลักประกันความเสี่ยงให้กับสังคม และเป็นมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้อนุมัติและดำเนินโครงการ

จากการประเมินด้านผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม พบว่า จากการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมทำให้สภาพภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งได้รับการพัฒนา และปรับปรุงให้มีสภาพดีขึ้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางประเภท ถูกนำกลับมาใช้อย่างคุ้มค่า ทำให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติให้คงอยู่ในสภาพเดิม ทั้งที่เป็นทรัพยากรทางทะเล และทรัพยากรป่าไม้ เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งเก็บน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค เกิดการพัฒนาวิธีการบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะมูลฝอย การลดปัญหาเสียงอึกทึก และในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ซึ่งพบตามบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งบริเวณชายหาด ในทะเลและบนบก เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในการอุปโภค บริโภค และก่อให้เกิดน้ำเสีย ที่เกิดจากการสร้างที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร ภัตตาคารต่างๆ อีกทั้งก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวสำหรับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกมากขึ้น เกิดปัญหาหมอกพิษทางอากาศ อากาศเสีย เนื่องจากการคมนาคมที่มีความแออัดก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด และเกิดปัญหาหมอกพิษทางเสียงเกิดเสียงอึกทึก เสียงดัง จากสถานที่ก่อสร้าง สถานที่ท่องเที่ยว ผับ บาร์

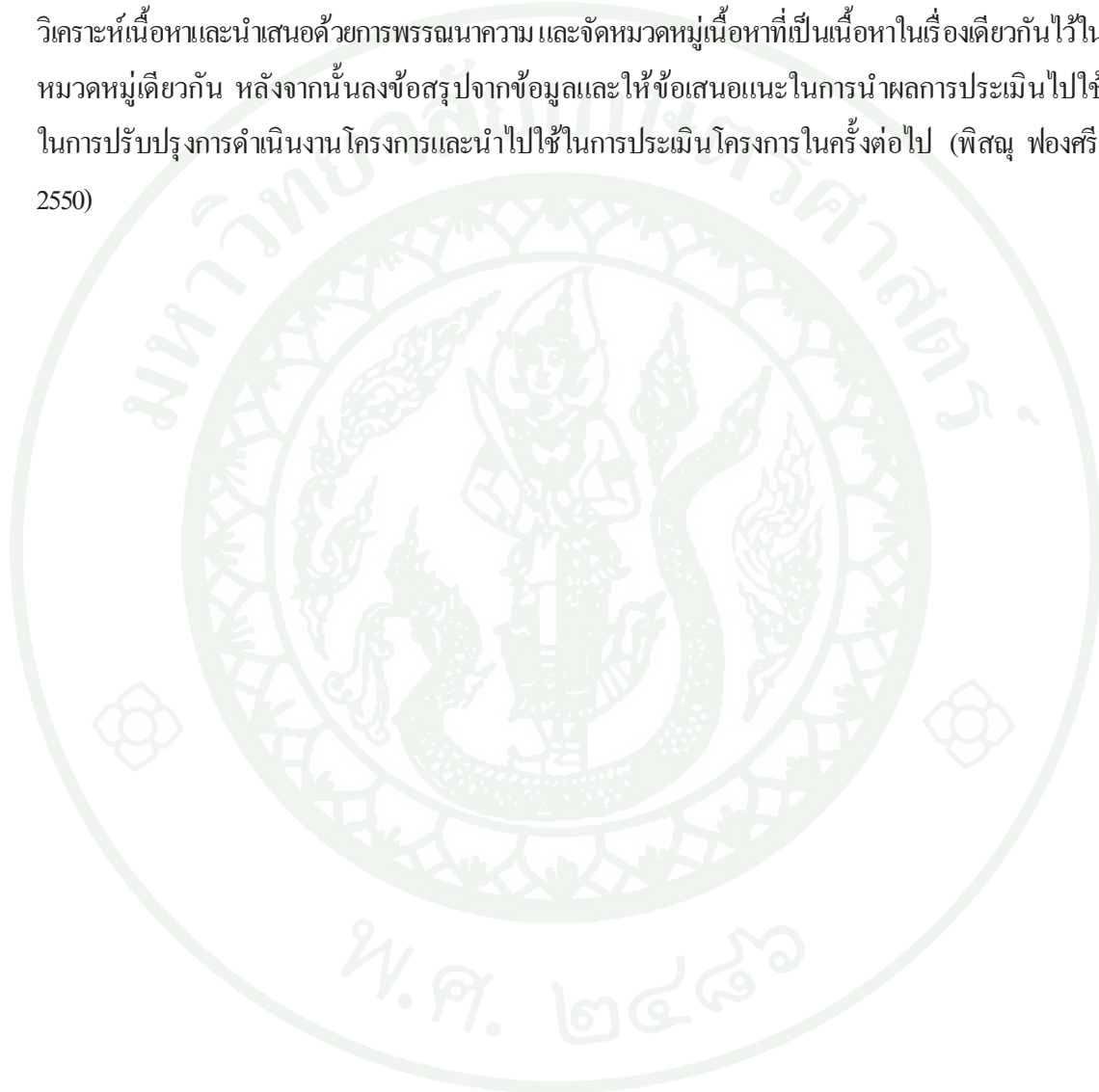

จากผลการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งมีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบ พบว่า ผลการประเมินมีความสอดคล้องกับ (คณะกรรมการการท่องเที่ยว วุฒิสภา, 2546) ได้อธิบายว่า ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการท่องเที่ยว มีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบ คือ ทำให้เกิดผลกระทบทางบวก ด้านจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมากขึ้น รัฐเข้ามา มีบทบาทในการวางมาตรการจัดการทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น และผลกระทบทางลบ คือ ทำให้มีปริมาณขยะอากาศเป็นพิษเพิ่มมากขึ้น สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เกิดปัญหาน้ำเสียและมลพิษทางอากาศ และมีการรุกรานพื้นที่ป่าไม้

จากการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ที่มุ่งประเมินใน 2 ประเด็น คือ ประเมินผลตามวัตถุประสงค์โครงการและผลกระทบที่เป็นผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ประชาชนและนักท่องเที่ยว พอประมวลได้ว่าปัจจัยพื้นฐานสำคัญนอกเหนือจากปัจจัยส่วนบุคคลด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของเมืองพัทยาแล้ว เมืองพัทยายังมีความเหมาะสมทางกายภาพ ดังนั้นหากเมืองพัทยามีความตระหนักถึงการทะนุบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมให้ดี มีการระมัดระวังในการใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างปัจจัยเกื้อหนุนดังกล่าวแล้ว เมืองพัทยามีโอกาสที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพอย่างยิ่ง

การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยาคั้งนี้ ผลการประเมินที่ได้เน้นว่ามีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับความเป็นจริง เนื่องจากผลการประเมินที่ได้มาผู้วิจัยได้ปฏิบัติตามระเบียบวิธีการประเมินที่มีคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารโครงการ ตำราเกี่ยวกับการประเมินโครงการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวความคิดในการประเมิน และเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน โครงการ ประชาชนและนักท่องเที่ยว ในด้านระเบียบวิธีทางการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับข้อมูลที่ต้องประเมิน มีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาและสารสนเทศที่นำมาใช้ในการประเมินโครงการ โดยได้ใช้เครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบความเที่ยง โดยการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ มาปรับปรุงก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และแบบเจาะจง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่สามารถตอบคำถามได้สอดคล้องกับความเป็นจริง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลอีกครั้งก่อนนำข้อมูล

มาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น โดยใช้เกณฑ์แบบสัมบูรณ์ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนและตายตัว หลังจากนั้นนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าสถิติโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอผลการประเมินให้เห็นชัดเจนและสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้มา โดยนำเสนอด้วยการแทรกแผนภาพ แผนภูมิ และตาราง ทำให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และวิธีการเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอด้วยการพรรณนาความ และจัดหมวดหมู่เนื้อหาที่เป็นเนื้อหาในเรื่องเดียวกันไว้ในหมวดหมู่เดียวกัน หลังจากนั้นลงข้อสรุปจากข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการและนำไปใช้ในการประเมินโครงการในครั้งต่อไป (พิสนุ พงศรี, 2550)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลและผลกระทบของโครงการรวมถึงศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเกิดผลกระทบในด้านบวกที่นำมาสู่แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยาที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาโครงการและเสนอ แนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค จากผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยทำการประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากประชากร 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้บริหารและผู้ควบคุมงาน 2) กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน 3) กลุ่มประชาชนและนักท่องเที่ยว 4) ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งทำการพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ร่วมกับการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ควบคุมงาน กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ประชาชนในท้องถิ่น และแบบสอบถามประชาชนและนักท่องเที่ยว ประกอบกับการรวบรวมเอกสารและวิเคราะห์ข้อมูลจนกระทั่งได้ข้อมูลและสารสนเทศสำหรับนำมาประเมินผลของโครงการ 2 ด้าน คือ ด้านผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และผลกระทบของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา จากเอกสารข้อเสนอด้านเทคนิคและเอกสารโครงการ (proposal) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย และนำไปสู่การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการประเมินโครงการเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีความตรงตามเนื้อหา และเพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพเพิ่มขึ้นจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบความตรงในด้านของภาษาที่ใช้มีความชัดเจนก่อนที่จะนำเครื่องมือไปใช้จริง การเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ได้จากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้ดำเนินการเองทุกขั้นตอน โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อให้ผู้ตอบมีโอกาสได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและผลกระทบของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมือง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกัน จนข้อมูลที่ได้ไม่เปลี่ยนแปลงหรืออ้อมตัว จึงยุติการค้นหาข้อมูล และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

2. ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและบันทึกข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานและผลกระทบของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา โดยแบ่งเป็นประเด็นการศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนด เพื่อนำไปสู่การสร้างข้อสรุป และใช้เป็นข้อมูลประกอบร่วมกับวิธีการเก็บข้อมูลอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง และนำเสนอข้อมูลเป็นแบบพรรณนาความตามประเด็นวัตถุประสงค์

ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยจะอธิบายให้ผู้ให้ข้อมูลเห็นความสำคัญของการตอบแบบสอบถาม และเชื่อมโยงให้เห็นถึงประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้เพื่อการพัฒนาโครงการและพัฒนาหน่วยงาน นำแบบสอบถามที่ได้นำมาตรวจสอบความครบถ้วนและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ให้น้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อ หลังจากนั้นบันทึกข้อมูลคะแนนลงในโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อใช้ในการคำนวณ วิเคราะห์ผลข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ คือ ความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบการพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและผลกระทบของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา โดยนำเสนอใน 2 ด้าน คือ ด้านผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และผลกระทบของโครงการพัฒนาศักยภาพความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

การดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา พบว่า

1.1 ผลการดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มี 2 ด้าน คือ

1) ศักยภาพด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเล ซึ่งมีผลมาจากการเมืองพัทยาได้ผลักดันและมีนโยบายในเรื่องความปลอดภัย เมืองพัทยาปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกบ้าน 24 ชั่วโมง ซึ่งปัจจุบันเมืองพัทยาได้ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อสร้างความปลอดภัยตลอดชายหาดและทั่วทั้งเมืองอย่างต่อเนื่อง เพื่อการดูแลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว และได้จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจทัพพระยา 2310 ทำงานประสานงานกับหน่วยงานในภาครัฐบาล ตำรวจ ทหาร เพื่อให้เกิดความรวดเร็วสนองต่อความต้องการและแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

2) ศักยภาพด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล เมืองพัทยามีทรัพยากรทางทะเล ซึ่งนับว่าเมืองพัทยามีความสามารถในการจัดระเบียบแนวการดำเนินกิจกรรมทางทะเล เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และให้คงสภาพเดิมอยู่ได้ เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพของทรัพยากรทางทะเลในปี 2549 และอยู่ในสภาพปานกลางถึงดี แสดงให้เห็นว่าเมืองพัทยายังคงสามารถรักษาสภาพทรัพยากรทางทะเลให้คงสภาพเดิมอยู่ได้

1.2 ผลการดำเนินงานที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มี 2 ด้าน คือ

1) ด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว จากผลการประเมินโครงการ พบว่า เมืองพัทยาขาดความพร้อมด้านการบริการลานจอดรถยนต์ส่วนบุคคล การบริการลานจอดรถสำหรับรถนำเที่ยว การบริการห้องน้ำสาธารณะ การบริการที่ทิ้งขยะบริเวณชายหาดและบริเวณชายฝั่ง (บนบก) การบริการจุดค้ำน้ำดูปะการังน้ำลึกและปะการังน้ำตื้น การบริการร้านจำหน่ายและให้เช่าอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางทะเล

2) ด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล จากผลการประเมินโครงการ พบว่าเมืองพัทยาขาดความพร้อมด้านการให้บริการข้อมูลผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ และการให้ความสะดวกกับนักท่องเที่ยวด้านการบริการข้อมูลด้านอุทกศาสตร์

2. ผลกระทบของโครงการ

เป็นการพิจารณาตัดสินคุณค่าผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน 3 ด้าน ซึ่งสามารถสรุปผลการประเมินได้ดังนี้

2.1 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ จากการดำเนินกิจกรรมของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ทำให้เกิดผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบ สามารถสรุปได้ดังนี้

1) ผลกระทบทางบวก คือ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานของเมืองพัทยา ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของพื้นที่ เกิดการสร้างอาชีพและสร้างงาน เกิดการขยายตัวของภาคธุรกิจการท่องเที่ยว ประชาชนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนในพื้นที่ เกิดการกระตุ้นการผลิตของชุมชน

2) ผลกระทบทางลบ คือ ทำให้เกิดปัญหารายได้ลดต่ำลงในช่วงที่ไม่ใช่ฤดูกาลท่องเที่ยว เกิดภาวะปัญหาการว่างงานของประชาชนในท้องถิ่นนอกฤดูกาลท่องเที่ยว เกิดปัญหาการนำเข้าแรงงานจากต่างถิ่นรวมถึงปัญหาการจ้างแรงงานต่างด้าว ปัญหาราคาสินค้าและ

ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ปัญหาที่ดิน ที่อยู่อาศัย สถานที่ประกอบการมีราคาซื้อและเช่าที่สูงขึ้น เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในการกระจายรายได้

2.2 ด้านสังคมและวัฒนธรรม จากการดำเนินกิจกรรมของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ทำให้เกิดผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ผลกระทบทางบวก คือ ทำให้เมืองพัทยามีการสนับสนุน อนุรักษ์ ฟื้นฟู วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชุมชน ประชาชนเกิดความร่วมมือและเกิดความภาคภูมิใจในการบำรุงรักษาวัฒนธรรม คนในท้องถิ่นมีโอกาสด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ ลดปัญหาความไม่เท่าเทียมกันในสังคมเกิดการพัฒนาด้านสาธารณสุข

2) ผลกระทบทางลบ คือ ทำให้เกิดค่านิยมความประพฤติกว้างขวางที่ทำให้สังคมและวัฒนธรรมเปลี่ยนไปในทางที่เสื่อมถอยลง การแทรกแซงความคิดเห็นส่วนตัวเพิ่มเข้ามา เกิดความเชื่อในทางที่ผิดในบางอย่าง มีการแทรกซึมของวัฒนธรรมต่างชาติ เกิดการลอกเลียนแบบ รับเอาวัฒนธรรมของชาวต่างชาติเข้ามา มีการใช้ภาษาอังกฤษปะปนกับการใช้ภาษาไทย และยังนำมาสู่ปัญหาการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในท้องถิ่นและต่างถิ่น เกิดปัญหาด้านเพศสัมพันธ์และโรคต่างๆ ทำให้สูญเสียวัฒนธรรมการท่องเที่ยวที่เป็นของท้องถิ่นไป เกิดความขัดแย้งในสังคม ความตึงเครียดในชุมชน เกิดการแทรกแซงทางการเมือง เกิดปัญหาการอพยพย้ายถิ่น เกิดความแออัด การแย่งกันใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น และเกิดปัญหาอาชญากรรม

2.3 ด้านสิ่งแวดล้อม จากการดำเนินกิจกรรมของโครงการพัฒนาศักยภาพความปลอดภัยการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ทำให้เกิดผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบ สามารถสรุปได้ดังนี้

1) ผลกระทบทางบวก คือ ทำให้สภาพภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งได้รับการพัฒนา และปรับปรุงให้มีสภาพดีขึ้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางประเภท ถูกนำกลับมาใช้ อย่างคุ้มค่า ทำให้เกิดการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติให้คงอยู่ในสภาพเดิม ทั้งที่เป็นทรัพยากรทางทะเลและทรัพยากรป่าไม้ เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งเก็บน้ำเพื่อการอุปโภค และบริโภค เกิดการพัฒนาวิธีในการบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะมูลฝอย การลดปัญหาเสียงอึกทึก

2) ผลกระทบทางลบ คือ ทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ซึ่งพบตามบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งบริเวณชายหาด ในทะเลและบนบก การท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในการอุปโภค บริโภค และก่อให้เกิดน้ำเสีย ที่เกิดจากการสร้างที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร ภัตตาคารต่างๆ อีกทั้งก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวสำหรับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกมากขึ้น ปัญหามลพิษทางอากาศ อากาศเสีย เนื่องจากการคมนาคมที่มีความแออัด และก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด เกิดปัญหาหมอกพิษทางเสียง เกิดเสียงอึกทึก เสียงดัง จากสถานที่ก่อสร้าง สถานที่ท่องเที่ยว ผับ บาร์

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในบางประเด็น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเกิดผลกระทบในด้านบวกมากกว่าด้านลบ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการกำหนดรายละเอียดของโครงการให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อนเริ่มดำเนินงานโครงการควรประชุมกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบ เพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์โครงการ เพื่อสามารถกำหนดขอบเขตการดำเนินงานที่ชัดเจน และในการดำเนินงานโครงการผู้ดำเนินงานควรมีความ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา รายละเอียดของโครงการอย่างชัดเจน รวมถึงผู้คุมงานต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการอย่างละเอียด สามารถเชื่อมโยง ปรับปรุงโครงการให้ใช้งานร่วมกับโครงการอื่นที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเมืองพัทยา ควบคุมการ

ดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตการดำเนินงาน โครงการ พร้อมทั้งสอดคล้องกับข้อเสนอทางด้านเทคนิคที่ผู้ดำเนินโครงการได้นำเสนอในแต่ละขั้นตอน

2. เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงด้านศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ดังนี้

2.1 ด้านการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยว มีข้อเสนอแนะว่าเมืองพัทยาควรจัดหาสถานที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคลและสำหรับรองรับรถนำเที่ยว เช่น รถตู้ รถทัวร์ (รถบัส) เป็นต้น ให้เพียงพอ เพิ่มปริมาณห้องน้ำสาธารณะให้เพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว สถานที่ตั้งบริเวณชายหาด และระบบโทรศัพท์สาธารณะที่สะดวก เพิ่มจุดจำหน่ายอุปกรณ์น้ำลึก และปะการังน้ำเพิ่มร้านจำหน่าย และให้เช่าอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางน้ำ เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ ตกปลา เรือสกีเตอร์ เป็นต้น เพิ่มจำนวนป้ายสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ชัดเจน เช่น จุดแสดงเขตว่ายน้ำ เขตดำน้ำ เขตเรื่อนำเที่ยว ดังนั้น จากประเด็นต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วแสดงถึงศักยภาพในการรองรับประชาชนและนักท่องเที่ยวในเมืองพัทยายังไม่เพียงพอ ซึ่งเมืองพัทยายังคงต้องเพิ่มและพัฒนาในหลายๆ ประเด็น เช่น เพิ่มปริมาณห้องน้ำสาธารณะ ปริมาณลานจอดรถส่วนบุคคลและนำเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทางทะเล

2.2 ด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางทะเล มีข้อเสนอแนะว่าเมืองพัทยาควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการให้ความรู้ หรือให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้ทราบข้อมูลขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ให้มากขึ้น คือ ควรเพิ่มช่องทางและพัฒนาข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความสะดวกกับนักท่องเที่ยวในการค้นหาข้อมูลกิจกรรมทางทะเล เช่น กิจกรรมชายหาด การดำน้ำตื้น การดำน้ำลึก การเล่นเรือ เรือดำน้ำ การตกปลา ข้อมูลสถานที่ติดต่อราชการ เช่น ศาลาว่าการเมืองพัทยา สถานีตำรวจ และโรงพยาบาล เป็นต้น การค้นหาสถานที่พัก เช่น โรงแรม รีสอร์ท เป็นต้น การบริการข้อมูลด้านความปลอดภัย เช่น บอกตำแหน่งเขตว่ายน้ำ เขตดำน้ำ เป็นต้น การบริการข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านทางเว็บไซต์ <http://cybersea.pattaya.go.th> บริการข้อมูลผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ วิทยุ CD ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น การบริการข้อมูลด้านอุทกศาสตร์ เช่น ข้อมูลอุณหภูมิกะแสลม ระดับน้ำขึ้น-น้ำลง เป็นต้น

2.3 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล มีข้อเสนอแนะว่า เมืองพัทยาควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ และจัดให้มีการอบรม ให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนเกี่ยวกับความจำเป็นในการป้องกัน รักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้คงอยู่ในสภาพที่สวยงามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เช่นเดิม

2.4 ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเล มีข้อเสนอแนะว่า เมืองพัทยาควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และจัดให้มีเจ้าหน้าที่สำหรับให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ที่ได้พัฒนาขึ้น แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ระบุเขตท่องเที่ยวที่เกิดความเสี่ยงต่อชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวให้มีความเพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น

3. ผลกระทบของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา จากข้อค้นพบของการประเมินผลกระทบโครงการ มีข้อเสนอแนะเพื่อผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน โครงการและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโครงการ ดังนี้

3.1 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ มีข้อเสนอแนะว่า เมืองพัทยาควรจัดกิจกรรม รณรงค์ และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้น่าสนใจสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ในชวงนอกฤดูการท่องเที่ยว สำหรับปัญหาการนำเข้าแรงงานจากต่างถิ่นรวมถึงปัญหาการจ้างแรงงานต่างด้าว เมืองพัทยาควรประชาสัมพันธ์และเข้มงวดกับนายจ้างเพื่อให้นายจ้างได้ขึ้นทะเบียนการจ้างงานให้มากขึ้น ปัญหาราคาสินค้าและค่าครองชีพที่สูงขึ้น ปัญหาที่ดิน ที่อยู่อาศัย สถานที่ประกอบการมีราคาซื้อ เช่า ที่สูงขึ้น ทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้ความร่วมมือและเข้ามาดูแลและควบคุมราคาสินค้าไม่ให้มีราคาสูงเกินไป และลดปัญหาความไม่เป็นธรรมในการกระจายรายได้ ไม่ให้นายทุนเอารัศเอาเปรียบผู้บริโภคมากเกินไป

3.2 ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีข้อเสนอแนะว่า เมืองพัทยาควรปรับปรุง ในเรื่องปัญหาการแทรกแซงด้านความคิดเห็นส่วนตัวที่เพิ่มเข้ามา ความเชื่อในทางที่ผิดในบางอย่าง เมืองพัทยาควรร่วมมือกับผู้นำชุมชนเพื่อปลูกฝัง สร้างจิตสำนึกให้คนในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง มองเห็นความสำคัญมองเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีไทย

3.3 ด้านสิ่งแวดล้อม มีข้อเสนอแนะว่า การที่เมืองพัทยาได้ทำการพัฒนาในด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวขึ้น ในขณะที่เดียวกันเมืองพัทยาระบบปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ซึ่งพบตามบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งบริเวณชายหาด ในทะเลและบนบก ซึ่งเมืองพัทยาคควรจัดให้มีถังขยะและสถานที่รองรับขยะให้เพียงพอ สำหรับปัญหาการขาดแคลนน้ำในการอุปโภค บริโภค และก่อให้เกิดน้ำเสีย ที่เกิดจากการสร้างสถานที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร ภัตตาคาร อีกทั้งเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวสำหรับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกมากขึ้นเท่านั้น เมืองพัทยาคควรสำรวจพื้นที่ก่อนการพัฒนาสถานที่ที่จะนำมาสู่ความสะดวกสบาย และควรประเมินว่าเมื่อพัฒนาไปแล้วจะทำให้เกิดประโยชน์มากกว่าทำให้เกิดโทษหรือไม่ และเมืองพัทยาคควรมีการควบคุมมลพิษทางอากาศ ทางเสียง เพื่อลดปัญหาอากาศเสีย เนื่องจากการคมนาคมที่มีความแออัด และก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด และปัญหามลพิษทางเสียง เกิดเสียงอึกทึก เสียงดัง จากสถานที่ก่อสร้าง สถานที่ท่องเที่ยว ผับ บาร์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษา พบว่า การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา ซึ่งเป็นการประเมินภายหลังจากการดำเนินงานโครงการเสร็จสิ้นลงไปแล้ว จึงทำให้การประเมินโครงการในครั้งนี้มีข้อจำกัดหลายประการ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทาง เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การเลือกรูปแบบในการประเมินโครงการ ควรมีการประเมินโครงการควบคู่ไปกับการดำเนินงานโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินตามแนวคิด CIPP ซึ่งการประเมินรูปแบบนี้จะช่วยให้ตัดสินใจในการเลือกจุดมุ่งหมายของสิ่งที่จะประเมิน กำหนดแผนการดำเนินงาน การปรับเปลี่ยนแผนให้มีความเหมาะสม รวมถึงช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน เลิก ยุบหรือขยายโครงการ ซึ่งกระบวนการประเมินในขั้นตอนแรกทำการประเมินบริบท เพื่อตัดสินใจในขั้นการวางแผนการดำเนินโครงการซึ่งจะทำให้แผนการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ขั้นตอนที่สอง คือ ประเมินปัจจัยนำเข้า เพื่อสนับสนุนการเลือกรูปแบบโครงการ เลือกรัพยากรและระบุทางเลือกต่างๆ ที่สนองต่อโครงการ ขั้นตอนที่สาม คือ ประเมินกระบวนการ เพื่อช่วยในการตัดสินใจในขั้นตอนการปฏิบัติโครงการเพราะการประเมินในขั้นนี้จะให้สารสนเทศที่บอกวางแผนที่วางไว้หากนำไปปฏิบัติจะทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคระหว่างการดำเนินงานหรือไม่

ควรมีการปรับปรุงหรือปรับแก้ขณะดำเนินงาน ซึ่งจะต้องมีการกำกับดูแลและควบคุมการปรับปรุงให้ดีขึ้น และขั้นตอนสุดท้ายของการประเมินตามแนวคิด CIPP คือ ประเมินผลผลิตเพื่อช่วยในการตัดสินใจและเป็นการตอบคำถามที่จะนำมาพิจารณาความสำเร็จของโครงการภายหลังจากโครงการสิ้นสุดลง

2. ควรมีการพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการ เพื่อให้ได้เกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้น และมีระดับเกณฑ์การประเมินที่สูงขึ้นเพื่อยกระดับตัวชี้วัดที่ต้องการประเมินให้มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อนำมาตัดสินผลการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดเกณฑ์การตัดสินใจควรกำหนดให้มีความชัดเจนและตายตัว โดยผู้ที่มีความรู้และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ผู้ประเมินอาจจัดการสัมมนาระดมความคิด เพื่อรวบรวมความคิดเห็นแล้วสรุปเป็นเกณฑ์สัมบูรณ์สำหรับประเมินโครงการ

3. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยควรใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายแบบมาใช้ร่วมกัน เนื่องจากในขณะที่ยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถามประชาชนและนักท่องเที่ยวพบว่า เกิดปัญหาขึ้นระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล เพราะการสอบถามประชาชนและนักท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำกิจกรรมใดๆ อยู่ นั่น ผู้ให้ข้อมูลย่อมนำความสำคัญกับการตอบคำถามและกรอกข้อมูลน้อยมาก ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในกรณีดังกล่าว เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สอดคล้องกับความเป็นจริง คือ ก่อนทำการสอบถามผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยควรสังเกตโดยรอบเพื่อค้นหากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมและสามารถให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความเป็นจริง เช่น หลีกเลี่ยงการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่กำลังรับประทานอาหาร เล่นน้ำ หรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ อยู่ และกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการสอบถาม คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่นั่งพักผ่อนและส่วนประกอบสำคัญของการสอบถาม คือ แบบสอบถามควรมีข้อความที่กระชับรัดตรงประเด็น มีจำนวนข้อความไม่มาก ซึ่งหากข้อความมีจำนวนมากเกินไปจะทำให้ผู้ตอบเกิดความเบื่อไม่ได้ตอบตามความคิดเห็น และอาจเกิดจากการเดาได้

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กองวิชาการและแผนงานเมืองพัทยา. 2552. **บรรยายสรุปเมืองพัทยา 52**. งานวิจัยและประเมินผล ฝ่ายวิจัยและเทคโนโลยีสารสนเทศ เมืองพัทยา.

_____. 2551. **บรรยายสรุปเมืองพัทยา 51**. งานวิจัยและประเมินผล ฝ่ายวิจัยและเทคโนโลยีสารสนเทศ เมืองพัทยา.

คณะกรรมการการท่องเที่ยว วุฒิสภา. 2546. **การศึกษาผลกระทบของโครงการ Unseen in Thailand I**. สถาบันวิจัยและวิชาการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

จันทิรา ศิษย์ชานนท์. 2548. **การประเมินโครงการฝึกอบรมความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ : ศึกษากรณีสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, มหาวิทยาลัยบูรพา.

จำลอง โพธิ์บุญและคณะ. 2546. **การวิจัยเชิงประเมิน**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บุปผา วงษ์พันธุ์ท่า. 2544. **การประเมินศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ณัฐฐพันธ์ เขจรนันท์. 2544. **การประเมินผลงานฝึกอบรม: การตรวจสอบความสำเร็จของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธีระป้อมวรรณกรรม.

ประสิทธิ์ ตรงยี่งศิริ. 2542. **การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ**. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ปรีชา วิจิตรธรรมรส. 2549. การบริหารฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว. ตราด: สำนักงาน
จังหวัดตราด.

พิสนุ พองศรี. 2550. เทคนิควิธีประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร:
พรอเพอร์ตี้พริ้นต์.

ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์. 2545. การประเมินโครงการทางการศึกษา. สาขาวิจัยและประเมินผล
ทางการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มยุรี อนุমানราชชน. 2548. การบริหารโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. ภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2551. การประเมินโครงการ:แนวคิดและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนะ บัวสนธ์. 2550. ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ระพีพรรณ ทองห่อและคณะ. 2545. รายงานการวิจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ
สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาจังหวัดน่าน.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมคิด พรหมชัย. 2542. เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี. สำนักพิมพ์
สุโขทัยธรรมมาธิราช.

สมศักดิ์ แจ่มอุลิส. 2542. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนาศึกษาเฉพาะ
กรณีเกาะเต่า-นางยวน อำเภอพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์
สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานท่องเที่ยวเมืองพัทยา. 2552. เอกสารรวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและด้านความปลอดภัยทางทะเล (ฉบับสมบูรณ์): งานจัดทำข้อมูลระบบเชิงแผนที่เพื่อการท่องเที่ยวและการพาณิชย์ทางทะเล เมืองพัทยา.

สำนักงานท่องเที่ยวเมืองพัทยา. 2551. **ฐานข้อมูลทรัพยากรทางทะเลเมืองพัทยา.**
(Online). www.cybersea.pattaya.go.th., 17 กุมภาพันธ์ 2553.

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 2552. **ฐานข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง.**
(Online). www.dmcr.go.th., 11 พฤศจิกายน 2553.

Donna, M. M. 2005. **Reserch and Evaluation in Eduation and Psychology.**

Riecken, H.W. 1952. **Social Experimentation: A Method for Planning and Evaluating Social Intervention.** New York: Academic Press.

Rutman, L. 1997. **Planning an Evaluation Study.** In Rutman, L.(ed). **Evaluation Research Methods : A Basic Guide.** California: Sage.

Smith, L. G. 1993. **Impact Assessment and Sustainable Resource Management.**

Suchman, E.A. 1967. **Evaluation Research.** New York : Russell Sage Foundation.

Tuan Yi-Fu. 2001. **A Study of Evironmental Perception Attitudes and Values.** New York: Prentice Hall.

Yehekel, Z. H. 2005. **A Paticipatory Model For Evaluating Social Programs.**
San Francisco California.

Young, R.A. and Flower, M.I. 2001. **“User of Patterns Satisfactions” in Forest Research Report.** Illinois: n.p.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นายศิริชัย ไสแสง ผู้เชี่ยวชาญระบบสารสนเทศและที่ปรึกษาโครงการที่ปรึกษาเมืองพัทยา บริษัทเทคโนโลยีเซอร์วิสแอนด์คอนซัลตติ้ง 1656 จำกัด.
2. ดร.พิกุล เอกวรรณ อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ดร.วารุณี ลักโชคดี อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับประชาชนและนักท่องเที่ยว
เรื่อง การประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัย
และระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่เมืองพัทยาได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน ในแต่ละข้อคำถาม ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวกับผลของการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

ขอขอบคุณทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาที่มีค่าในการให้ข้อมูลในการศึกษารุ่นนี้เป็นอย่างสูง แบบสอบถามชุดนี้จะถูกนำไปประมวลผลและวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทาง ในการพัฒนาโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยาต่อไป

นางสาวสุชาดา ว่องไว

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย1.1.2 หญิง

1.2 อายุ ..... ปี

1.3 สถานภาพ

1.3.1 โสด1.3.2 สมรส1.3.3 หย่า/หม้าย1.3.4 อื่นๆ โปรดระบุ.....

1.4 ระดับการศึกษา

1.4.1 ประถมศึกษา1.4.2 มัธยมศึกษา1.4.3 ปริญญาตรี1.4.4 สูงกว่าปริญญาตรี

1.5 อาชีพ

1.5.1 ข้าราชการ1.5.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ1.5.3 พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท1.5.4 ธุรกิจส่วนตัว1.5.5 รับจ้างทั่วไป1.5.6 เกษตรกร1.5.7 นักเรียน/นักศึกษา1.5.8 เกษียณ/ว่างงาน1.5.9 อื่นๆ โปรดระบุ .....

1.6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.6.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท1.6.2 5,001-10,000 บาท1.6.3 10,001-15,000 บาท1.6.4 15,001-20,000 บาท1.6.5 20,001-25,000 บาท1.6.6 มากกว่า 25,001บาทขึ้นไป

1.7. ที่อยู่ที่อยู่

- 1.7.1 ภาคเหนือ
- 1.7.2 ภาคกลาง
- 1.7.3 ภาคใต้
- 1.7.4 ภาคตะวันออก
- 1.7.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 1.7.6 กรุงเทพมหานคร
- 1.7.7 ชาวต่างชาติ ระบุ.....

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางมานักท่องเที่ยวเมืองพัทยา

2.1. ท่านเดินทางจากถิ่นที่อยู่มาพัทยาในครั้งนี้โดย

- 2.1.1 รถส่วนตัว
- 2.1.2 รถประจำทาง
- 2.1.3 รถของบริษัทนำเที่ยว
- 2.1.4 อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.2 ลักษณะการเดินทางของการท่องเที่ยวในครั้งนี้

- 2.2.1 คนเดียว
- 2.2.2 ครอบครัว
- 2.2.3 กลุ่มเพื่อน
- 2.2.4 บริษัทนำเที่ยว
- 2.2.5 อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.3 ในการเดินทางมาท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านมาประกอบกิจกรรมใดบ้าง (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 2.3.1 ประกอบกิจกรรมต่างๆ ดังนี้
- เล่นน้ำทะเล/เล่นกีฬาทางน้ำ/เที่ยวชมธรรมชาติ
- เที่ยวชมโบราณสถาน/โบราณวัตถุ
- สถานบันเทิง
- สัศจรรย์
- 2.3.3 ประกอบธุรกิจ
- 2.3.4 ปฏิบัติราชการ/สัมมนา
- 2.3.5 อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.4 ท่านเคยเดินทางมาพัทยาก่อนหน้านี้หรือไม่

- 2.4.1 ไม่เคย
- 2.4.2 เคย โปรดระบุจำนวนครั้ง.....

ตอนที่ 2

ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดำเนินโครงการ
 โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่สามารถ ให้ข้อมูลได้
1. ศักยภาพด้านการรองรับ ประชาชนและนักท่องเที่ยวที่ ดำเนินกิจกรรมทางทะเล						
1. เมืองพัทยามีลานจอดรถยนต์ ส่วนบุคคลเพียงพอสำหรับ รองรับนักท่องเที่ยว						
2. เมืองพัทยามีลานจอดเพียงพอ สำหรับรองรับรถนำเที่ยว เช่น รถตู้ รถทัวร์(รถบัส) เป็นต้น						
3. เมืองพัทยามีห้องน้ำ สาธารณะเพียงพอสำหรับ รองรับนักท่องเที่ยว						
4. เมืองพัทยามีที่ทิ้งขยะเพียงพอ สำหรับรองรับปริมาณขยะ บริเวณชายหาด						
5. เมืองพัทยามีที่ทิ้งขยะเพียงพอ สำหรับรองรับปริมาณขยะ บริเวณบริเวณชายฝั่ง (บนบก)						
6. เมืองพัทยามีระบบโทรศัพท์ สาธารณะที่สะดวกสำหรับ นักท่องเที่ยว						

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่สามารถ ให้ข้อมูลได้
7. เมืองพัทลุงมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกทั้งทางรถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสารประจำทาง เรือโดยสาร รถตู้โดยสารประจำทาง เป็นต้น						
8. เมืองพัทลุงมีถนนที่สามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก						
9. เมืองพัทลุงมีป้ายบอกทางที่ชัดเจนและบอกความหมายได้						
10. เมืองพัทลุงมีระบบไฟฟ้าที่ความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว						
11. เมืองพัทลุงมีร้านค้าร้านอาหาร ที่เพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว						
12. เมืองพัทลุงมีร้านจำหน่ายของฝากและของที่ระลึกเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว						
13. เมืองพัทลุงมีที่พักเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว						
14. เมืองพัทลุงมีพื้นที่หาดทรายเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยวดำเนินกิจกรรม						

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่สามารถ ให้ข้อมูลได้
15. เมืองพัทยามีพื้นที่บริเวณ เพียงพอสำหรับให้นักท่องเที่ยว เล่นกีฬาทางน้ำ เช่น วินด์เซิร์ฟ เจ็ทสกี ขี่สกูตเตอร์ บานานา โบ๊ท เล่นเรือใบ เรือโยร์ช เป็น ต้น						
16. เมืองพัทยามีจุดเล่นน้ำ และ บริเวณชายหาดเพียงพอสำหรับ นักท่องเที่ยว						
17. เมืองพัทยามีจุดจำหน่าย ปะการังน้ำลึก และปะการังน้ำตื้น เพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว						
18. เมืองพัทยามีร้านจำหน่าย และให้เช่าอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ใน การดำเนินกิจกรรมทางน้ำ เช่น อุปกรณ์ดำน้ำ ตกปลา เรือสกีว เตอร์ เป็นต้น มีจำนวนเพียงพอ สำหรับรองรับนักท่องเที่ยว						
19. เมืองพัทยามีป้ายสัญลักษณ์ ต่างๆ ที่ชัดเจน เช่น จุดแสดงเขต วางน้ำ เขตดำน้ำ เขตเรือนำเที่ยว เป็นต้น						
20. เมืองพัทยามีจำนวนเรือ เพียงพอสำหรับบริการ นักท่องเที่ยว						

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่สามารถ ให้ข้อมูลได้
21. เมืองพัทยาจัดตั้งศูนย์บริการ ข้อมูลให้บริการข้อมูลเพียงพอ สำหรับรองรับนักท่องเที่ยว						
2. สักยภาพด้านการบริการด้าน ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและ กิจกรรมทางทะเล						
23. เมืองพัทยาให้ความสะดวกกับ นักท่องเที่ยวในการค้นหาข้อมูล กิจกรรมทางทะเล เช่น กิจกรรม ชายหาด การดำน้ำตื้น การดำน้ำ ลึก การเล่นเรือ เรือดำน้ำ การตก ปลา เป็นต้น						
24. เมืองพัทยาให้ความสะดวก กับนักท่องเที่ยวในการค้นหา ข้อมูลสถานที่ติดต่อราชการ เช่น ศาลาว่าการเมืองพัทยา สถานี ตำรวจ โรงพยาบาล เป็นต้น						
25. เมืองพัทยาให้ความสะดวก กับนักท่องเที่ยวในการค้นหา สถานที่ให้บริการของเอกชน เช่น สถานที่ให้บริการทริปทัวร์ บริการเช่าซื้อ อุปกรณ์ที่ใช้ ดำเนินกิจกรรมทางทะเลเช่น อุปกรณ์ตกปลาอุปกรณ์ดำน้ำเป็น ต้น						

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่สามารถ ให้ข้อมูลได้
26. เมืองพัทยาให้ความสะดวก กับนักท่องเที่ยวในการค้นหา สถานที่พัก เช่น โรงแรม รีสอร์ท เป็นต้น						
27. เมืองพัทยาให้ความสะดวก กับนักท่องเที่ยวด้านการบริการ ข้อมูลด้านความปลอดภัย เช่น บอกตำแหน่งเขตว่ายน้ำ เขตดำ น้ำ เป็นต้น						
28. เมืองพัทยาให้ความสะดวก กับนักท่องเที่ยวด้านการบริการ รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ผ่าน Call Center1337						
29. เมืองพัทยาให้ความสะดวก กับนักท่องเที่ยวด้านการบริการ ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านทาง เว็บไซต์ http://cybersea.pattaya.go.th						
30. เมืองพัทยาให้บริการข้อมูล ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ วิทยุ CD ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น						
31. เมืองพัทยาให้ความสะดวก กับนักท่องเที่ยวด้านการบริการ ข้อมูลด้านอุทกศาสตร์ เช่น อุณหภูมि กระแสลม ระดับน้ำขึ้น น้ำลง เป็นต้น						

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารและผู้ควบคุมงาน
เพื่อการวิจัย เรื่องการประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล
ด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ประเภทผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1.1 ผู้บริหารเมืองพัทยา
- 1.1.2 ผู้ควบคุมงาน
- 1.1.3 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
- 1.1.4 อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

1.2 อายุ ..... ปี

1.3 ตำแหน่ง.....

1.4 หน่วยงานหรือต้นสังกัด .....

1.5 หน้าที่และความรับผิดชอบ .....

1.6 อายุการทำงานราชการที่เมืองพัทยา ..... ปี

ตอนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการดำเนินโครงการ

1. ศักยภาพด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนที่มีกิจกรรมทางทะเล

1.1 เมืองพัทยามีแนวทางในการดำเนินงานตามภารกิจเพื่อตอบสนองนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทางทะเลและชายฝั่ง อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม

2.1 เมืองพัทลุงมีแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทางทะเลและชายฝั่ง ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้เป็นอย่างไรบ้าง

2.1.1 การตั้งศูนย์บริการเพื่อให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวมีจำนวนเพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

2.1.2 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่มีเพียงพอสำหรับช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

2.1.3 มีการฟื้นฟูความรู้และพัฒนาสมรรถภาพของเจ้าหน้าที่กู้ภัย

.....

.....

.....

.....

2.1.4 มีเครื่องมือ และอุปกรณ์กู้ภัยที่ได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อการใช้งานของเจ้าหน้าที่

.....

.....

.....

.....

2.1.5 มีวิธีการบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ผู้ภัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้เสมอ

.....
.....

2.1.6 ด้านอื่นๆ ที่เมืองพัทยาได้ให้ความสำคัญ

.....
.....
.....

2.2 วัฒนธรรมดั้งเดิมของเมืองพัทยามีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

2.3 การเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมที่เป็นผลมาจากการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวที่ปรากฏมีอะไรบ้าง โดยพิจารณาในด้านต่างๆ ดังนี้

2.3.1 ด้านการแต่งกาย

.....
.....
.....

2.3.2 ด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร

.....
.....
.....

2.3.3 ด้านอาหาร

.....

.....

.....

2.3.4 ด้านอื่นๆ ที่ท่านคิดว่าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมในเมืองพัทยา

.....

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่าการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ (เช่น การประกอบอาชีพ ค่านิยม การแต่งกาย ภาษา เป็นต้น)

.....

.....

.....

3. ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

3.1 การเปลี่ยนด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลมาจากการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวที่ปรากฏมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ (ด้านคุณภาพอากาศ ดิน น้ำ และด้านปริมาณทรัพยากรธรรมชาติ น้ำในแหล่งน้ำ ป่าไม้ เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

- ท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. ผลกระทบด้านอื่นๆ ที่อาจเป็นไปได้

4.1 ในความคิดเห็นของท่านเมืองพัทยาได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงไร กับการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา

.....

.....

.....

.....

4.2 ปัญหา อุปสรรค และผลกระทบอื่นๆ ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลด้านความปลอดภัยและระบบสารสนเทศเมืองพัทยา มีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

- ท่านมีวิธีแก้ไขและแนวทางป้องกันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงสถิติการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวของหน่วยกู้ภัยทางทะเล ปี 2550-2552

ตารางผนวกที่ 1 แสดงสถิติการช่วยเหลือนักศึกษาที่ป่วยของหน่วยกู้ภัยทางทะเล ปี 2550-2552

ลักษณะ	ม.ค. (ครั้ง)	ก.พ. (ครั้ง)	มี.ค. (ครั้ง)	เม.ย. (ครั้ง)	พ.ค. (ครั้ง)	มิ.ย. (ครั้ง)	ก.ค. (ครั้ง)	ส.ค. (ครั้ง)	ก.ย. (ครั้ง)	ต.ค. (ครั้ง)	พ.ย. (ครั้ง)	ธ.ค. (ครั้ง)	รวม (ครั้ง)	ปลดกัย (ราย)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)
1. ช่วยเหลือเรือเจ็ตสกีชนกัน	2	-	3	2	1	1	4	3	1	-	1	1	19	10	9	-
2. ช่วยเหลือเรือเร็วโดยสารนำเที่ยวชนกัน	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	3	3	-	-
3. ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจมน้ำ	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	3	3	-	-
4. ช่วยเหลือเด็กทะเลหลงบริเวณชายหาด	19	1	14	55	6	10	5	4	-	6	7	2	129	129	-	-
5. ช่วยเหลือเรือกีฬาเล็ทางทะเล	1	2	1	1	1	1	-	1	1	1	1	2	13	13	-	-
6. ประดาน้ำค้นหาผู้ประสบภัยใต้น้ำ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2	1	-	1
7. วากล่าวตักเตือนเรือกีฬาที่ทำความผิด ข้อบัญญัติเรื่องพายุลมและกระทำการอันอาจ เป็นอันตรายต่อนักท่องเที่ยว	6	10	4	2	9	4	6	-	2	-	-	-	43	-	-	-
8. จับกุมเรือประมงที่ฝ่าฝืนเจ้าเขต วายน้ำ	6	11	14	11	5	2	6	4	1	7	9	6	82	-	-	-
9. ปฐมพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บจากของมี คมทางในทะเล	-	-	3	8	2	2	-	1	1	3	4	2	26	-	-	-
10. ทำการที่โกอาสาสมัครช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยทางทะเล	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
11. ทำการฝึกทบทวนเจ้าหน้าที่กู้ภัยทาง ทะเล	-	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	6	-	-	-
12. สนับสนุนรักษาความปลอดภัยการ แข่งขันกีฬาทางน้ำ	-	1	-	3	-	1	1	-	-	1	1	-	8	-	-	-
13. ส่วนราชการใช้เรือกู้ภัยไปเกาะล้าน	2	3	1	-	3	2	1	3	1	1	3	-	20	-	-	-
14. เรือกู้ภัยตรวจการชายหาด	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31	365	-	-	-
15. หน่วยงานราชการมาศึกษางานการกู้ภัย	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวสุชาดา ว่องไว
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 5 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ประสานงานโครงการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัทเทคโนโลยีเซอร์วิส แอนด์ คอลล์เซ็นเตอร์ 1656 จำกัด